

DURUM TESPİT ÇALIŞMASI 2013-2014 SONUÇ RAPORU

Huzurevlerinde Bakım
Hizmeti Alan Yaşlıların
Yerleşme Nedenleri,
İstismar ve İhmal Nedeni
ile Yerleşme Oranları

Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Ankara

Nisan 2016

DURUM TESPİT ÇALIŞMASI

2013-2014

SONUÇ RAPORU

Huzurevlerinde Bakım Hizmeti Alan Yaşlıların Yerleşme Nedenleri, İstismar ve İhmal Nedeni ile Yerleşme Oranları

Hazırlayanlar:
Kezban DURDUBAŞ
Eğitim Uzmanı

Deniz BÜYÜK KALEM
Uzman

Bu kitap ASPB Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından Bakanlığın temel hedefleri içinde yer alan “Toplumsal İstismarı Azaltmak” çalışmalarını çerçevesinde, “Huzurevlerine Yerleştirilen Yaşlıların Yerleştirme Nedenleri Arasında İhmal ve İstismar Oranına İlişkin Durum Tespit Çalışması” kapsamında hazırlanmıştır.

Çalışmanın içeriği 2013-2014 yılları arasında ilk defa Bakanlığa bağlı huzurevlerinde hizmet almaya başlayan yaşlıların yerleşme oranları ve yerleşme nedenleri ile sınırlıdır.

Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Ankara
Nisan 2016

Önsöz

Ülkemizde 2015 yılı yaşlı nüfus oranı %8,2 olmuştur. Dünyada olduğu gibi ülkemizde de insan ömrü uzamaktadır. Sağlıklı ve kaliteli yaşlanma toplumların ulaşmak istediği hedefler içindedir. Günümüzde yaşlılara yönelik kurumsal bakım hizmetleri ile birlikte yerinde yaşlanma konusu yaşlılık çalışmalarında daha çok yer tutmaktadır.

Türkiye’de huzurevlerinde bakım hizmeti alan yaşlıların yarısından fazlası ASPB bağlı huzurevlerinde bulunmaktadır. ASPB bağlı huzurevlerine talepler özel, vakıf/dernek, diğer resmi kurumların huzurevlerinden daha fazladır. Bu nedenle hizmet almak için sıra bekleyen yaşlılarımızın sayısı her yıl artmaktadır. Kurumsal bakımın geleceğine ilişkin çalışmalar yapılmaktadır.

Bu kitapta yer alan bilgi ve veriler, ASPB bağlı huzurevlerinde 2013-2014 yıllarında ilk defa hizmet vermeye başlanan yaşlılarımızı kapsamaktadır. Çalışmanın amacı huzurevlerimizde hizmet almaya başlayan yaşlılarımızın yerleşme nedenleri, verilen hizmetin cinsiyete, yaş gruplarına ve ücretli/ücretsiz yerleşimlerinin analizi ile kurumsal bakım tercihlerinin oluşumuna ilişkin ön bilgileri almaktır.

Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, ASPB 2013-2017 Stratejik Planında yer alan Toplumsal İstismar Azaltma hedefi başlığında yaşlılara yönelik istismarın önlenmesi konusunda çalışmalarına devam etmektedir. Bu çalışmalar içinde huzurevlerinde kurumsal bakım hizmeti alan yaşlıların kendi isteği ile ve/veya istismar-ihmal nedeni ile yerleşme durumları ve yaşlıların sosyal yaşamın içinde daha çok yer almasını sağlayıcı önlemler yer almaktadır.

Durum tespit çalışması 2013-2014 yılları içinde huzurevlerinde kurumsal bakım hizmeti alan yaşlılarımızla sınırlı olup, çalışma sonucunda kurumsal bakım hizmetlerinin geleceği için uzun vadeli planların yapılması, yerinde yaşlanma, yaşam kalitesi konularının bakım hizmetleri modelleri geliştirilirken dikkate alınması, kurumsal bakım hizmet taleplerinin mümkün olduğunca ileri yaşlarda tercihinin sağlayıcı tartışmaların başlatılması, kurumsal bakım tercihlerinde sosya-kültürel, sosyo-ekonomik olguların değerlendirilmesini ortaya koymaktadır.

Huzurevlerine Yerleştirilen Yaşlıların Yerleştirme Nedenleri Arasında İhmal ve İstismar Oranına İlişkin Durum Tespit Çalışması sonuçları Genel Müdürlüğümüz bünyesinde faaliyet gösteren huzurevlerinde verilen hizmetin ölçülmesine yönelik olmakla birlikte yaşlılık alanındaki çalışmalara kaynaklık edebilecek bilgileri de içermektedir.

İshak ÇİFTÇİ
Genel Müdür

İÇİNDEKİLER

Konu Başlığı	S. No
DURUM TESPİT ÇALIŞMASI SONUÇ RAPORU	8
1.Çalışmanın amacı ve kapsamı	8
2.Durum Tespit Formunun hazırlanması	8
3.İstismar, ihmal ve risk tanımları ve türleri	9
4.Çalışmanın uygulanması ve verilerin değerlendirilmesi	10
2013-2014 YILLARI ARASINDA ASPB'NA BAĞLI HUZUREVLERİNE YERLEŞEN YAŞLILARA İLİŞKİN VERİ ANALİZİ	11
I.TÜRKİYE'NİN 2014 NÜFUS YAPISI	11
1.Genel Nüfusun cinsiyete göre dağılımı	11
2.Türkiye 2014 nüfusu 60+, 65+, 70+ yaş nüfus oranları	12
3.Türkiye 2014 yılı nüfusunun 60+, 65+, 70+ yaş için cinsiyete göre dağılımı	13
4. Türkiye'nin haritası	13
5. Nüfusu En yüksek ve En Düşük olan iller ve yaşlı nüfus oranları	14
6.Yaşlanma oranı en yüksek ve en düşük olan iller	16
II. AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞINA BAĞLI HUZUREVLERİ BİLGİLERİ	17
III.2013-2014 YILLARINDA ASPB'NA BAĞLI HUZUREVLERİNE YERLEŞEN YAŞLILARA İLİŞKİN DURUM TESPİT ÇALIŞMASI VERİ ANALİZİ	18
A. 2013- 2014 YILLARI ARASINDA HUZUREVLERİNE YERLEŞEN YAŞLILARIN İLLERE GÖRE DAĞILIMLARI	18
B. 2013-2014 YILLARINDA HUZUREVLERİNE YERLEŞEN YAŞLILARIN, YIL, CİNSİYET VE YAŞ GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMLARI	21
1.2013-2014 Yıllarına göre dağılım	22
2.Cinsiyete Göre Huzurevlerine Yerleşim Dağılımları	22
3.Huzurevlerine Yerleşen Yaşlıların Yaş Gruplarında Göre Dağılımı	22
4.Huzurevlerine Yerleşen Yaşlıların Yıllar, Yaş Grupları ve Cinsiyete Göre Dağılımı	24
5.Huzurevlerine Yerleşen Kadın ve Erkeklerin Kendi Toplamları İçinde Yaş Gruplarına Göre Dağılımları	26

C. ÜCRETLİ/ÜCRETSİZ YERLEŞME DURUMLARI	27
1.ASPB Huzurevleri ücretleri	27
2.Ücretli-ücretsiz Yerleşim Durumlarına İlişkin Dağılımlar	28
3.Cinsiyete Göre Ücretli Ücretsiz Yerleşim Durumlarına İlişkin Dağılımlar	39
3.1 Kadınların Ücretli Ücretsiz Yerleşimleri	31
3.2 Erkeklerin ücretli ücretsiz yerleşimleri	31
4.Ücretli Ücretsiz Yerleşimlerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı	32
5.İllere Göre Ücretli Ücretsiz Yerleşimler	34
D. ÜCRETİNİ ÖDEME DURUMLARI	35
1.Ücretini Ödeme Durumları Ve Yıllara Göre Dağılımlar	36
2.Ücretini Ödeme Durumlarının Cinsiyete Göre Dağılımları	36
3.Ücretini Ödeme Durumlarının Yaş Gruplarına Göre Dağılımları	37
4.İllere Göre Ücretini ödeme durumu	38
5.Ücretini Ödeyememe, İndirim İsteme Nedenleri	39
E. HUZUREVLERİNE YERLEŞME NEDENLERİ	42
1.Yaşlıların Yerleşme Nedenleri Dağılımları	42
2.Yıllara Göre Yaşlıların Yerleşme Nedenleri Dağılımları	43
3.Yıl ve Cinsiyet Gruplarına göre Yerleşme Nedenleri Dağılımları	43
4.Yaş gruplarında Cinsiyete göre Yerleşme Nedenleri	44
5.Yerleşme Nedenleri ve Ücretli Ücretsiz Yerleşme Durumlarına İlişkin Dağılımlar	47
6.Yerleşim Nedenleri ve Ücretini Ödeme Durumları	50
7.Yerleşim Nedenlerinin Başvuru Şekline Göre Dağılımları	5
F. İSTİSMAR TÜRLERİ	52
1.İstismar nedeni ile yerleşen kadınlarda görülen istismar türleri	52
2.İstismar nedeni ile yerleşen erkeklerde görülen istismar türleri	53
3.İstismar ve İhmalin birlikte görülme durumları	54
3.1 İstismar nedeni ile yerleşen kadınlarda ihmal türlerine ilişkin dağılımlar	54
3.2 İstismar nedeni ile yerleşen erkeklerde ihmal türlerine ilişkin dağılımlar	55
4.İstismar Türlerine Göre Ücretli Ücretsiz Dağılımlar	56
G. İHMAL TÜRLERİ	57
1.İhmal nedeni ile huzurevlerine yerleşen yaşlıların ihmal türleri, cinsiyet ve yaş gruplarına göre dağılımları	57

2.İhmal nedeni ile huzurevlerine yerleşen yaşlıların ücretli ücretsiz yerleşim durumlarının ihmali türleri ve cinsiyet dağılımları	58
H. RİSK TÜRLERİ	59
İ. İSTİSMAR VE/VEYA İHMALİN BELİRLENME ŞEKLİ	60
SONUÇ	60
Kaynaklar	64
Ekler	65
Ek-1 Durum Tespit Çalışması Veri Giriş Formu	65
Ek-2 2014 yılı Türkiye nüfusu ve illere göre 60+, 65+,70+ yaşlı nüfus oranları	68
Ek-3 İllere ve Cinsiyete göre doğuştan belenen yaşam süreleri.....	72
Ek-4 54 ilde ASPB Bağlı Huzurevlerine yerleşen yaşlıların cinsiyete göre dağılımları....	74
Ek-5 Huzurevlerine yerleşen yaşlıların İller, cinsiyet ve yaş gruplarına göre dağılımı.....	75
Ek-6 İllere göre huzurevlerine yerleşen yaşlıların ücretli ücretsiz yerleşim dağılımları	77
Ek-7 İllere göre huzurevlerine yerleşen yaşlıların istismar, ihmali, nedeni ile yerleşim dağılımları	80
GRAFİK VE ŞEKİL DİZİNİ	
Şekil 1- Türkiye'nin illere göre yaşlılık düzeyleri haritası	13
Grafik 1-2014 Yılı Türkiye nüfusunun cinsiyete göre dağılımı	12
Grafik 2- "60+ Yaş-0-59 Yaş" "65+ Yaşı-0- 64 Yaş" "70+Yaşı-0-69 Yaş" oranları	13
Grafik 3- 2014 Türkiye nüfusunda 60+, 65+, 75+ yaş gruplarının cinsiyete göre dağılımları	13
Grafik 4- Huzurevlerine yerleşen yaşlıların yıllara göre dağılımı	22
Grafik 5- Huzurevlerine yerleşen yaşlıların cinsiyete göre dağılımı	23
Grafik 6- Huzurevlerine yerleşen yaşlıların yaş gruplarına göre dağılımı	24
Grafik 7- 2013-2014 yıllarında yaş gruplarına göre yerleşim oranları	24
Grafik 8- 60-70 yaş grubunda huzurevlerine yerleşen yaşlıların cinsiyete göre dağılımı	25
Grafik 9- 71+ yaş grubunda huzurevlerine yerleşen yaşlıların cinsiyete göre dağılımı	25
Grafik 10- Huzurevlerine yerleşen kadınların yaş gruplarına göre dağılımları	26
Grafik 11- Huzurevlerine yerleşen erkeklerin yaş gruplarına göre dağılımı	27
Grafik 12- Ücretli ücretsiz yerleşim dağılımları	29

Grafik 13- Ücretli ücretsiz yerleşen yaşlıların cinsiyete göre dağılımı	30
Grafik 14- Toplam kadın yerleşenlerin ücretli ücretsiz yerleşim dağılımları	31
Grafik 15- Toplam erkek yerleşenlerin ücretli ücretsiz yerleşim dağılımları	31
Grafik 16- Yaş gruplarına göre ücretli ücretsiz yerleşim dağılımları	32
Grafik 17- Ücretini durumlarına ilişkin dağılımları	36
Grafik 18- 2013 ve2014 yılları için ücretini ödeme durumu dağılımları	36
Grafik 19- Cinsiyete göre ücretini ödeme durumlarına ilişkin dağılımlar	37
Grafik 20- Yaş grupları ve cinsiyete göre ücretini ödeme durumu dağılımları	37
Grafik 21- Ücretini ödeyememe/İndirim isteme nedenlerinin yüzde dağılımları	40
Grafik 22- Cinsiyete göre ücretini ödeyememe/İndirim isteme nedenlerinin yüzde dağılımları	40
Grafik 23- Ücretini ödeyememe/indirim isteme nedenlerinin yaş grubu ve cinsiyete göre dağılımı	41
Grafik 24- Huzurevlerine yerleşme nedenlerine ilişkin dağılımlar	42
Grafik 25- 2013 ve 2014 yıllarında huzurevlerine yerleşme nedenlerine ilişkin dağılımlar	44
Grafik 27- Huzurevlerine yerleşme nedenlerinin cinsiyete göre dağılımı	44

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1 İllerin 65+ nüfus oranları	14
Tablo 2 Nüfusu en yüksek 10 ilin yaşlı nüfus oranları	15
Tablo 3 Nüfusu en düşük olan 10 il ve yaşlı nüfus oranları	15
Tablo 4- 65+ yaş nüfus oranı en yüksek olan 10 il	16
Tablo 5 -65+ yaş nüfus yüzdeleri en düşük olan 10 il	16
Tablo 6- ASPB'na bağlı huzurevi bilgileri	17
Tablo 7- ASPB'na bağlı huzurevleri bulunan ve bulunmayan iller listesi	18
Tablo 8- Huzurevlerine Yerleşen Yaşlıların İllere Göre Dağılımları	19
Tablo 9- Huzurevlerine yerleştirme oranı en yüksek olan iller ve nüfus dağılımları	19
Tablo 10 - Huzurevlerine yerleştirme oranı en düşük olan iller ve nüfus dağılımları	20
Tablo 11- Huzurevlerine yerleştirme oranı en yüksek olan illerde cinsiyete göre yerleşim oranları.....	21

Tablo 12- Kadın yerleşim oranının en yüksek olduğu iller	21
Tablo 13- 2013-2014 yıllarında huzurevlerine yerleşen yaşlıların cinsiyete göre dağılımı	23
Tablo 14 - 2013- 2014 yıllarına göre huzurevlerine yerleşen yaşlıların cinsiyet ve yaş grubu dağılımları	25
Tablo 15- 2013 2014 Yılları Huzurevi ücretleri	28
Tablo 16- Huzurevlerine yerleşen yaşlıların yıllara göre ücretli-ücretsiz yerleşim dağılımları	29
Tablo 17- Huzurevlerine yerleşen yaşlıların ücretli – ücretsiz durumlarının yıllar ve cinsiyete göre dağılımı	30
Tablo 18- 60-70 yaş grubunda yerleşen yaşlıların cinsiyete göre ücretli- ücretsiz yerleşim oranları.....	32
Tablo-19 60-70 yaş grubunda ücretli ücretsiz yerleşimin yıllar ve cinsiyete göre dağılımları.....	33
Tablo 20- 71+ yaş grubunda yerleşen yaşlıların cinsiyete göre ücretli- ücretsiz yerleşim oranları.....	33
Tablo 21- 71+ yaş grubunda ücretli ücretsiz yerleşimin yıllar ve cinsiyete göre dağılımları.....	34
Tablo 22- Huzurevlerine yerleşme oranı en yüksek olan illerde ücretli ücretsiz yerleşim dağılımları.....	34
Tablo 23- En çok yerleşim sağlanan illerde cinsiyete göre ücretli kalan yaşlı oranları.....	35
Tablo 24- Ücretini ödeyemeyen ve indirim isteyen yaşlıların illere göre dağılımı	38
Tablo 25- Ücretini ödeyememe, indirim isteme nedenlerine ilişkin dağılımlar	39
Tablo 26- Yıllara göre Ücretini ödeyememe, indirim isteme nedenlerine ilişkin sayısal dağılımlar	39
Tablo 27 Yaş gruplarına ve cinsiyete göre ücretini ödeyememe/indirim isteme nedenlerinin dağılımı...	41
Tablo 28- Kadın ve erkek yerleşimlerinde yaş gruplarına göre istismar ve ihmal nedeni ile yerleşme oranları	45
Tablo 29- Kendi isteği ile yerleşim sağlayanların yaş gruplarına göre dağılımı	46
Tablo 30- İstismar nedeni ile yerleşim sağlayanların yaş gruplarına göre dağılımı	46
Tablo 31- İhmal nedeni ile yerleşim sağlayanların yaş gruplarına göre dağılımı	47
Tablo 32- 2013 Yılı Yerleşme nedenleri ve ücretli ücretsiz yerleşim dağılımları.....	47
Tablo 33- 2013 Yılı Yerleşme nedenleri ve ücretli ücretsiz yerleşimlerin cinsiyet ve yaş gruplarına göre dağılımları	48
Tablo 34- 2014 Yılı Yerleşme Nedenleri ve Ücretli Ücretsiz yerleşim dağılımları	49
Tablo 35 2014 yılı yerleşme nedenleri ve ücretli, ücretsiz yerleşimlerin cinsiyete göre dağılımı	49

Tablo 36- Ücretli Yerleşen yaşlıların Yerleşim nedenleri ve ücretini ödeyememe durumlarına ilişkin dağılımlar	50
Tablo 37- Huzurevlerine yerleşen yaşlıların başvuru şekline göre dağılımları	51
Tablo 38-İstismar nedeni ile huzurevlerine yerleşen yaşlıların başvuru şekline göre dağılımları	51
Tablo 39- İhmal nedeni ile yerleşen yaşlıların başvuru şekline göre dağılımı	51
Tablo-40 İstismar nedeni ile yerleşen kadınların istismar türüne göre dağılımları	52
Tablo 41- İstismar nedeni ile yerleşen erkeklerin istismar türüne göre dağılımları	53
Tablo 42- İstismar nedeni ile yerleşen kadınlarda istismar ile birlikte görülen ihmal türlerine ilişkin dağılımlar	54
Tablo 43- İstismar nedeni ile yerleşen erkeklerde istismar ile birlikte görülen ihmal türlerine ilişkin dağılımlar	55
Tablo 44- İstismar nedeni ile yerleşen kadınların istismar türlerine göre ücretli ücretsiz yerleşim dağılımları.....	56
Tablo 45- İstismar nedeni ile yerleşen erkeklerin istismar türlerine göre ücretli ücretsiz yerleşim dağılımları.....	56
Tablo 46- İhmal nedeni ile yerleşen kadınların yıllara ve yaş gruplarına göre dağılımları.....	57
Tablo 47- İhmal nedeni ile yerleşen erkeklerin yıllara ve yaş gruplarına göre dağılımları.....	58
Tablo 48- İhmal nedeni ile yerleşen kadınların ücretli ücretsiz yerleşim durumları.....	58
Tablo 49- İhmal nedeni ile yerleşen erkeklerin ücretli ücretsiz yerleşim durumları.....	59
Tablo 50- İstismar ve ihmal nedeni ile yerleşen yaşlılarda rastlanan risk faktörleri.....	59
Tablo 51- İstismar ve İhmalin belirlenme şekline ilişkin dağılımlar.....	60

DURUM TESPİT ÇALIŞMASI SONUÇ RAPORU

1. Çalışmanın amacı ve kapsamı:

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın (ASPB) 2013-2017 Stratejik Planında yer alan ve "Toplumsal İstismarı Azaltmak" temel hedefi kapsamında yaşlılara yönelik ihmal ve istismarı önlemeye yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

Bu amaçla, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Bakanlığa bağlı huzurevlerinde bakım hizmeti almaya başlayan yaşlıların yerleşme nedenlerinin belirlenmesi için 2013-2014 yılları içinde "**Huzurevlerine Yerleştirilen Yaşlıların Yerleştirme Nedenleri Arasında İhmal ve İstismar Oranına İlişkin Durum Tespit Çalışması**" gerçekleştirilmiştir.

Çalışmada Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) "istismar, ihmal, risk" kavramlarına ilişkin tanım ve belirlemeleri çerçevesinde "Durum Tespiti Veri Giriş Formu" geliştirilmiş ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı huzurevlerine 2013-2014 yıllarında yerleştirilen tüm yaşlı bireyler için bilgiler alınmıştır.

2. Durum Tespit Çalışması Formunun hazırlanması

Yapılan çalışmanın kapsamı; ASPB bağlı huzurevlerine 2013 ve 2014 yıllarında yerleşen yaşlı bireyler olarak belirlenmiştir. 2015 yılında Bakanlığa bağlı huzurevi bulunan 56 ilden veri istenilmiş olup 54 ilden veri gelmiştir. Durum Tespit Formunda (Ek-1) kullanılan temel sınıflandırmalar **Yıl, Cinsiyet, Yaş Aralığı, Ücretli Durumu, Ücretini Ödeme Durumu, Ödememe/İndirim İsteme Nedeni, Başvuru Şekli, Yerleşme Nedeni, İhmal ve İstismarın Tespit Şekli, İstismar Türü, İhmal Türü, Risk Türü** olarak belirlenmiştir.

Sınıflandırmalar 2013-2014 verilerinin karşılaştırılması, 2013 ve 2014 yıllarında kadın ve erkek verilerinin karşılaştırılması, yaş aralıkları ve cinsiyet verilerinin karşılaştırılması, 2013-2014 yıllarında yerleşen yaşlı bireylerin cinsiyet ve yaş aralığı kategorilerinde ücretli, ücretsiz, ücretini ödememe durumu ve nedenlerine ilişkin verilerin karşılaştırılması ile istismar ve ihmal nedeni ile yerleşen yaşlılara ilişkin yerleşme durumlarının ortaya konulması amacıyla yapılmıştır.

3. İstismar, ihmal ve risk tanımları ve türleri:

DSÖ'nün (1995) "Uluslararası Yaşlı İstismarı Önleme Grubu" (NETWORK)'na göre; **istismar** "Yaşlıya zarar verecek veya onu strese sokacak ve yaşlının güven ve beklentisi ile ilişkili bir kez veya tekrarlı olarak yapılan ve uygun olmayan davranışlar" olarak tanımlanmaktadır (EYHG, 2014). Söz konusu tanım 1995 yılında İngiltere'nin Yaşlı İstismarı Eylem planında (The UK's Action on Elder Abuse 1995) yer almış olup NETWORK tarafından kabul edilmiştir. (WHO, 2002a). Yine DSÖ'nün Yaşlı İstismarını Önleme Toronto Bildirgesinde istismar türleri; fiziksel, psikolojik/duygusal, cinsel, ekonomik, kasıtlı kasıtsız ihmal olarak belirlenmektedir (WHO, 2002b).

DSÖ yaşlı istismarını önlemek için küresel strateji geliştirmek amacıyla 2001 yılında gelişmekte olan beş ülkede yaptığı araştırma raporunda istismara ilişkin kategorileri aşağıdaki verilmektedir (WHO, 2002b);

- Yapısal ve toplumsal istismar,
- İhmal ve terk,
- Yaşlı ayrımcılığı ve saygısızlık,

- Psikolojik, duygusal, sözlü taciz,
- Fiziksel istismar,
- Hak ihlalleri ve ekonomik istismar.

Ancak DSÖ'nün anılan raporunda ülkelerin kendi kültürel, sosyal yapılarına göre istismar ve ihmal kategorilerine eklemeler yapılabileceği vurgulamaktadır (WHO, 2002b).

Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğünce üniversitelerin ilgili bölümleri ile 27.03.2014 tarihinde yapılan “Huzurevlerinde Yaşlı İhmal ve İstismar Araştırması, Amaç, Kapsam, Yöntem Belirleme Toplantısı”nda istismar ve istismar türleri aşağıdaki gibi oluşturulmasına karar verilmiştir.

İstismar Türleri:

- Fiziksel
- Cinsel
- Psikolojik/Duygusal
- Ekonomik
- Sosyal

İhmal Türleri:

- Bakım vericinin ihmali
- Yaşlının kendini ihmali

Risk Türleri

- Bireysel özellikler
- Sosyal ve ilişki faktörleri,
- Ekonomik faktörler

Fiziksel istismar: Kazalar dışında yaşlı bireylere ağrı, incinme, fiziksel yaralanmalara neden olacak kuvvet kullanımı (<http://www.helpguide.org>, bt); fiziksel saldırı, kötü davranma/şiddete maruz bırakma, uygun olmayan koşullarda yaşamaya zorlanma “fiziksel zarara uğramasına neden olma” vb.

Cinsel İstismar: Yaşlıya yönelik rızası dışında her türlü temas (WHO, 2002).

Psikolojik/Duygusal İstismar: Sözel, sözsüz duygusal tacizleri içeren bu istismar türü yaşlı bireyin ruhsal yönden acı çekmesine neden olan “acı ve sıkıntı vermek amacıyla” yapılan eylemlerdir (Akt:UN, 2013; “Luoma and others”, 2011). İnsani saygınlığı zedeleyici söz ve davranışlar, korkutma/bırakma ile tehdit veya diğer tehditle, suçlama vb.

Ekonomik İstismar: Çalma, sahtecilik, kandırma vb. yollar ile yaşlı bireylerin mal, mülk ve parasını kullanmak, kendi mülkiyetine geçirmek (Akt:UN, 2013, “MetLife, 2011”). Maaşını alma, mal/mülkünü alma kullanma dolandırma vb. eylemler.

Sosyal İstismar: Arkadaş, aile veya sosyal aktivitelere erişimi engelleme; arkadaş, aile desteğinden kesmek, telefon vb. iletişime engel olma, komşular ile görüşmeye engelleme ve müdahale vb. eylemlerdir (EAPU, Bt). Sosyal ortamdan yalıtma, görüştürmeme, sosyal aktivitelerine engel olma vb. eylemler.

İhmal: Birleşmiş Milletler genel anlamda ihmali; yaşlının günlük yaşam aktivitelerinde yardımcı olan, bakım, ev, sağlık, tıbbi bakım desteği vermekten sorumlu olanlar tarafından bakımının yapılmak istenmemesi veya kasıtlı/kasıtsız başarılı bakım desteği verilememesi olarak tanımlamaktadır (UN,2013).

Bakım vericinin ihmali (Ailesi veya bakım hizmeti veren tarafından ihmali): Yaşlının sosyo-kültürel, ihtiyaçlarını görmezden gelme, beslenmesi ve temizlik vb. ihtiyaçlarının ihmali, sağlık ile ilgili ihmaller, sağlık muayenelerini, yaptırmama ilaçlarının alınması sağlamama vb. eylemler.

Yaşlının kendini ihmali: Yaşlının kasten veya azalan kapasite ve ruhsal yetersizlik nedeniyle kendi temel bakımında yetersiz kalması, başkalarının yardımını reddetmesi, kendi temel bakımında talebini yapmaması/yapamaması olarak Birleşmiş Milletler tarafından tanımlanmaktadır (UN, 2013). Yaşlı bireyin, temizlik, öz bakımında ihmal, beslenmesinde ihmal, sağlık ile ilgili ihmal vb.

Risk Faktörleri: Yaşlı bireyler fiziksel ve zihinsel kapasite kayıpları ile yalnızlaşabilmekte, bakım verenlerin istismarına ya da ihmaline maruz kalabilmektedir. DSÖ yaşlı istismarı için risk oluşturabilecek sosyo- kültürel faktörleri, yaşlılar için (zayıf, bağımlı vb) önyargılar, ailede kuşaklararası iletişim ve bağın azalması, ailede miras ve mal dağılımına ait durumlar, kırsaldan kente göç nedeni ile aile büyüklerini bırakarak gençlerin şehirlere yerleşmesi, yaşlı bakımı için kamusal kaynakların etkinleşmemesi olarak örneklendirmektedir. Sosyal destek çalışmalarının eksikliği önemli bir etken olmaktadır.

Fiziksel, ruhsal sağlık, zihinsel yetersizlik, madde bağımlılığı gibi bireysel riskler yanında kadınların erkeklerden daha fazla ekonomik risk altındadır (mallarını ele koyma vb.). Aile ve kültürel yapı, yaşlıya bakmakla yükümlü bireyler ile ilişkilerinde genelde belirleyici olmaktadır. Bakıma muhtaçlık ve stres faktörü ile yaşlılar için ihmal ve istismarın artmasına neden olabilmektedir. Kurumsal bakımda yaşlı istismarına ilişkin riskler ise, sağlık, sosyal hizmetlerinin ve bakım kurumlarının standartlarının düşük olması, fiziksel çevre yetersizliği, sosyal faaliyetlerin yetersizliği vb. olarak sayılmaktadır (WHO; 2015).

Ekonomik faktörler: Yaşlının bakım için yeterli geliri olmaması, gelir düzeyi yüksek ancak gelirini yönetebilmesi için (ekonomik istismara uğramaması için) desteğe ihtiyacı bulunması vb. durumu.

Bireysel faktörler: Madde bağımlılığı dahil çeşitli etkenler sonucu, karar verme, seçim yapma, sosyal faaliyetlere katılım için desteksiz fiziksel ve ruhsal yeterliliği olmama durumu.

Çevresel, sosyal ve ilişki faktörleri : Çevresel ve sosyal izolasyon içinde, (Kimsesiz, yalnız). Yeterli sosyal destek alamıyor.

4. Çalışmanın uygulanması ve verilerin değerlendirilmesi

Durum Tespit Formunun hazırlanmasından sonra il müdürlükleri ve huzurevlerinde çalışan ve formunu dolduracak olan personel için form doldurma yönergesi hazırlanmıştır. İllere yazı ile gönderilen form ve doldurma yönergesinden sonra bazı illerden gelen verilerin dağınık ve hatalı olduğu tespit edilmiş ve verilerin tekrar doldurulması istenilmiştir. Veriler sayısal toplamlar ve yüzde oranları alınarak değerlendirilmiştir.

Durum Tespit çalışması; ASPB'na bağlı huzurevi bulunan 54 ilde 2013-2014 yılları arasında huzurevlerine yerleşen yaşlılar ile sınırlıdır.

Söz konusu veriler il müdürlüklerinden 2015 yılı Mayıs ayında ve Temmuz ayında istenmiştir. Verilerin Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğüne ulaşımı 2015 Eylül ayında tamamlanmıştır. Formlar kontrolü ve veri girişinin tamamlanması 2016 Ocak ayında tamamlanmıştır.

Durum tespit formlarının il müdürlükleri ve huzurevlerinde doldurulması yaşlı dosyalarında yer alan rapor, tutanak ve bilgi kayıtları çerçevesinde gerçekleşmiştir. Huzurevlerine yerleşen yaşlılara soru sorulmamıştır.

2013-2014 YILLARI ARASINDA ASPB'NA BAĞLI HUZUREVLERİNE YERLEŞEN YAŞLILARA İLİŞKİN VERİ ANALİZİ

Durum tespit çalışmasının amacı; ASPB'na bağlı huzurevlerine 2013-2014 yıllarında yerleşen yaşlıların “Yıllar”, “Kadın- Erkek”, “60-70- 71+ Yaş” “Ücretli-Ücretsiz” “Ücretini ödememe/indirim talep etme durumu ve nedenleri”, “Başvuru Şekli” ve “ Yerleşme Nedenleri: Kendi isteği- İstismar- İhmal” başlıklarında sayısal değerler, yüzde değerler üzerinden durum saptanmasıdır.

Çalışma 2013 ve 2014 yılında ilk defa kurumsal bakım hizmeti almak üzere huzurevlerine yerleşen yaşlıları kapsamaktadır. Hizmet almaya başlayan yaşlıların cinsiyet, yaş grupları, ücretli/ücretsiz yerleşimleri, yerleşme nedenleri verileri çerçevesinde kurumsal bakım hizmeti alma tercihleri hakkında bilgi toplanması amaçlanmaktadır.

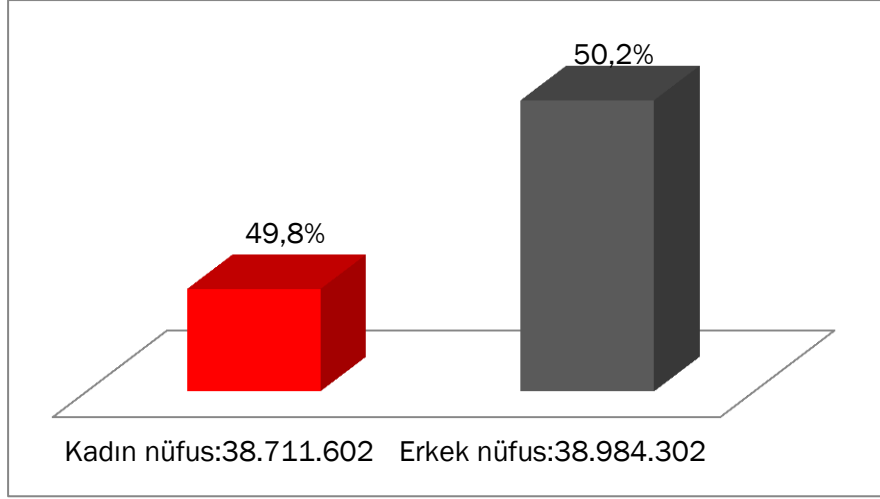
Aşağıdaki veriler ASPB Stratejik Planında yer alan hedefler doğrultusunda durum saptamaya ve verilen hizmetin ölçülmesine yöneliktir. Türkiye için genelleme yapılması için yeterli değildir. ASPB'na bağlı huzurevlerine yerleşen yaşlılara ait 2 yıllık veriler ışığında, Bakanlığın kurumsal bakım hizmetlerinin izlenmesi ve yaşlıların kurumsal bakım tercihleri hakkında bazı çıkarımlar yapmayı sağlayıcı sonuçlar olarak değerlendirilmelidir.

I. TÜRKİYE’NİN 2014 NÜFUS YAPISI

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının huzurevleri ve yaşlılık alanındaki çalışmalarını değerlendirmek için ülke nüfusu yanında iller düzeyinde nüfus ve yaşlanma durumlarının birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir. TÜİK 2014 yılı adrese dayalı nüfus verileri çerçevesinde Türkiye'nin nüfusuna ilişkin veriler, cinsiyet, 60+, 65+ ve 70+ yaş grupları ve iller düzeyinde verilmektedir. İllere göre nüfus, yaş ve cinsiyet % dağılımları Ek-2’de yer almaktadır.

1.Genel Nüfusun cinsiyete göre dağılımı

Genel nüfus dağılımında 2014 Türkiye nüfusunda kadın ve erkek oranları, 60 ve üzerindeki yaş grubunda kadın ve erkek oranlarındaki farklılaşma, dünyada olduğu gibi ülkemizde de kadınların erkeklerden daha uzun ömürlü olması ile yorumlanması yanında kurumsal bakım hizmeti alma tercihlerini anlamlandırmak için ele alınmalıdır.

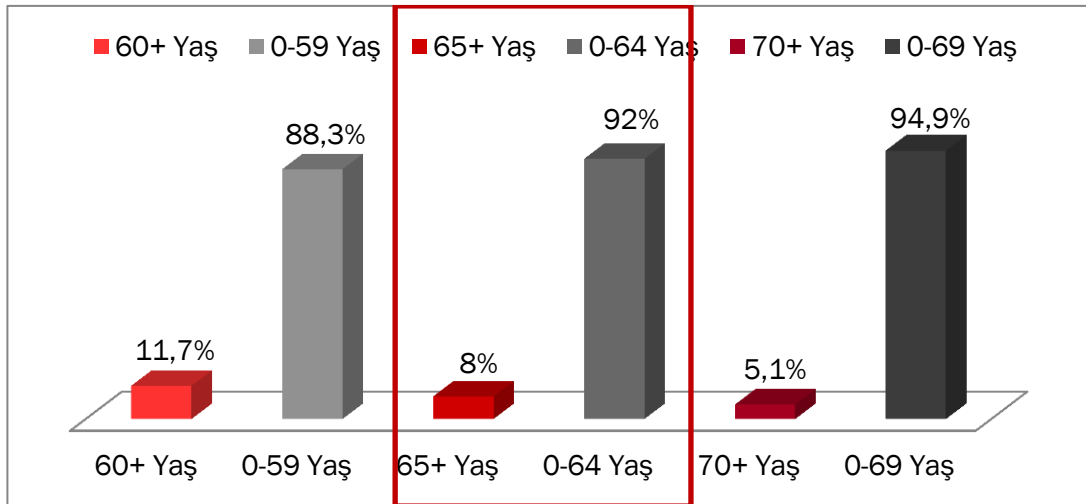

Grafik 1-2014 Yılı Türkiye nüfusunun cinsiyete göre dağılımı (Kaynak TÜİK).

TÜİK'in 2014 yılı adrese dayalı Türkiye nüfus istatistiklerinde genel nüfus toplamı 77.695.904'dir. Nüfusun %50,2'i erkek, %49,8'si kadındır. Türkiye geneli için cinsiyete göre nüfus oranları birbirine çok yakındır.

2. Türkiye 2014 nüfusu 60+, 65+, 70+ yaş nüfus oranları

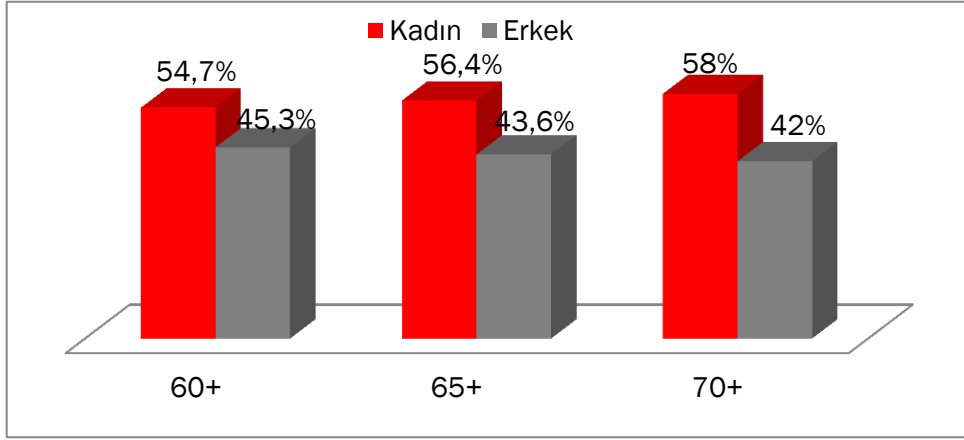
ASPB'na bağlı huzurevlerine yerleşim yaşı 60+ yaş ve üzeridir. Durum tespit çalışmasında, 60-70 yaş ve 71+ yaş üzeri yaşlılar gruplandırılması yapılarak erken ve ileri yaş sınıflandırılması yapılmıştır. Bu nedenle 2014 Türkiye nüfusunda 60+ yaş ve 70+ yaş oranları DSÖ tarafından kabul gören 65+ yaş oranları ile birlikte aşağıda verilmektedir.

Grafik 2- "60+ Yaş-0-59 Yaş" "65+ Yaşı-0- 64 Yaş" "70+Yaşı-0-69 Yaş" oranları (Kaynak:TÜİK)

2014 yılı nüfusunun 65 yaş üstü yaşlı oranına bakıldığında 77.695.904 genel nüfusun %8'inin (6.192.962)' 65+ yaşta bireyler olduğu görülmektedir. Genel nüfusun 60 üstü yaş oranı ise %11,7'dir (9.063.677). 2014 yılı genel nüfus yapısına bakıldığında 70+ nüfusun oranının %5,1'dir (3977258) (TÜİK).

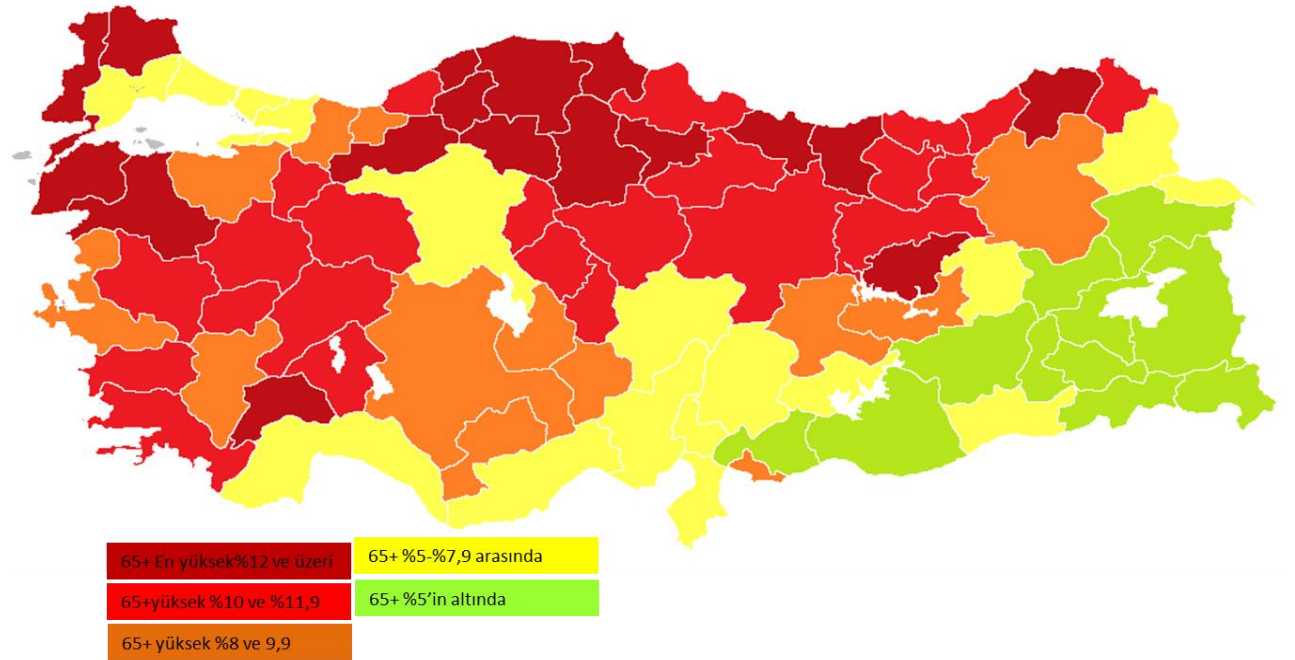
3. Türkiye 2014 yılı nüfusunun 60+, 65+, 70+ yaş için cinsiyete göre dağılımı

Grafik 3- 2014 Türkiye nüfusunda 60+, 65+, 75+ yaş gruplarının cinsiyete göre dağılımları (Kaynak:TÜİK)

Genel nüfusun cinsiyete göre dağılımında kadınların oranı %49,8, erkeklerin oranı %50,2'dir (Bak. Grafik 1). 60+ yaş grubunda cinsiyete göre dağılımdaki farklılaşma olmaktadır Kadın oranı %54,6, erkek oranı %45,3'dür. 65+ yaş grubunda kadın nüfus oranı %56,4, erkek nüfus oranı %43,6, 70+ yaş grubunda ise kadın nüfus oranı %58, erkek nüfus oranı %42 olarak belirlenmektedir (Grafik 3) (TÜİK).

4. Türkiye'nin yaşlanma haritası

Şekil -1 Türkiye'nin illere göre yaşlılık düzeyleri haritası

Tablo -1 İllerin 65- Nüfus oranları

65+ nüfus		65+ nüfus		65+ nüfus		65+ nüfus		65+ nüfus		65+ nüfus	
İL	%	İL	%	İL	%	İL	%	İL	%	İL	%
Sinop	17,6%	Ardahan	11,9%	Nevşehir	10,6%	Karaman	9,8%	Mersin(İç)	7,9%	Hakkari	2,9%
Kastamonu	16,5%	Gümüşhan	11,9%	Kırıkkale	10,5%	Denizli	9,7%	Tekirdağ	7,7%	Şırnak	3,0%
Çankırı	15,3%	Tokat	11,9%	Eskişehir	10,3%	İzmir	9,7%	Kayseri	7,6%	Van	3,4%
Artvin	14,8%	Aydın	11,8%	Afyon	10,1%	Niğde	9,2%	Kars	7,4%	Şanlıurfa	3,6%
Giresun	14,7%	Erzincan	11,8%	Manisa	10,1%	Düzce	9,0%	Ankara	7,3%	Batban	4,0%
Burdur	13,8%	Sivas	11,7%	Samsun	10,1%	Malatya	9,0%	Antalya	7,2%	Ağrı	4,0%
Bahkesir	13,7%	Kütahya	11,5%	Zonguldak	10,0%	Elazığ	8,7%	Kahraman	7,1%	Muş	4,2%
Çanakkale	13,5%	Rize	11,5%			Sakarya	8,6%	Osmaniye	7,7%	Diyarbakır	4,4%
Amasya	13,3%	Isparta	11,4%			Konya	8,3%	Adıyaman	6,8%	Siirt	4,4%
Çorum	13,3%	Yozgat	11,3%			Aksaray	8,3%	Adana	6,7%	Bitlis	4,5%
Ordu	12,8%	Muğla	11,2%			Bursa	8,1%	Hatay	6,3%	Gaziantep	4,9%
Bartın	12,7%	Trabzon	11,2%			Erzurum	8,0%	Kocaeli	6,3%		
Bolu	12,7%	Bayburt	11,1%			Kilis	8,0%	Bingöl	6,1%		
Edirne	12,5%	Uşak	11,0%					İstanbul	5,9%		
Tunceli	12,4%	Yalova	10,9%					Iğdır	5,6%		
Karabük	12,1%	Kırşehir	10,7%					Mardin	5,1%		
Kırklareli	12,0%	Bilecik	10,6%								

Şekil- 1’de verilen illere göre yaşlanma haritasında yer alan koyu kırmızı illerde 65+ yaş oranı %12’nin üzerindedir. İllerin dağılımı Tablo-1’de verilmektedir. Yeşil ile gösterilen illerde ise 65+ nüfus oranı %5’in altındadır. Haritadan da görüldüğü üzere iller arasında dengeli yaşlanma söz konusu değildir

Türkiye’de yaşlanma oranı 2014 yılı için %8’dir. Ancak 41 ilde 65+ yaş oranı %10’nun üzerindedir. Yeşil renkli illerde %5’in altındadır. Bu illerden Şanlıurfa, Diyarbakır, Van ve Gaziantep Türkiye’nin en büyük illeri arasında yer almaktadır (Nüfus büyüklüğü 1 milyarı üstündedir) . Yeşil renkli Şanlıurfa, Van, Şırnak, Hakkari illerinde 65+ nüfus oranı %4’ün altındadır.

Dünya yaşlanmaktadır. Avrupa Birliği ülkeleri yaşlanma sorununu ve nüfusun yenilenmesi konusunda çalışmaları birlikte yürütmektedir. Avrupa Birliğine üye ülkelerinin 2014 yılı 65+ nüfus oranı ortalaması 18,5’dir. Fransa’da 2014 yılı 65+ yaş oranı %18, İngiltere’de %17,5, Hollanda’da %17,3, Almanya’da %20,8 Polonya’da 14,9’dür (Eurostat, 2014)

5. Nüfusu en yüksek ve en düşük olan iller ve yaşlı nüfus oranları

Türkiye’nin yaşlanma ve bakım hizmetlerine ilişkin genel politikaların iller düzeyinde uygulanmasında illerin nüfus yoğunluğu, coğrafi ve sosyo-ekonomik düzeyleri de dikkate alınmaktadır. Aşağıdaki tabloda da görüldüğü üzere 65+ yaş nüfusunun en yüksek/düşük olduğu iller nüfus yoğunluğu farklılaşmaktadır.

Tablo-2 Nüfusu en yüksek 10 ilin yaşlı nüfus oranları

İL	NÜFUS	60+ Nüfus %	65+ Nüfus %	70+ Nüfus %
İstanbul	14 377 018	9,00%	5,90%	3,70%
Ankara	5 150 072	11,00%	7,30%	4,60%
İzmir	4 113 072	14,40%	9,70%	6,20%
Bursa	2 787 539	12,10%	8,10%	5,10%
Antalya	2 222 562	10,90%	7,20%	4,50%
Konya	2 108 808	12,00%	8,30%	5,20%
Adana	2.165.595	10,40%	6,70%	4,00%
Gaziantep	1 889 466	7,30%	4,90%	3,00%
Şanlıurfa	1 845 667	5,30%	3,60%	2,30%
Mersin (İçel)	1 727 255	11,70%	7,90%	4,90%

İzmir ASPB'na bağlı huzurevlerine en fazla yerleşim olan il olmakla birlikte nüfusu en yüksek 10 içinde 65+ nüfus oranı en yüksek olan ildir (%9,7). Konya %8,3, Bursa %8,1 65+ nüfus oranına sahiptir. Tabloda verilen 10 il Türkiye nüfusunun %49'unu oluşturmaktadır.

Türkiye'nin en yüksek nüfusuna sahip İstanbul'un (14.377.018) 65+ nüfusu %5,9 olmakla birlikte, 65+ nüfusu en fazla olan ildir. Nüfusu iki milyona yaklaşan Gaziantep'te 65 yaş üstü nüfus oranı 4,9 iken Şanlıurfa'da %3,6'dır. Şanlıurfa'da ASPB'na bağlı huzurevi bulunmazken, Gaziantep'de ASPB tarafından yaşlılara kurumsal bakım hizmeti verilmektedir.

ASPB'nın Huzurevleri kapasiteleri de değerlendirilirken, nüfus yoğunluğu, nüfus büyüklüğü ile birlikte illerin özel, diğer kamu, belediye vb. bakım hizmetlerinin de gelişimi birlikte değerlendirilmelidir.

Tablo 3 Nüfusu en düşük olan 10 il ve yaşlı nüfus oranları

İL	NÜFUS	60+ Nüfus %	65+ Nüfus %	70+ Nüfus %
Bayburt	80 607	15,0%	11,1%	7,6%
Tunceli	86 527	16,4%	12,4%	8,9%
Ardahan	100 809	16,0%	11,9%	7,9%
Kilis	128 781	11,2%	8,0%	5,3%
Gümüşhane	146 353	16,0%	11,9%	8,4%
Artvin	169 674	19,9%	14,8%	10,3%
Çankırı	183 550	21,1%	15,3%	10,4%
Bartın	189 405	18,4%	12,7%	8,2%
Iğdır	192 056	8,3%	5,6%	3,6%
Sinop	204 526	23,8%	17,6%	12,0%

Nüfusu düşük olan illere baktığımızda 65+ nüfus oranının %8 ve üzerinde olduğu görülmektedir. Iğdır ilinde 65+ nüfus oranı %5,6'dır diğer iller ile farklılık göstermektedir. Sinop ilinde 65+ nüfus oranı 17,6 ile en yüksek orandadır.

6. Yaşlanma oranı en yüksek ve en düşük olan iller

Tablo 4- 65+ yaş nüfus oranı en yüksek olan 10 il

İL	T.NÜFUS	60+ Nüfus %	65+ Nüfus %	70+ Nüfus %
Sinop	204526	23,8%	17,6%	12,0%
Kastamonu	368907	22,3%	16,5%	11,1%
Çankırı	183550	21,1%	15,3%	10,4%
Artvin	169674	19,9%	14,8%	10,3%
Giresun	429984	20,1%	14,7%	10,5%
Burdur	256898	19,1%	13,8%	9,4%
Balıkesir	1189057	19,5%	13,7%	9,0%
Çanakkale	511790	19,2%	13,5%	9,0%
Amasya	321913	18,4%	13,3%	8,8%
Çorum	527220	18,4%	13,3%	8,8%

65+ yaş oranı en yüksek on il baz alındığında yaşlanma oranı %13'ün üzerinde olduğu gözlenmektedir.

Tablo 5 -65+ yaş nüfus yüzdeleri en düşük olan 10 il

İL	T.NÜFUS	60+ Nüfus %	65+ Nüfus %	70+ Nüfus %
Hakkari	276287	4,4%	2,9%	1,9%
Şırnak	488966	4,4%	3,0%	2,0%
Van	1085542	5,1%	3,4%	2,1%
Şanlıurfa	1845667	5,3%	3,6%	2,3%
Ağrı	549435	6,0%	4,0%	2,5%
Batman	557593	5,8%	4,0%	2,6%
Muş	411216	6,3%	4,2%	2,7%
Diyarbakır	1635048	6,4%	4,4%	2,8%
Siirt	318366	6,3%	4,4%	2,9%
Bitlis	338023	6,6%	4,5%	2,9%

Yaşlanma oranının düşük olduğu iller incelendiğinde Şanlıurfa, Van ve Diyarbakır'ın nüfus büyüklüğü bakımından Türkiye'nin nüfus olarak büyük illeri arasında yer almaktadır. Van'da 65+ nüfus oranı %3,4, Şanlıurfa'nın %3,6, Diyarbakır'ın %4,4'dür.

Bu illere ait nüfus analizlerinin “doğumdan sonra nüfus kayıplarının hangi yaş grubunda var olduğunun saptanması yönünde yapılması “çocuk ölümleri vb. durumlarla birlikte değerlendirilmesi yerinde olacaktır.

2014 yılı nüfus verilerine bakıldığında 65+ yaş baz alınarak yapılan sıralamada, nüfus büyüklüğü ile karşılaştırmada, 65+ nüfusun en yüksek olduğu Çankırı ve Artvin illeri ise düşük nüfuslu illerdir.

Yaşlı nüfus oranı yüksek olan Balıkesir, Türkiye'nin en yüksek nüfusu olan iller arasında 17. Sıradadır. 65+ yaş nüfusunun en düşük olduğu illere bakıldığında ise nüfusu en yüksek olan, Gaziantep (8), Şanlıurfa (9), Diyarbakır(12) ve Van(19) illerinde 65+ yaş oranının oldukça düşük olduğu, 70+ nüfus oranının ise daha da düştüğü gözlenmektedir. Tablolar, nüfus büyüklüğü ile yaşlı nüfus arasında anlamlı bir ilişki olmadığını göstermekle birlikte Türkiye'nin iller arasında yaşlanma dengesinin olmadığını ortaya koymaktadır. Ek-3'de iller ve cinsiyete göre ortalama ömür süreleri verilmektedir.

ASPB'na bağlı huzurevlerine 2013-2014 yıllarında yerleşen yaşlıların yaş aralıkları 60-70 ve 71+ olarak saptanmış ve 71+ yaşta huzurevlerine yerleşim oranının %75 olduğu belirlenmiştir. Bu bağlamda hizmetlerin yoğunlaştığı iller, talepler ve genel eğilim ile birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir.

Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de insan ömrünün uzaması, sağlıklı ve kaliteli yaşlanma toplumların ulaşmak istediği hedefler arasındadır. Ancak nüfusun kendini yenileyebilmesi ile birlikte uzun/kaliteli/sağlıklı ömür birlikte hedeflenmektedir. Türkiye için iki olgu bir arada değerlendirildiğinde görülen sapmalar iller ve bölgeler düzeyinde incelenmelidir.

II. AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞINA BAĞLI HUZUREVLERİ BİLGİLERİ

ASPB'na bağlı 361 (2014 yılı) huzurevinin dağılımlarına bakıldığında anlamlı ve kapayıcı olduğu gözlemlenebilmektedir., İllerin nüfusu, yaşlanma oranı, sosyal, kültürel ve ekonomik yapıları ile birlikte kurumsal bakım tercihleri, kurumsal bakım hizmetinin sunulmasını de etkilemektedir.

Tablo 6- ASPB'na bağlı huzurevi bilgileri

YIL	HUZUREVİ SAYISI	KAPASİTE
2013	337	25.607
2014	361	26.368

Bakanlığın 2014 yılında huzurevi sayısında bir yıllık artış oranı %7,1'dir. Huzurevlerinde kapasite artış oranı ise %3'dür.

ASPB'nın huzurevlerinin iller düzeyinde dağılımı, yaşlanma ve nüfus yoğunluğu ile örtüşmektedir. Yaşlı nüfus oranının artışı ile birlikte kurumsal bakım hizmetlerinin artırılması yanında evde bakım ve destek modellerinin ve yerinde yaşlanmayı sağlamanın önemi ortaya çıkmaktadır.

Tablo 7- ASPB’na bağlı huzurevleri bulunan ve bulunmayan iller listesi

ASPB'NA BAğLI HUZUREVİ BULUNAN İLLER				BULUNMAYAN İLLER	
Adana	Denizli	Kocaeli	Tekirdağ	Adıyaman	Siirt
Afyonkarahisar	Edirne	Konya	Tokat	Artvin	Sinop
Ağrı	Elazığ	Kütahya	Trabzon	Bingöl	Şanlıurfa
Amasya	Erzincan	Malatya	Tunceli	Bitlis	Van
Ankara	Eskişehir	Manisa	Uşak	Burdur	Yozgat
Antalya	Gaziantep	Kahramanmaraş	Zonguldak	Diyarbakır	Kırıkkale
Aydın	Hatay	Muğla	Aksaray	Erzurum	Batman
Balıkesir	Isparta	Nevşehir	Bayburt	Giresun	Şırnak
Bilecik	Mersin (İçel)	Niğde	Karaman	Gümüşhane	Ardahan
Bolu	İstanbul	Ordu	Bartın	Hakkari	Iğdır
Bursa	İzmir	Rize	Yalova	Kars	Kilis
Çanakkale	Kastamonu	Sakarya	Karabük	Kayseri	
Çankırı	Kırklareli	Samsun	Osmaniye	Mardin	
Çorum	Kırşehir	Sivas	Düzce	Muş	

III. 2013-2014 YILLARINDA ASPB’NA BAğLI HUZUREVLERİNE YERLEŞEN YAŞLILARA İLİŞKİN DURUM TESPİT ÇALIŞMASI VERİ ANALİZİ

Durum tespit çalışmasında, 2013-2014 yıllarında huzurevlerine ilk defa yerleşen yaşlıların “Yıllar”, “Cinsiyet”, “Yaş Grubu” “Ücretli-Ücretsiz” “Ücretini Ödememe Durumu ve Nedenleri”, “Başvuru Şekli” ve “ Yerleşme Nedenleri” başlıklarında sayısal değerler, yüzde oranlar ile veriler analiz edilmiştir.

ASPB’na bağlı huzurevlerinin bulunduğu 56 ilden 54’ünden alınan bilgiler doğrultusunda 2013-2014 yıllarında toplam 4.892 yaşlı huzurevlerine yerleşim sağlamıştır.

A. 2013- 2014 YILLARI ARASINDA HUZUREVLERİNE YERLEŞEN YAŞLILARIN İLLERE GÖRE DAĞILIMLARI

Çalışma huzurevlerine 2 yıllık dönemde ilk defa yerleşen yaşlılara ait verileri içermektedir. İllerde oluşan kurumsal bakım talepleri yanında bu illerdeki sosyal, ekonomik ve kültürel yapı da hizmetlerin sunumunu belirlemektedir. Kurumsal bakım hizmetlerinin gelecek projeksiyonlarını belirlemek için illerdeki yerleşim oranlarının izlenmesi yararlı olacaktır.

2013-2014 yılları arasında ASPB'na bağlı huzurevlerine yerleşen yaşlıların illere göre “yıl” “cinsiyet” “yaş grupları” dağılımları Ek-4 ve Ek-5’de verilmektedir.

Tablo 8- Huzurevlerine Yerleşen Yaşlıların İllere Göre Dağılımları

İL	T	%	İL	T	%	İL	T	%
İzmir	502	10,3%	Konya	81	1,7%	Karabük	43	0,9%
Ankara	418	8,5%	Zonguldak	80	1,6%	Kırklareli	41	0,8%
İstanbul	293	6,0%	Bolu	74	1,5%	Bayburt	37	0,8%
Bursa	257	5,3%	İçel-Mersin	74	1,5%	Elazığ	36	0,7%
Eskişehir	242	4,9%	Niğde	71	1,5%	Çankırı	33	0,7%
Aydın	231	4,7%	Adana	65	1,3%	Kırşehir	33	0,7%
Afyonk.	158	3,2%	Yalova	65	1,3%	Rize	32	0,7%
Manisa	145	3,0%	Gaziantep	58	1,2%	Malatya	30	0,6%
Denizli	137	2,8%	Düzce	58	1,2%	Sakarya	28	0,6%
Balıkesir	135	2,8%	Ordu	54	1,1%	Isparta	26	0,5%
Amasya	124	2,5%	Erzincan	51	1,0%	Tokat	23	0,5%
Kastamonu	119	2,4%	K.Maraş	51	1,0%	Osmaniye	22	0,4%
Edirne	109	2,2%	Karaman	51	1,0%	Sivas	16	0,3%
Samsun	108	2,2%	Kocaeli	50	1,0%	Ağrı	15	0,3%
Trabzon	106	2,2%	Tekirdağ	47	1,0%	Çanakkale	14	0,3%
Muğla	104	2,1%	Aksaray	47	1,0%	Nevşehir	13	0,3%
Hatay	98	2,0%	Kütahya	45	0,9%	Bartın	7	0,1%
Çorum	86	1,8%	Uşak	43	0,9%	Tunceli	6	0,1%
G.Toplam							4.892	

Yukarıdaki tabloda 2013- 2014 yılları arasında huzurevlerine yerleşen toplam 4.892 yaşlının 54 ildeki dağılımları, en çok yerleşim gerçekleşen il sıralaması verilmiştir. Tablo incelendiğinde en çok yerleşimin gerçekleştiği iller İzmir, Ankara, İstanbul, Bursa, Eskişehir, Aydın, Afyonkarahisar, Manisa, Denizli ve Balıkesir’dir. 2013-2014 yılları arasında illerdeki huzurevlerine yerleşen toplam 4.892 yaşlının yarısından fazlası (% 51,5) bu illerde bulunmaktadır

En çok yerleşimin gerçekleştiği ilk 10 il yerleşim sayısı ve oranı, nüfus, ve yaşlı nüfus yüzdeleri aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 9- Huzurevlerine yerleştirme oranı en yüksek olan iller ve nüfus dağılımları

İL / YAŞLI S.	Toplam Yerleşim S.	%	T. NÜFUS	60+ YAŞ %	65+ YAŞ %
İzmir	502	10,3%	4 113 072	13,1%	8,4%
Ankara	418	8,5%	5 150 072	11,0%	7,3%
İstanbul	293	6,0%	14 377 018	9,0%	5,9%
Bursa	257	5,3%	2 787 539	12,1%	8,1%
Eskişehir	242	4,9%	812 320	14,9%	10,2%
Aydın	231	4,7%	1 041 979	17,0%	11,8%
Afyonkarahisar	158	3,2%	706 371	14,4%	10,1%
Manisa	145	3,0%	1 367 905	14,6%	10,0%
Denizli	137	2,8%	978 700	14,0%	9,7%
Balıkesir	135	2,8%	1 189 057	19,5%	13,7%

Tablo 10- Huzurevlerine yerleştirme oranı en düşük olan iller ve nüfus dağılımları

İL / YAŞLI S.	Toplam Yerleşim S.	%	NÜFUS	60+ YAŞ %	65+ YAŞ %
Tunceli	6	0,1%	86527	6,0%	4,0%
Bartın	7	0,1%	189405	19,2%	13,5%
Nevşehir	13	0,3%	286250	16,4%	11,4%
Çanakkale	14	0,3%	511790	15,0%	10,6%
Ağrı	15	0,3%	549435	12,7%	8,6%
Sivas	16	0,3%	623116	16,3%	11,7%
Osmaniye	22	0,4%	506807	16,8%	11,9%
Tokat	23	0,5%	597920	16,4%	12,4%
Isparta	26	0,5%	418780	18,4%	12,7%
Sakarya	28	0,6%	932706	10,6%	7,0%

Huzurevlerine yerleşen yaşlıların dağılımları, illere göre nüfus ve yaşlı nüfus oranları ile birlikte değerlendirildiğinde;

- İzmir, Ankara, İstanbul ve Bursa'nın nüfus oranı en yüksek 5 içindedir. Manisa 14., Balıkesir 17., Aydın 20., Denizli 21., Eskişehir 25., Afyonkarahisar 31. en yüksek nüfuslu ildir.
- Türkiye'nin dördüncü büyük şehri olan Antalya'da bulunan huzurevlerine ait veri alınamadığından bu çalışmada değerlendirilememiştir.
- Huzurevlerine yerleştirilen yaşlıların Tablo 8'de verilen sıralaması ile nüfus büyüklüğü ve 65+ nüfus yoğunluğu ile anlamlı olduğu görülmektedir.

65+ nüfusun en yüksek olduğu iller ve huzurevlerine yerleşme oranları illerin nüfus büyüklüğü de göz önüne alınarak değerlendirildiğinde;

- Türkiye'de 65+ yaş baz alındığında, en yaşlı illerimiz Sinop (%17,5), Çankırı (%15,3), Artvin ve Giresun (%14,7), Kastamonu (%13,8), Balıkesir, Burdur (%13, 7), Çanakkale (%13,5), Amasya ve Çorum (%13,3)'dur (Bak. Ek-2).
- Artvin, Sinop, Giresun ve Burdur'da ASPB bağlı huzurevi bulunmamaktadır. Nüfus büyüklüğü bakımından Artvin (76.), Sinop (72.), Burdur (65.), Giresun (45) sırada bulunmaktadır (Bak. Ek-2).
- Huzurevlerine yerleşme oranları ve nüfus oranları karşılıklı olarak incelendiğinde; Artvin, Sinop, Giresun ve Burdur illerinde huzurevlerine ilişkin çalışmaların illerin nüfus büyüklükleri yanında sosyal, ekonomik ve kültürel yapıları ile birlikte değerlendirilmesi, yapılacak huzurevi yatırımlarına ilişkin illerde oluşan taleplerinde incelenmesi yararlı olacaktır.
- Çankırı nüfus büyüklüğü olarak 75. sırada olmasına karşın nüfus büyüklüğü bakımından daha ön sıralarda bulunan Çorum (40.), Çanakkale (41.) Kastamonu (50.), Amasya (57.) illerinden daha yüksek oranda huzurevlerine yerleştirme yapılmıştır. Çankırı ilinin 60+ nüfus oranı %21,1, 65+ nüfus oranı ise 15,3'dür (Bak tablo 8). Çorum, Çanakkale, Kastamonu, Amasya illerindeki yerleşme oranları ve nüfus büyüklükleri uyumlu iken, Çankırı ilinde görülen farklılaşma sosyal, kültürel ve ekonomik faktörleri ile birlikte değerlendirilmelidir.

Tablo 11- Huzurevlerine en yüksek yerleşim olan illerde cinsiyete göre dağılımlar

İL / YAŞLI S.	Kadın	Kadın %	Erkek	Erkek %	G. Toplam
İzmir	287	57,2%	215	42,8%	502
Ankara	204	41,9%	214	58,1%	418
İstanbul	172	58,7%	121	41,3%	293
Bursa	108	42,0%	149	58,0%	257
Eskişehir	106	43,8%	136	56,2%	242
Aydın	75	32,5%	156	67,5%	231
Afyonkarahisar	66	41,8%	92	58,2%	158
Manisa	53	36,6%	92	63,4%	145
Denizli	64	46,7%	73	53,3%	137
Balıkesir	43	31,9%	92	68,1%	135

Tablo 12- Kadın yerleşim oranının en yüksek olduğu iller

İL	Kadın	Kadın %	Erkek	Erkek %	G.Toplam
Çanakkale*	14	100%	0	0%	14
Konya	63	77,8%	18	22,2%	81
Nevşehir	8	61,5%	5	38,5%	13
İstanbul	172	58,7%	121	41,3%	293
İzmir	287	57,2%	215	42,8%	502
Uşak	24	55,8%	19	44,2%	43
Yalova	35	53,8%	30	46,2%	65
Bayburt	19	51,4%	18	48,6%	37
Hatay	50	51,0%	48	49,0%	98
Malatya	15	50,0%	15	50,0%	30
Tunceli	3	50,0%	3	50,0%	6

* Çanakkale ilindeki huzurevi sadece kadınlar içindir

Durum tespit çalışmasında huzurevlerine yerleşen yaşlılarda kadınların oranı erkeklerden daha düşüktür. En çok yerleşim sağlanan 10 ildeki kadın ve erkek yerleşimlerine bakıldığında İstanbul'da hizmet alanların %58,7'si, İzmir'de hizmet alanların %57,2'si kadındır. Balıkesir'de ise hizmet alanların %68,1'i, Aydın'da %67,5'i erkektir (Tablo 11).

Huzurevlerinde kurumsal hizmet alan kadınların oranının en yüksek olduğu illere bakıldığında Çanakkale'de 2013-2014 yıllarında sadece kadınlara hizmet veren huzurevi bulunmaktadır. Konya ilinde ise kadınların %77,8 oranında kurumsal bakım hizmeti aldığı görülmektedir. Nevşehir ilinde kadınların hizmet alma oranı %61,5'dir (Tablo 12).

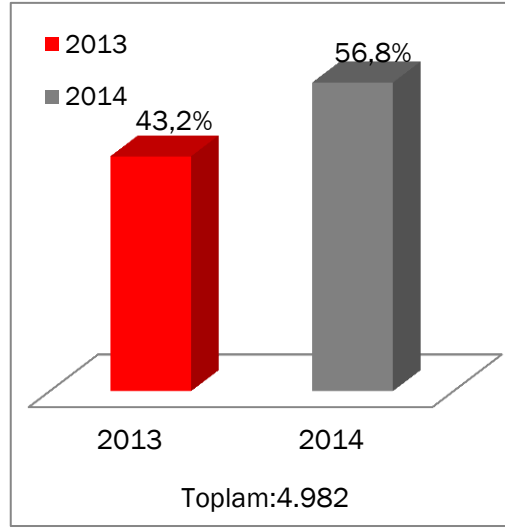
B. 2013-2014 YILLARINDA HUZUREVLERİNE YERLEŞEN YAŞLILARIN, YIL, CİNSİYET VE YAŞ GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMLARI

ASPB'na bağlı huzurevi bulunan 56 ilden 54'ünden veri alınmıştır. 2013-2014 yıllarında 4.892 yaşlı yerleşimi sağlamıştır. Türkiye'de 60+ nüfusla birlikte kadın nüfusun erkek nüfusa oranla daha yüksek olduğu nüfus bilgileri içinde yer almaktadır. Huzurevlerine

yerleşimde kadın oranları ise daha düşüktür. Verilerin yıllar, cinsiyet ve yaş gruplarına göre dağılımları aşağıda verilmektedir.

1. 2013-2014 Yıllarına Göre Dağılımlar

2013-2014 yıllarında ASPB'na bağlı huzurevlerine yerleşen 4.892 yaşlının 2.114'ü 2013 yılında, 2.778'i 2014 yılında yerleşmiştir. Bir yıllık artış oranı %31,4'dür.

Grafik 4- Huzurevlerine yerleşen yaşlıların yıllara göre dağılımı

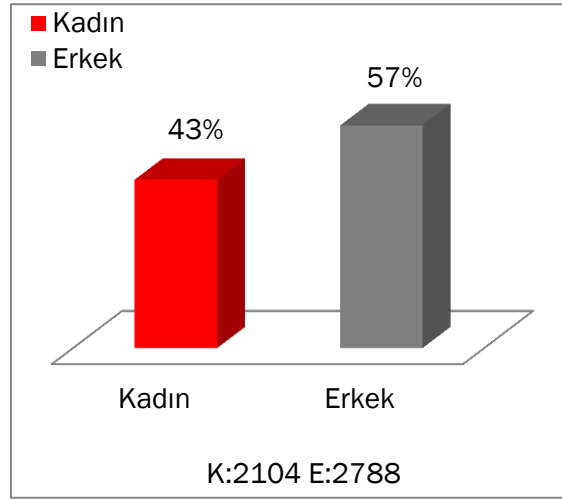
Huzurevlerine yerleşen yaşlıların %43,2'si 2013, %56,8'i 2014 yılında yerleşim sağlamıştır. Söz konusu artışın Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğünce 2013 yılında 337 olan huzurevi sayısına 24 yeni huzurevi eklenmesi, özel huzurevleri, diğer kurum huzurevleri, vakıf ve belediyelere bağlı huzurevlerine oranla ASPB'na bağlı huzurevlerine daha çok talebin olması vb. nedenler ile birlikte izlenmesi gerekmektedir.

Artış oranının izlenmesi ve yaşlı bakımında "kurumsal bakım" yanında bakım modellerinin geliştirilmesi zorunluluğu göz önünde bulundurularak 30-50 yıllık projeksiyonların alınması, gelecekte yaşanabilecek bakım sorunlarına katkı sağlayacaktır.

2. Cinsiyete Göre Huzurevlerine Yerleşim Dağılımları

Huzurevlerine yerleşen yaşlıların 2013 2014 yıllarında cinsiyete göre dağılımları bu başlıkta değerlendirilmekte olup, erkek yaşlıların huzurevlerine daha yüksek oranda yerleştiği gözlenmektedir.

65+ yaş nüfusunda, dünyada olduğu gibi Türkiye'de de kadın nüfus oranı yükselmektedir. Kadınlar bağımsız yaşam kapasitelerini, temel bakım becerileri daha ileri yaşlara kadar sürdürebilmektedir. Ülkemizde kadınların daha çok çocukları ile birlikte yaşamaktadır (çocuklar ve yaşlı birey için). Türkiye'ye ait sosyo- kültürel yapı vb. etkenlerin olumlu özelliklerinin yaşlı politikalarında güçlendirilmesi yönünde çalışmalar önem kazanmaktadır. Bununla birlikte gelişmiş ülkelerde erkeklerin bağımsız yaşam, bakım becerilerini geliştirmek amacı ile çalışmalar yapılmaktadır.

Grafik 5- Huzurevlerine yerleşen yaşlıların cinsiyete göre dağılımı

Durum tespit çalışmasında yerleşenlerin %43'ü kadın, %57'si erkektir.

Tablo 13- 2013-2014 yıllarında huzurevlerine yerleşen yaşlıların cinsiyete göre dağılımı

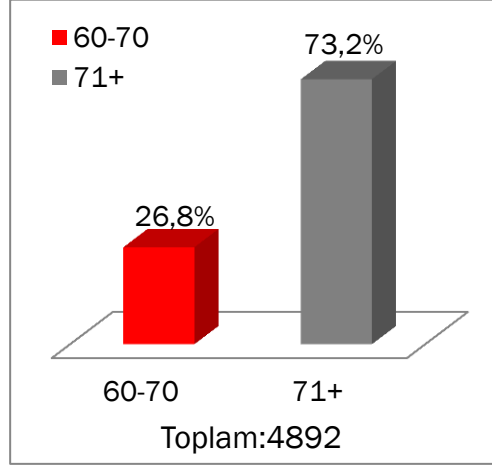
YERLEŞME YILI /CİNSİYET	KADIN	ERKEK	TOPLAM	Toplam 2013-2014
2013	910	1204	2114	43,2%
2014	1194	1584	2778	56,8%
TOPLAM	2104	2788	4892	
Toplam Kadın- Erkek %	43,0%	57,0%		

2013 yılında yerleşen 910 kadın yaşlı sayısı 2014 yılında 1194'olmuştur. Artış oranı %31,2 oranındadır. 1204 olan erkek sayısı ise 1584 olmuştur. Artış oranı kadın yaşlılarla benzer oranda olup %31,5'dir.

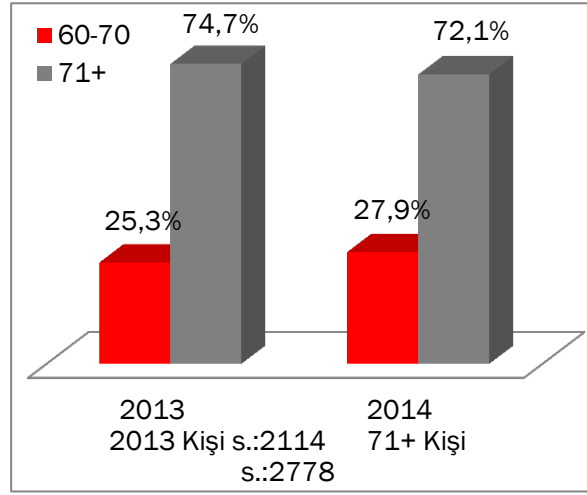
3. Huzurevlerine Yerleşen Yaşlıların Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Durum tespit çalışmasında yaş gruplarına göre huzurevlerine yerleşim oranları incelendiğinde, 60-70 yaş grubunda yerleşim oranını düşüktür. “Kurumsal bakım”a ilişkin çalışmalarda erken yaşlılık dönemi ve ileri yaşlılık dönemine ait planlamalar yapılırken, bağımsız yaşam kapasitelerinin mümkün olduğunca ileri yaşlara kadar sürdürülebilmesinin sağlanmasının önemi yaşlılık politikalarında göz önüne alınmalıdır.

Bağımsız yaşamın mümkün olduğunca uzatılması dünyada ve ülkemizde hedeflenmektedir. ASPB'na bağlı huzurevlerine yerleşen yaşlıların yaş grupları ve cinsiyete göre farklılaşma oranları yaşlı bakımı, kurumsal bakım, evde bakım ve yaşlanma çalışmalarına katkı sağlayacaktır.

Grafik 6- Huzurevlerine yerleşen yaşlıların yaş gruplarına göre dağılımı

Grafik 7- 2013-2014 yıllarında yaş gruplarına göre yerleşim oranları

Huzurevlerine 60-70 yaş grubunda 1.311 yaşlı, 71+ yaş grubunda 3.581 yaşlı yerleşmiştir. 2013 yılında yerleşen 2.114 yaşlının %25,3'ü 60-70 yaş grubunda, 2014 yılında yerleşen 2778 yaşlının %27,9'u 60-70 yaş grubunda yer almaktadır.

4. Huzurevlerine Yerleşen Yaşlıların Yaş Gruplarına ve Cinsiyete Göre Yerleşim Dağılımları

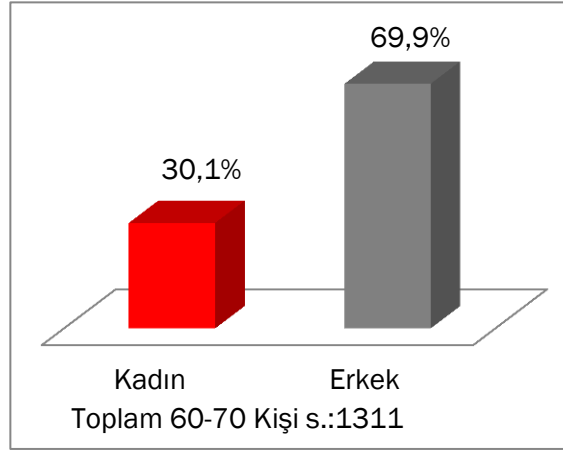
Yapılan çalışma ile 60-70 yaş grubundaki kadınların kurumsal bakım tercihlerinin erkeklere oranla daha da düşük olduğu belirlenmiştir.

Türkiye ölçeğinde genelleme yapmak için veriler yeterli olmamakla birlikte, yaşlı bakımında kurumsal bakım oranını erken yaşlılık döneminde mümkün olduğunca azaltmak, bağımsız yaşam koşullarını desteklemek dünyada ve ülkemizde istenilen bir olgudur. Bu nedenle özellikle 60-70 yaş grubuna ait artışın dönemsel yada artan eğilim de olup olmadığının izlenmesi alınacak önlem ve bakım politikaları için gereklidir.

Tablo 14 - Yıllar itibari ile huzurevlerine yerleşen yaşlıların cinsiyet ve yaş grubuna göre dağılımları

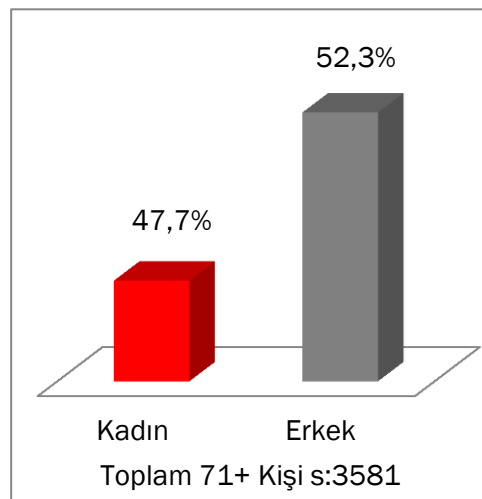
Cinsiyet/Yaş	2013		2014	
	60-70	71+	60-70	71+
Kadın	153	757	242	952
Erkek	382	822	534	1050
Toplam	535	1579	776	2002

Huzurevlerine 2013 yılında yerleşen 910 kadından 153'ü, 1104 erkekten 382'si 60-70 yaş grubunda iken, 2014 yılında 1194 kadın yerleşenden 242, 1584 erkek yerleşenden 534'ü 60-70 yaş grubundadır.

Grafik 8- 60-70 yaş grubunda huzurevlerine yerleşen yaşlıların cinsiyete göre dağılımı

60-70 yaş grubunda yerleşen yaşlılar toplam yaşlılara oranı %26,8'dir (Bak. Grafik-6). 2013-2014 yıllarında bu yaş grubunda 1311 kişi yerleşmiş olup %30,1'i kadın, %69,9'u erkektir.

Grafik 9- 71+ yaş grubunda huzurevlerine yerleşen yaşlıların cinsiyete göre dağılımı

71+ yaş grubunda ise 3581 kişi huzurevlerine yerleşmiş olup %47,7'si kadın, %52,3'ü erkektir.

Erken dönem yaşlılıkta kurumsal bakım talepleri ile ileri yaşlılıktaki kurumsal bakım talepleri arasında belirgin farklılık bulunmaktadır.

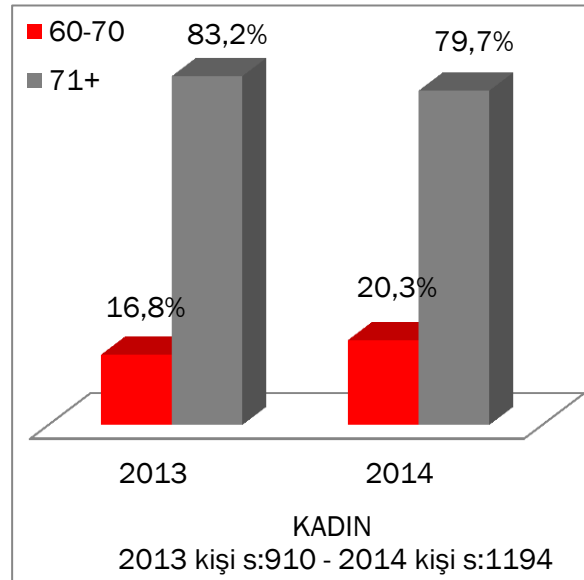
2013 yılında erken yaş grubunda 535 kişi yerleşmiş olup; %28,6'sı kadın, %71,4'ü erkektir. 2014 yılında 60-70 yaş grubunda 776 kişi yerleşmiş, %31,1'si kadın %68,9'i erkektir. 71+ yaş grubunda ise erkek ve kadın yerleşenler arasında anlamlı sayılabilecek fark görülmemektedir. 2013 yılında yerleşen 1579 yaşlının %47,9'ü kadın, %52,1'i erkektir. 2014 yılında ise 2002 yaşlı yerleşmiş olup, %47,7'si kadın %52,3'ü erkektir (Tablo 14, Grafik 8,9).

5. Kadın ve Erkek Yerleşenlerin Kendi İçinde Yaş Gruplarına Göre Dağılımları

Huzurevlerine 60-70 yaş grubunda toplam 1311 yaşlı yerleşmiş olup bu yaşlıların %30,1'ini kadınlar oluşturmaktadır. 71+ yaş grubunda 3581 kişi yerleşmiş olup, kadınların oranı %47,7 erkeklerin oranı %52,3'dür (Bak. Grafik 10,11).

Aşağıdaki grafiklerde de görüleceği üzere 60-70 yaş grubundaki kadınların yerleşimi 2014 yılında %58,2 oranında artış göstermiştir. Erkeklerin 60-70 yaş grubunda 2014 yılında artış oranı ise %39,8'dir. 71+ yaş grubunda kadınların yıllık artış oranı %25,7 iken, erkeklerin yıllık artış oranı %27,2 olmuştur. Kurumsal bakım hizmetine ilişkin talepler yönünde erken yaş grubundaki artış oranlarının izlenmesi ve önlemlere ilişkin planlamalarda durum tespit çalışması verileri değerlendirilmelidir.

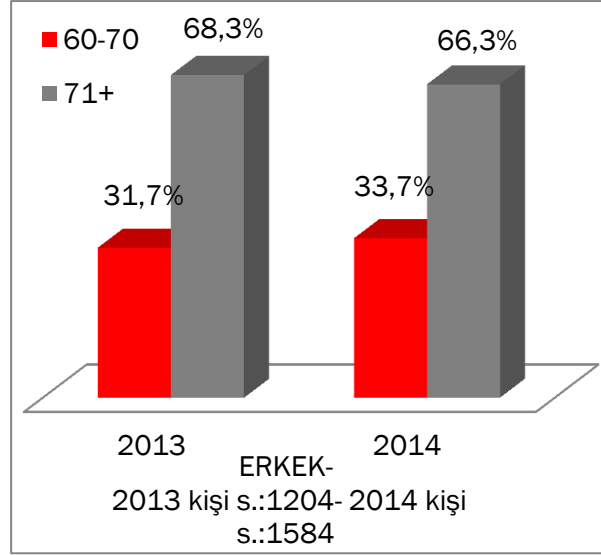
Aşağıdaki toplam yerleşen kadınların yaş gruplarına göre dağılımları ve toplam yerleşen erkeklerin yaş gruplarına göre dağılımları kendi cinsiyet grubunda değerlendirilmektedir.

Grafik 10- Huzurevlerine yerleşen kadınların yaş gruplarına göre dağılımları

Kadınların erkeklerden daha düşük oranda huzurevlerine yerleşmesi yanında kadın yerleşenlerin erken yaş grubunda erkeklere oranla çok düşük oranlarda huzurevlerine

yerleşmiştir. 2013 yılında 910 kadın yerleşenden sadece %16,8'i 60-70 yaş grubunda, 2014 yılında ise %20,3'ü 60-70 yaş grubundadır.

Grafik 11- Huzurelerine yerleşen erkeklerin yaş gruplarına göre dağılımı

Huzurelerine yerleşen erkeklerin kendi içindeki yaş gruplarına göre dağılımları incelendiğinde, 2013 yılında %31,7 oranında 60-70 grubunda, 2014 yılında %33,7 oranında 60-70 yaş grubunda yerleşim görülmektedir. 71+ yaş grubundaki yerleşim ise 2013 yılında %68,3 2014 yılında %66,3 oranındadır.

C. ÜCRETLİ/ÜCRETSİZ YERLEŞME DURUMLARI

Durum tespit çalışmasında huzurelerine yerleşen erkeklerin oranının kadınlardan yüksek olduğu, 60-70 yaş grubunda kadın yerleşenlerin oranının daha da düştüğü yukarıdaki tablo ve grafiklerde verilmiştir.

ASPB bağlı huzurelerinde yaşlılara ücretli ve ücretsiz olarak kurumsal bakım hizmeti sunulmaktadır. 2013 ve 2014 yıllarına ait huzurevi ücretlerine ilişkin tablolar aşağıda yer almaktadır. Ücretli ve ücretsiz yerleşim dağılımlarında cinsiyete göre ve yaş gruplarına göre farklılıklar bu bölümde verilmektedir. Yerleşimlerde görülen farklılıklar, kurumsal bakım hizmeti alma tercihi olan kadın ve erkeklerin ekonomik, sosyal, kültürel yapıları, kentleşme, büyük şehirlerde yaşlılar için güvenli yaşam koşulları sorunsalı ile incelenmelidir.

1. ASPB Huzurevleri ücretleri

ASPB'na bağlı Huzurelerinde ücretli kalan yaşlılar için “ Huzurevleri Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği” çerçevesinde 6 aylık (Ocak-Temmuz, Temmuz-Aralık) dönemlerinde ücret belirlenmektedir. Ücretler Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından ilan edilmektedir. Emekli Sandığından emekli olan yaşlılara hizmet veren huzurelerinde ücretler Dinlenme ve Bakımevleri İşletme Yönetmeliği kapsamında yine yılda iki defa dönemsel olarak belirlenmektedir.

Genel Müdürlüğümüz tarafından 2013 yılı ve 2014 yılı ilk yarısı için ücretlerde değişiklik yapılmamış ve 2012 yılı ikinci altı ayına ait ücretler üzerinden yaşlılardan bakım ücreti alınmıştır. Huzurevlerinde ücretlendirmeler “A-B-C-D-E-F” gruplandırmalar ile Emekli Sandığından emekliler için “G-H” grubu olarak sınıflandırma ile yapılmaktadır. Tek kişilik, çift kişilik ve 3 + kişilik odalar ile özel bakım bölümü ücretlerine ilişkin 2013 ve 2014 yılı ilk 6 ayında uygulanan ücret ve 2014 yılı ikinci altı ayına ait ücret tabloları aşağıda yer almaktadır.

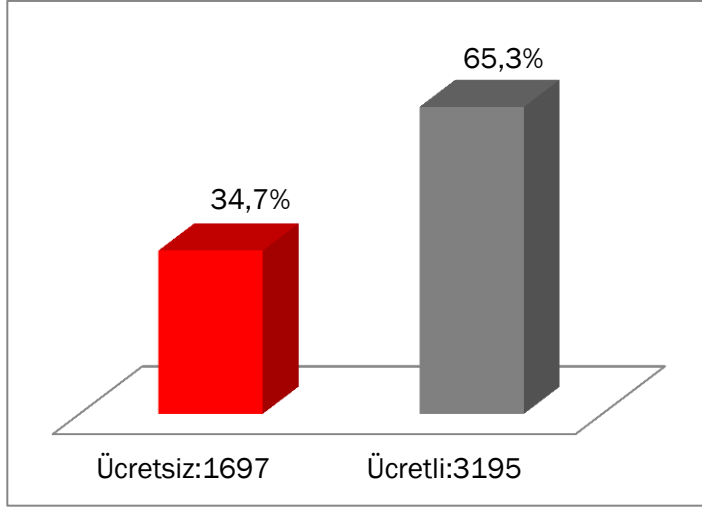
Tablo 15- 2013 2014 Yılları Huzurevi ücretleri

ODA TİPİ / ÜCRET GRUBU	A Grubu		B Grubu		C Grubu		D Grubu		E Grubu		F Grubu		H Grubu
	Günlük TL		Günlük TL		Günlük TL		Günlük TL		Günlük TL		Günlük TL		Yeni Açılacak
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	
A Sınıfı ODA Tek Kişilik	9,95	11,45	10,30	11,85	12,00	13,80	12,75	14,70	12,30	14,15	15,30	17,60	38,40
A Sınıfı ODA 2 Kişilik	6,50	7,5	8,45	9,75	9,10	10,50	9,80	11,30	9,65	11,10	10,20	11,75	33,40
B Sınıfı ODA 3+ Kişilik	5,80	6,4	7,75	8,55	8,40	9,25	8,95	9,85	8,40	9,25	8,50	9,35	18,70
C Sınıfı ODA Tek Kişilik	8,10	9,35	8,95	10,30	8,95	10,30	9,10	10,50	9,10	10,50	9,25	10,65	20,35
C Sınıfı ODA 2 Kişilik	6,40	7,05	7,70	8,80	7,95	8,75	8,20	9,05	8,25	9,10	8,20	9,05	18,05
D Sınıfı ODA 3+	6,25	6,9	6,50	7,15	7,05	7,75	7,95	8,75	7,85	8,65			
E Sınıfı ODA 3+ Kişilik	6,15	6,8	6,25	6,90	6,65	7,35	7,40	8,13	7,30	8,05			
Özel Bakım B.	12,95	15,55	12,95	15,55	13,75	16,50	14,85	17,85	13,80	16,60	14,95	17,95	50,00
Suit Oda Tek Kişilik					13,85	16,65	14,15	17,00	16,20	19,45	19,15	23,00	40,00
Suit oda 2 kişilik					10,55	12,70	12,60	15,15	9,95	11,95	11,15	13,40	36,70

2. Ücretli-Ücretsiz Yerleşim Durumlarına İlişkin Dağılımlar

ASPB'na bağlı huzurevlerinde ücretsiz ve ücretli yerleşim koşulları ilgili mevzuatta belirlenmiştir. Bakanlığın önceliği, kimsesiz, geliri olmayan yaşlılara kurumsal bakım hizmeti vermektir. Yaşlıların kurumsal bakım tercihlerinin sosyal, ekonomik, kültürel bağlamları ile birlikte değerlendirilmesi açısından ücretli hizmet alan yaşlıların oranının yüksek olması incelenmelidir. Kimsesiz, geliri olmayan yaşlıların kurumsal bakım hizmetlerine ulaşımı ve tercihleri konusunda sosyo-kültürel etkenlerin araştırılması yaşlılık yoksunluğu ile mücadelede önemli yer tutacaktır.

Kurumsal bakıma yönelik 30-50 yıllık gelecek projeksiyonları sosyal, kültürel ve ekonomik faktörlerin yaşlı bakımı, yaşlı yoksunluğu ile birlikte değerlendirilerek oluşturulmalıdır.

Grafik 12- Ücretli ücretsiz yerleşim dağılımları

ASPB'na bağlı huzurelerine 2013-2014 yıllarında yerleşen toplam 4892 yaşlıdan %34,7'si ücretsiz, %65,3'ü ücretli olarak yerleşmiştir.

Tablo 16- Huzurelerine yerleşen yaşlıların yıllara göre ücretli-ücretsiz yerleşim dağılımları

Ücretli/Ücretsiz Kişi sayısı	2013		2014	
	Sayı	%	Sayı	%
Ücretli	1413	66,8%	1782	64,1%
Ücretsiz	701	33,2%	996	35,9%
Toplam	2114		2778	

Huzurelerine yerleşen yaşlıların 2013 ve 2014 yıllarında ücretli ücretsiz yerleşim durumları değerlendirildiğinde 2013 yılında huzurelerine yerleşen 2114 yaşlının %33,2'si ücretsiz, 2014 yılında ise %35,9'u ücretsizdir.

Durum tespit çalışmasındaki veriler artış veya azalış eğilimi konusunda yorum yapmak için yetersiz olmakla birlikte ücretli yerleşimlerin %66,8 (2013), %64,1 (2014) yüksek düzeyde olduğu söylenebilir.

3. Cinsiyete Göre Ücretli Ücretsiz Yerleşim Durumlarına İlişkin Dağılımlar

Ücretli ve ücretsiz yerleşim dağılımlarında genel kadın ve erkek yerleşim sayılarının da dikkate alınarak verilerin değerlendirilmesi yararlı olacaktır.

Toplam kadın yerleşenlerin ücretli ücretsiz dağılımları ve toplam erkek yerleşenlerin ücretli ücretsiz dağılımları, ASPB'na bağlı huzurelerine yerleşen yaşlıların cinsiyete göre yerleşme durumlarında önemli farklılıklar olduğunu göstermektedir. 60-70 yaş ve 71+ yaş grubunda hizmet alan yaşlıların ücretli/ücretsiz yerleşimlerdeki kadın ve erkek ücretli ücretsiz oranları incelendiğinde kadınların daha çok ücretli olarak yerleşim sağladığı gözlenmektedir.

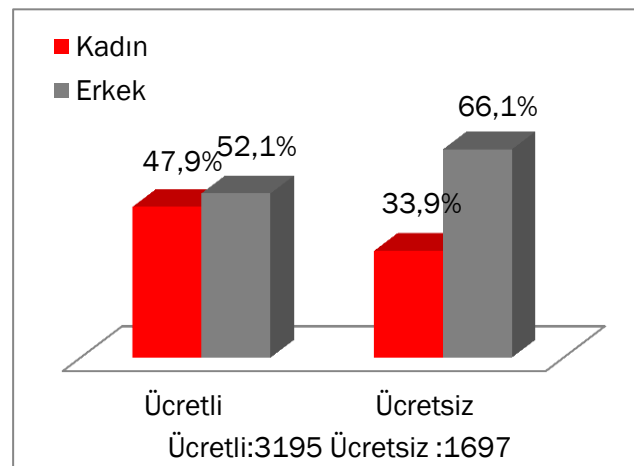
Yaşlı bakımı, kurumsal bakım çalışmalarında cinsiyete göre farklılıkların nedenleri üzerinde durulmalıdır. Kurumsal bakımın gelecek projeksiyonlarının çıkarılması ve 30-50 yıl sonra yaşanabilecek sorunlara yönelik önlemler tartışılmalıdır.

Aşağıdaki tablo ve grafiklerde ücretli ücretsiz yerleşimlerin cinsiyete göre dağılımları ve oranları verilmektedir. Verilere bakıldığında erkeklerin ücretsiz hizmet alma oranının yüksek olduğu gözlemlenecektir.

Tablo 17- Huzurelerine yerleşen yaşlıların ücretli – ücretsiz durumlarının yıllar ve cinsiyete göre dağılımı

Üc.li-Ü.siz/Kişi s.	2013		2014		
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	
Ücretli	649	764	880	902	3195
Ücretsiz	261	440	314	682	1697
Toplam	910	1204	1194	1584	4892

Yukarıdaki tabloda 2013 ve 2014 yıllarında ücretli ücretsiz yerleşen kadın ve erkek sayıları verilmektedir. Kadınların ücretsiz yerleşimlerinde bir yıllık artış %20,3 iken, erkeklerin ücretsiz olarak yerleşimlerdeki bir yıllık artış oranı %55'dir. Ücretli yerleşimlerdeki bir yıllık artış kadınlarda %35,6, erkeklerde %18,1'dir.

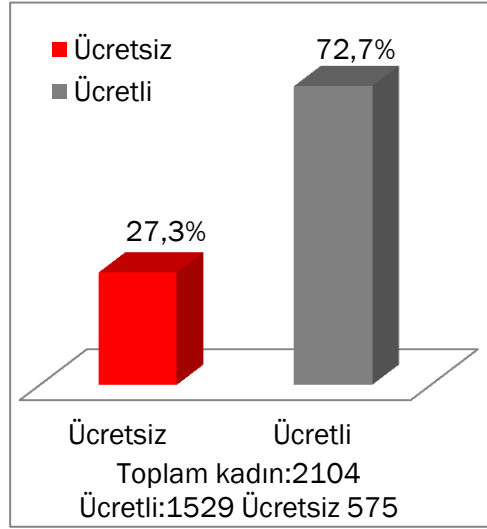

Grafik 13- Ücretli ücretsiz yerleşen yaşlıların cinsiyete göre dağılımı

Huzurelerine yerleşen 4892 yaşlının % 34,7 si ücretsiz, %65,3'ü ücretlidir (Bak. Grafik 13). Ücretli ve ücretsiz yerleşen yaşlıların cinsiyete göre dağılımları incelendiğinde;

ücretsiz yaşlıların sadece %33,9'unu kadınlar oluşturmaktadır. 1695 ücretsiz yerleşen yaşlıdan 1122'si erkek, 575'i kadındır. Ücretli yerleşen 3195 kişinin 1529'u kadın, 1666'sı erkektir.

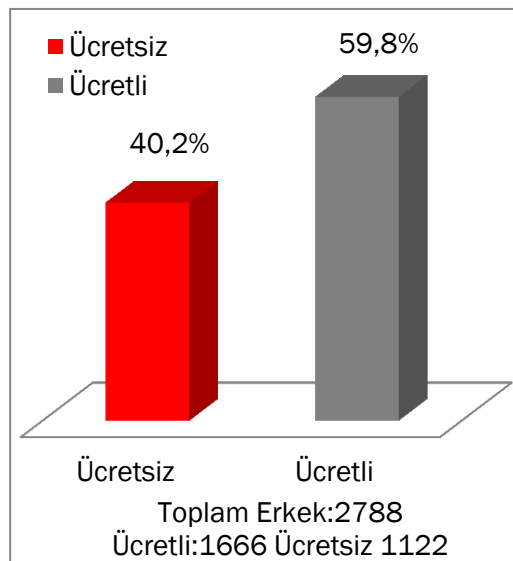
3.1. Kadınların ücretli ücretsiz yerleşimleri

Grafik 14- Toplam kadın yerleşenlerin ücretli ücretsiz yerleşim dağılımları

2013-2014 yıllarında huzurevlerine yerleşen 2014 kadından %27,3' ücretsiz %72,7'si ücretli olarak yerleşmiştir. 2013 yılında 910 kadın yerleşmiş olup, 261'i (%28,7) ücretsiz, 649'u ücretlidir (%71,3). 2014 yılında 1194 kadın huzurevlerine yerleşmiş olup, 314'ü ücretsiz (%26,3), 880'i ücretlidir (%73,7).

3.2. Erkeklerin ücretli ücretsiz yerleşimleri

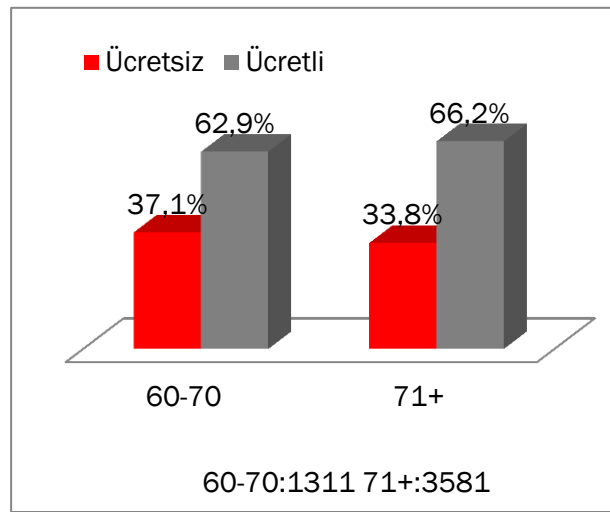

Grafik 15- Toplam erkek yerleşenlerin ücretli ücretsiz yerleşim dağılımları

Toplam yerleşen 2788 erkekten %40,2'si ücretsiz, %59,2'i ücretli olarak hizmet almaktadır. Yıllar itibari ile bakıldığında 2013 yılında %36,5 erkek ücretsiz hizmet alırken 2014 yılında bu oran %43,1'e çıkmıştır.

4. Ücretli/Ücretsiz Yerleşimin Yaş Gruplarına Göre Dağılımları

Erken yaş grubu ve ileri yaş grubunda ücretli ücretsiz yerleşimlere ilişkin veriler aşağıda yer almaktadır. Amaç, erken yaş grubunda ve ileri yaş grubunda kadın ve erkeklerdeki ücretli ve ücretsiz yerleşim oranlarını ortaya koyarak yaşlı bakım hizmetlerinin geliştirilmesinde kaynak veri oluşturmaktadır. Söz konusu veriler 2013-2014 yılları ile sınırlı olup, oranlardaki farklılaşmanın dönemsel olarak izlenmesi yararlı olacaktır.

Grafik 16- Yaş gruplarına göre ücretli ücretsiz yerleşim dağılımları

Yaş gruplarına göre ücretli ücretsiz dağılımlarında 1311 erken yaş grubundaki yaşlının 824'ünün (%62,9) ücretli 487'nin ücretsiz (37,1) olduğu saptanmaktadır. 71+ yaş grubunda 3581 yaşlının 2371'inin ücretli (33,8) 1210 yaşlının ücretsiz (%66,2) olduğu gözlenmektedir.

Tablo 18- 60-70 yaş grubunda yerleşen yaşlıların cinsiyete göre ücretli- ücretsiz yerleşim oranları

	Kadın	Erkek	Kadın %	Erkek %	Toplam	Toplam%
60-70 Ücretli	284	540	71,9%	59,0%	824	62,9%
60-70 Ücretsiz	111	376	28,1%	41,0%	487	37,1%
	395	916			1311	

Yukarıdaki tabloda 60-70 grubunda ücretli yerleşen kadınların büyük çoğunluğunun ücretli yerleştiği görülmektedir (%71,9). Ücretsiz yerleşen kadın oranı ise %28,1'dir.

Erkeklerde ise ücretli ücretsiz yerleşim oranlarının bu yaş grubunda birbirine yaklaştığı görülmektedir. Ücretli erkek oranı %59, ücretsiz erkek oranı %41'dir. Söz konusu tabloda cinsiyete göre erken yaş grubunda ücretli ücretsiz durumlarında farklılık olduğu belirlenmektedir.

Tablo-19 60-70 yaş grubunda ücretli ücretsiz yerleşimin yıllar ve cinsiyete göre dağılımları

2013	Kadın	Erkek	Kadın %	Erkek %	Toplam	Toplam%
60-70 Ücretli	103	226	67,3%	59,2%	329	61,5%
60-70 Ücretsiz	50	156	32,7%	40,8%	206	38,5%
	153	382			535	
2014	Kadın	Erkek	Kadın %	Erkek %	Toplam	Toplam%
60-70 Ücretli	181	314	74,8%	58,8%	495	63,8%
60-70 Ücretsiz	61	220	25,2%	41,2%	281	36,2%
	242	534			776	

60-70 yaş grubunda 2013 yılında kadın yaşlıların ücretli yerleşim oranı %67,3 iken bu oran 2014 yılında %74,8 olmuştur. Erkeklerde ise aynı yaş grubunda 2013 yılında %59,2 oranında ücretli yerleşim tespit edilirken, 2014 yılında bu oran %58,8'e düşmüştür.

Ücretsiz yerleşim oranları kadın yaşlılarda %32,7'den %25,2'ye düşmüştür. Erkeklerde ise %40,8 olan ücretsiz yerleşim oranı 2014 yılında %41,2'ye çıkmıştır.

Söz konusu artış oranları "60-70 yaş grubunda kadınların ücretsiz yerleşme oranı düşmektedir" veya "60-70 yaş grubunda erkeklerin ücretsiz yerleşim oranları yükselmektedir" şeklinde genel çıkarımlar yapmak için yeterli olmamakla birlikte bu yaş grubunda kadın ücretli sayının artış gösterdiği, dolayısıyla ücretsiz yerleşen kadın sayınının düştüğü söylenebilir.

Tablo 20- 71+ yaş grubunda yerleşen yaşlıların cinsiyete göre ücretli- ücretsiz yerleşim oranları

	Kadın	Erkek	Kadın %	Erkek %	Toplam	Toplam%
71+ Ücretli	1245	1126	72,8%	60,1%	2371	66,2%
71+ Ücretsiz	464	746	27,2%	39,9%	1210	33,8%
	1709	1872			3581	

71+ yaş grubunda kadın ücretli ücretsiz yerleşim oranları 60-70 yaş grubunda olduğu gibi erkeklerden farklılık göstermektedir. Ücretli kadın yerleşenler %72,8 oranındayken, ücretsiz yerleşenlerin oranı sadece %27,2'dir. Erkeklerde ise ücretli yerleşen oranı %61,1, ücretsiz yerleşen oranı %39,9'dur.

Tablo 19'a bakıldığında cinsiyete göre ücretli ücretsiz dağılımları genel ortalama olan ücretli için %66,2, ücretsiz için %33,8 oranlarında farklılaşmaktadır.

Tablo 21- 71+ yaş grubunda ücretli ücretsiz yerleşimin yıllar ve cinsiyete göre dağılımları

2013	Kadın	Erkek	Kadın %	Erkek %	Toplam	Toplam%
71+ Ücretli	546	538	72,1%	65,5%	1084	68,7%
71+ Ücretsiz	211	284	27,9%	34,5%	495	31,3%
	757	822			1579	
2014	Kadın	Erkek	Kadın %	Erkek %	Toplam	Toplam%
71+ Ücretli	699	588	73,4%	56,0%	1287	64,3%
71+ Ücretsiz	253	462	26,6%	44,0%	715	35,7%
	952	1050			2002	

71+ yaş grubunda da ücretli ücretsiz yerleşimlerde cinsiyete göre dikkate alınması gereken farklılık söz konusudur. 60-70 yaş grubunda olduğu gibi 2013'te yerleşen kadınların ücretli yerleşme oranı %72,1 iken 2014'de %73,4 olmuştur. Erkekler de ise %65,5 ücretli yerleşen oranı %56'ya inmiştir. Sonuçta kadınların ücretli olarak yerleşme oranları 71+ yaş grubunda oldukça yüksektir.

5. İllere Göre Ücretli Ücretsiz Yerleşimler

Cinsiyet ve yaş gruplarına göre ücretli ücretsiz yerleşimlerde farklılıklar yukarıdaki tablo ve grafiklerde verilmiştir. 2013 ve 2014 yılları içinde en çok yerleşimin sağlandığı 10 ilde (söz konusu iller toplam yerleşimin %51,5'ini kapsamaktadır) ücretli ücretsiz dağılımları, ile ücretli ve ücretsiz en yüksek yerleşimlerin olduğu iller ve cinsiyete göre dağılımları aşağıda verilmektedir.

Tablo 22- Huzurevlerine yerleşme oranı en yüksek olan illerde ücretli ücretsiz yerleşim dağılımları

İL	K. Ücretli	E. Ücretli	T. Ücretli	T. Ücretli %	K. Ücretsiz	E. Ücretsiz	T. Ücretsiz	T. Ücretsiz %	TOPLAM
İzmir	268	170	438	87,3%	19	45	64	12,7%	502
Ankara	146	90	236	58,1%	58	124	182	41,9%	418
İstanbul	151	96	247	84,3%	21	25	46	15,7%	293
Bursa	89	106	195	75,9%	19	43	62	24,1%	257
Eskişehir	97	119	216	89,3%	9	17	26	10,7%	242
Aydın	62	97	159	68,8%	13	59	72	31,2%	231
Afyonkarahisar	34	42	76	48,1%	32	50	82	51,9%	158
Manisa	33	42	75	51,7%	20	50	70	48,3%	145
Denizli	29	41	70	51,1%	35	32	67	48,9%	137
Balıkesir	30	46	76	56,3%	13	46	59	43,7%	135

Huzurevlerine en fazla yerleşim olan 10 ilde ücretli ve ücretsiz yerleşim durumları yukarıdaki tabloda verilmektedir. Eskişehir %89,3 oranı ile en yüksek ücretli yerleşim olduğu ildir. İzmir %'i 87,3, İstanbul %84,3, Bursa %75,9 oranında ücretli yerleşim oranının yüksek olduğu illerdir. Afyonkarahisar %48,1, Manisa %51,7, Denizli %51,1 ücretli yerleşim oranı ile diğer 7 ile göre daha düşük düzeyde ücretli yaşlı yerleşiminin olduğu iler arasındadır.

On ilin 2013-2014 yılları içinde yerleşim sağlanan toplam kadın sayısı 1178'dir. Toplam kadın yerleşenlerin %56'sı yukarıda verilen 10 ilde gerçekleşmiştir. En çok yerleşim sağlanan 10 ilde 1240 erkek yerleşim sağlamış olup, toplam yerleşen %44,5'i bu illerde yerleşmiştir

Büyükşehirlerde kadınların ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan bağımsız yaşam koşullarının değişimi üzerinde durulmasını gösteren veriler olarak ele alınmalıdır.

En fazla yerleşimin olduğu on ilde kadın ve erkeklerin ücretli olarak kalma oranları aşağıdadır.

Tablo 23- En çok yerleşim sağlanan illerde cinsiyete göre ücretli kalan yaşlı oranları

İl	Kadın Ücretli %	Erkek Ücretli %
İzmir	61,2%	38,8%
Ankara	61,9%	38,1%
İstanbul	61,1%	38,9%
Bursa	45,6%	54,4%
Eskişehir	44,9%	55,1%
Aydın	39,0%	61,0%
Afyonkarahisar	44,7%	55,3%
Manisa	44,0%	56,0%
Denizli	41,4%	58,6%
Balıkesir	39,5%	60,5%

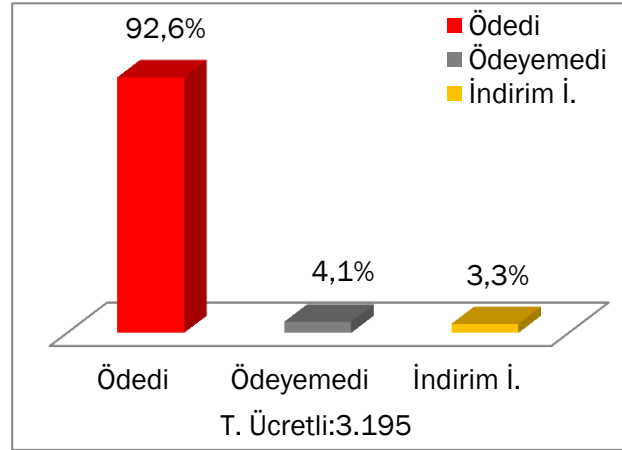
Ücretli kalan kadın yaşlıların en düşük olduğu iller Aydın (%39), Balıkesir (%39,5), Denizli (%41,4)'dir. İzmir, Ankara, İstanbul en yüksek oranda ücretli kadın yerleştirilen illerdir. İllere göre ücretli ücretsiz yerleşen sayıları Ek-6'de verilmektedir.

D. ÜCRETİNİ ÖDEME DURUMLARI

2013-2014 yılları arasında ASPB'na bağlı huzurevlerine yerleşen toplam 4892 yaşlının %65,3'ü ücretlidir. Kadın yerleşenlerin %72,7'si ücretli, erkeklerin ise %59,8'i ücretlidir.

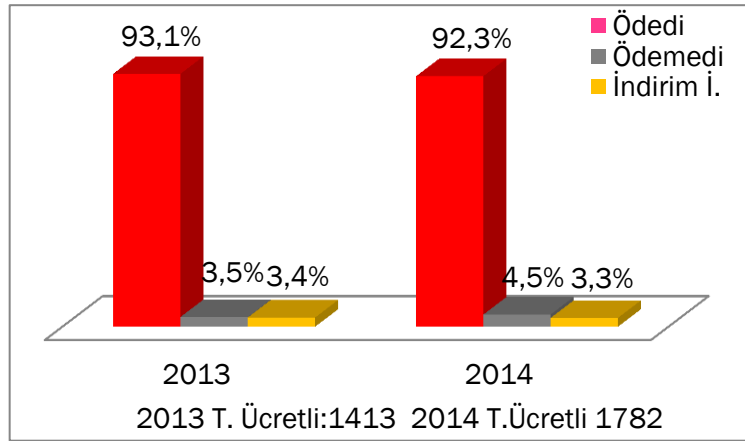
Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğüne ücretini ödeyememe, indirim isteği taleplerinin gelmesi nedeni ile durum tespit çalışması ile huzurevlerine yerleşen yaşlıların ücretini ödeyememe ve indirim isteme durumları ve nedenlerine ilişkin bilgiler de istenilmiştir. Yaşlı ihmal ve istismarı ile de karşılaştırılacak bu veriler kurumsal bakım çalışmalarına katkı sağlayacaktır.

1. Ücretini Ödeme Durumları ve Yıllara Göre Dağılımları

Grafik 17- Ücretini durumlarına ilişkin dağılımlar

Huzurevlerinde yerleşen 4892 yaşlının 3195'i ücretli olarak yerleşmiştir. 2959 yaşlı ücretini düzenli ödemiştir. %4,1'i ödeyememiş, %3,3'ü ücretinde indirim istemiştir.

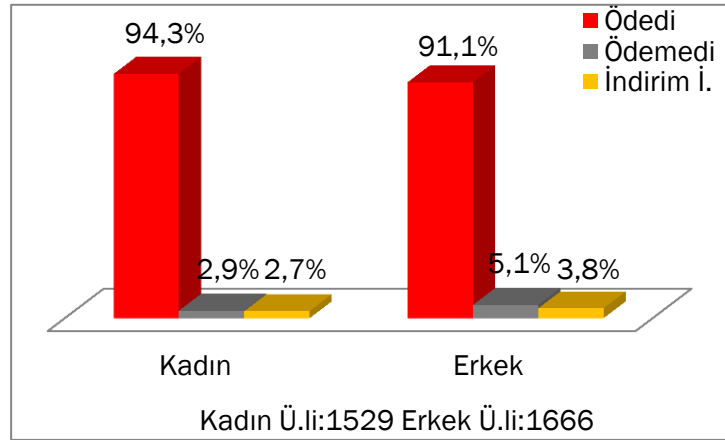
Grafik 18- 2013 ve 2014 yılları için ücretini ödeme durumu dağılımları

2013 yılında huzurevlerine yerleşen 2114 yaşlıdan %66,8'i ücretlidir. 2013 yılında ücretli yerleşenlerden 50 kişi ücretini ödeyememiş, 48 kişi indirim istemiştir. 2014 yılında yerleşen 2778 yaşlıdan %64,3'ü ücretlidir. 2014 yılında 80 yaşlı ücretini ödeyememiş 58 yaşlı indirim istemiştir. 2014 yılında ödeyemeyenlerin oranı %60 artış göstermiştir. İndirim isteyen yaşlıların oranı %20,8 artmıştır.

2. Ücretini Ödeme Durumlarının Cinsiyete Göre Dağılımları

Ücretini ödeyememe ve indirim isteme durumları incelendiğinde erkeklerin daha yüksek oranda ücretini ödeyememe/indirim isteme durumları olduğu belirlenmektedir. Ancak kadınlarda özellikle erken yaş grubunda 2014 yılında artış oranının yüksek olması, ücretini ödeyememe durumlarının izlenmesi gereğini ortaya koymaktadır. Atışların rastlantısal mı

yoksa genel bir artış eğilimi olup olmadığının yıllar itibari ile izlenerek, nedenler ve önlemler üzerinde durulmalıdır.

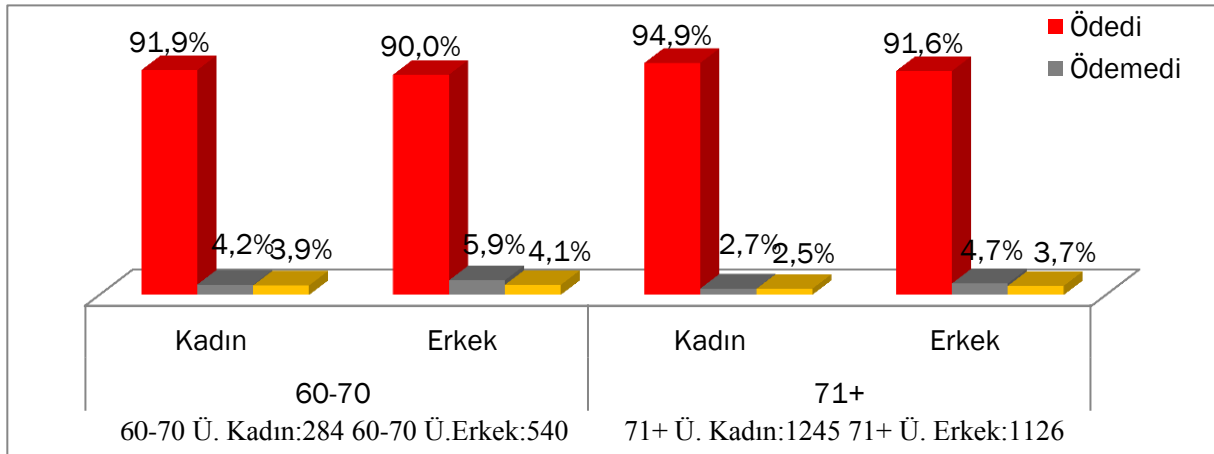

Grafik 19- Cinsiyete göre ücretini ödeme durumlarına ilişkin dağılımlar

Cinsiyete göre ücretini ödeme durumuna ilişkin veriler incelendiğinde ücretli yerleşen kadınların %94,3'ü ücretini öderken, erkek ücretli yerleşenlerde bu oran %91,1'dir. Ücretini ödeyememe durumu kadınlarda %2,9 oranında, erkeklerde ise %5,1 oranındadır. İndirim isteyen yaşlılarda ise kadın oranı %2,7, erkek oranı %3,8'dir. Kadınlarda ücretini ödeyemeyen sayısı 2013 yılında 14 iken 2014 yılında 31 olmuştur. Artış oranı %121,4'dür. İndirim isteyenlerde artış oranı %100'dür (2013 yılı indirim isteyen kadın sayısı:14, 2014 yılı indirim isteyen kadın sayısı:28). Erkeklerde ücretini ödeyemeyen sayısı 2013 yılında 39 iken 2014 yılında 49 olmuştur. Artış oranı %73,5'dir. İndirim isteyenlerin sayısı ise 34'den 30'a düşmüştür.

3. Ücretini Ödeme Durumlarının Yaş Gruplarına Göre Dağılımları

Ücretini ödeyememe durumuna ilişkin yaş gruplarına göre dağılımlar değerlendirilirken; cinsiyete göre yaş gruplarındaki değişimlerin nedenleri üzerinde durulması gerekmektedir. Artış oranlarının izlenmesi, kurumsal bakım hizmetlerinde gelecekte yaşanabilecek sorunlara ilişkin önlemlerin alınması için yararlı olacaktır.

Grafik 20- Yaş grupları ve cinsiyete göre ücretini ödeme durumu dağılımları

Ücretini ödeyememe/indirim isteme oranları 60-70 yaş grubunda kadın ve erkek yaşlılar için daha yüksektir. 60-70 yaş grubunda kadınlarda ücretini ödeyememe oranı %4,2 iken 71+ kadınlarda bu oran %2,7'ye düşmektedir. Erkeklerde ise erken yaş grubunda ücretini ödeyememe %5,9 iken 71+ yaş grubunda %4,7'dir. İndirim isteyen kadınların erken yaş grubunda oranı %3,9 iken, 71+ yaş grubunda %2,5'dir. Erkeklerde indirim isteyen erken yaş grubunda %4,1 iken 71+ yaş grubunda %3,7'dir.

Erken yaş grubunda kadın ve erkeklerde ücretini ödeyememe ve indirim isteme durumları daha yüksektir. İleri yaş döneminde oranlar düşmektedir. Ücretini ödeyememe ve indirim isteme durumları her iki yaş grubunda da erkeklerde daha yüksek orandadır.

4. İllere Göre Ücretini Ödeme Durumu

Ücretini ödeme durumunun illere dağılımı aşağıdaki tabloda verilmektedir. Ücretini ödeyememe, indirim isteme durumlarının olmadığı iller: Bolu, Çanakkale, Elazığ, Erzincan, Malatya, Sivas, Tokat, Tunceli, Uşak, Bayburt, Karaman, Bartın, Osmaniye, Kocaeli'dir.

Tablo 24- Ücretini ödeyemeyen ve indirim isteyen yaşlıların illere göre dağılımı

il	Erkek		Kadın		Toplam	il	Erkek		Kadın		Toplam
	Ödeyemedi	İndirim i.	Ödeyemedi	İndirim i.			Ödeyemedi	İndirim i.	Ödeyemedi	İndirim i.	
Ankara	16	3	3	3	25	İçel (Mersin)	1	1		1	3
Yalova		7		13	20	Kütahya	2			1	3
İzmir	7		11		18	Niğede		3			3
Eskişehir	3	7		7	17	Tekirdağ	2		1		3
Afyonkarahisar	5	5		4	14	Zonguldak	2	1			3
Adana	1	9	2	1	13	Düzce	3	0	0	0	3
Amasya	5	1	5	1	12	Denizli		2			2
Aydın	6			3	9	Edirne	2				2
Kastamonu	7		2		9	Hatay		1		1	2
Konya	5	1	2		8	Isparta		1	1		2
Muğla	4	2		2	8	Kahramanmaraş	1	1			2
Bursa			7		7	Çankırı			1		1
Kırşehir		4	1	2	7	Çorum	1				1
Samsun		6			6	Kırklareli		1			1
Gaziantep	1	4			5	Manisa				1	1
İstanbul	1		4		5	Nevşehir	1				1
Rize	2	1	2		5	Ordu	1				1
Balıkesir		2		2	4	Trabzon			1		1
Sakarya	2		2		4	Aksaray	1				1
Karabük	3	1			4	Toplam	85	64	45	42	236

5. Ücretini Ödeyememe, İndirim İsteme Nedenleri

Huzurevlerinde ücretli bakım hizmeti alan yaşlılardan erkeklerin daha yüksek oranda ücretini ödeyememe ve indirim istekleri bulunmaktadır. 60-70 grubunda bu oran daha da yükselmektedir. Ücretini ödeyemeyenlerin sayısının bir yıllık artış oranı %60'dır. İndirim isteyenlerde bir yıllık artış oranı %20,8'dir.

Ücretini ödeyememe ve indirim isteme nedenleri arasında özellikle banka kredisi kullanmada, bankaların ileri yaş grubuna kredi verme konusundaki tutumlarının etkisi bulunmaktadır. Erken yaş grubundaki daha yüksek oranlardaki ödeyememe, indirim isteme durumları ile banka kredisi alma/alamama koşullarının birlikte göz önünde bulundurulması yararlı olacaktır.

Tablo 25- Ücretini ödeyememe, indirim isteme nedenlerine ilişkin dağılımlar

	Banka K.	Diğer	T.	%
Ödeyemedi	56	74	130	55,1%
İndirim İ.	48	58	106	44,9%
T	104	132	236	

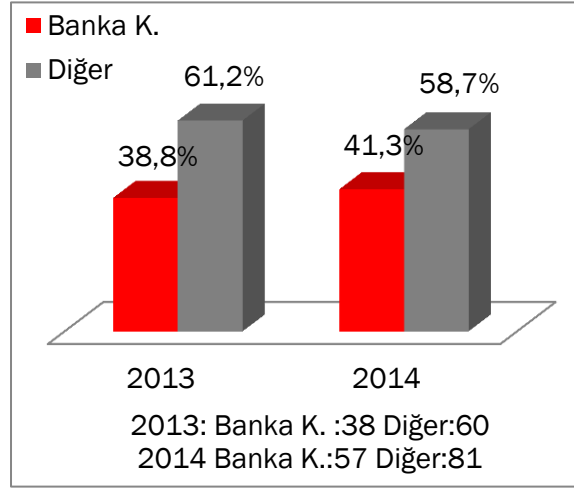
2013-2014 yılları içinde huzurevlerine yerleşen yaşlıların 104'ü banka kredisi, 132'i diğer nedenler ile ücretini ödeyememiş ya da indirim istemiştir. Ücretini ödeyememe nedenleri, %43,1 oranında banka kredisi nedeni %56,9'ü oranında diğer nedenler olarak saptanmıştır. İndirim isteyenlerde %45,3 banka kredisi nedeni, %54,7 diğer nedenler oransal olarak belirlenmektedir.

Tablo 26- Yıllara göre Ücretini ödeyememe, indirim isteme nedenlerine ilişkin sayısal dağılımlar

	2013			2014			G.T
	Banka K.	Diğer	2013 T	Banka K.	Diğer	2014 T	
Ödeyemedi	21	29	50	35	45	80	130
İndirim İ.	17	31	48	22	36	58	106
T	38	60	98	57	81	138	236

Yukarıdaki tabloda 2013 yılında 98, 2014 yılında 138 ücretini ödeyemeyen ve indirim isteyen yaşlının banka kredisi ve diğer nedenlerine ilişkin sayısal dağılımlar verilmektedir.

Ücretini ödeyememe ve indirim isteme durumlarındaki artış oranları incelendiğinde; ücretini ödeyemeyenlerde banka kredisi nedeni 2014 yılında 21'den 35'e yükselmiş olup bir yıllık artış oranı %66,2'dir. Diğer nedenler ile ücretini ödeyemeyen sayısındaki artış oranı ise %55,2'dir. Banka kredisi nedeni ile indirim isteyenlerin sayısı 2014 yılında 5 kişi artmıştır. Yıllık artış oranı ise, % 29,4'dür.

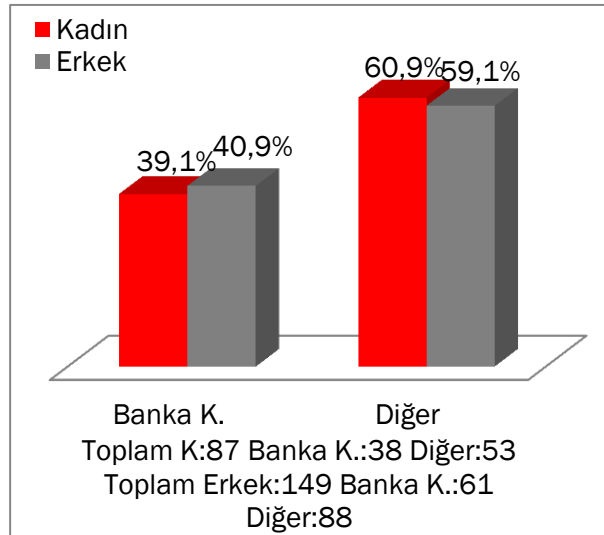

Grafik 21- Ücretini ödeyememe/İndirim isteme nedenlerinin yüzde dağılımları

Ücretli yaşlıların banka kredisi nedeni ile ücretini ödeyememe/indirim isteme oranı 2013 yılında %38,8, 2014 yılında %41,3'dür. Diğer nedenle ücretini ödeyememe/indirim isteme oranı ise 2013 yılında %61,2 iken %58,7 olmuştur.

Söz konusu oranlar 2013-2014 yılına ait durum saptamaya yöneliktir. Banka kredisi nedeni ile ücretini ödeyememe/indirim isteme oranının artışı ile ilgili genelleme yapmak için yetersizdir.

Ödeyememe/indirim isteme nedenleri arasında banka kredisi nedeni ile ödeyemeyen/indirim isteyenlerin sayısı 38'den 57'ye yükselmiş ve artış oranı %50 olmuştur. Diğer nedenler ile ödeyemeyen/indirim isteyenlerin sayısı 60'dan 81'e yükselirken artış oranı %35 olmuştur.

Grafik 22- Cinsiyete göre ücretini ödeyememe/İndirim isteme nedenlerinin yüzde dağılımları

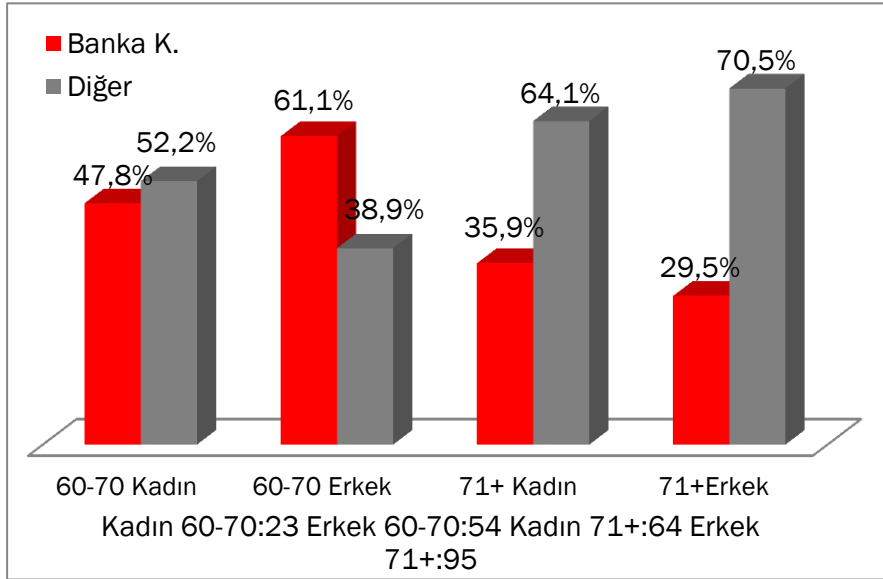
Ücretini ödeme durumlarında kadın yaşlıların ücretini ödeyememe ve indirim isteme oranları erkeklerden daha düşüktür. 87 kadın ücretini ödeyememe/indirim isteme durumunda iken erkeklerde bu sayı 149'dur. Erkeklerde ücretini ödeyemeyen ve indirim isteyen yaşlıların

oranı %8,1 iken, kadınlarda bu oran %5,7'dir. Kadınlarda banka kredisi nedeni ile ücretini ödeyememe/indirim isteme oranı %39,1, erkeklerde %40,9'dur.

Tablo 27 Yaş gruplarına ve cinsiyete göre ücretini ödeyememe/indirim isteme nedenlerinin dağılımı

	60-70				71+				
	KADIN		ERKEK		KADIN		ERKEK		
	Banka K.	Diğer	Banka K.	Diğer	Banka K.	Diğer	Banka K.	Diğer	
Ödeyemedi	9	3	16	16	20	13	11	42	130
İndirim İ.	2	9	17	5	3	28	17	25	106
T	11	12	33	21	23	41	28	67	236

Ücretini ödeyememe/indirim isteme oranları 60-70 yaş grubunda kadın ve erkek yaşlılar için daha yüksektir. Bu bağlamda 60-70 yaş grubunda kadınlarda banka kredisi nedeni (11 kişi) ve diğer neden ile (12 kişi) ücretini ödeyememe/indirim isteme durumu birbirine yakınken, erkeklerde banka kredisi nedeni ile ücretini ödeyememe/indirim isteme sayısı yüksektir (Erkeklerde 60-70 yaş grubu Banka Kredisi 33 kişi, Diğer neden ile 21 kişidir). 71+ yaş grubunda ise banka kredisi nedeni ile ücretini ödeyememe/indirim isteme sayısı diğer nedenler ile ücretini ödeyememe/indirim isteme sayılarından düşüktür. Aşağıdaki grafikte yüzde oranlar verilmektedir.

Grafik 23- Ücretini ödeyememe/indirim isteme nedenlerinin yaş grubu ve cinsiyete göre dağılımı

60-70 yaş grubunda ücretli kadınların ücretini ödeyememe/indirim isteme oranı %8,1'dir. Kadınların %47,8'i banka kredisi nedeni, %52,2'si diğer nedenler ile ücretini ödeyememe/indirim isteme durumundadır. Erkeklerde bu oran farklılaşarak banka kredisi oranı % 61,1, diğer nedenler ile de %38,9'dur.

71+ yaş grubunda ücretli kadınların %5,1'i ücretli erkeklerin %8,4'ü ücretini ödeyememiş veya indirim istemiştir. Bu gruptaki kadın erkek yaşlıların ücretini

ödeyememe/indirim isteme nedenleri içinde banka kredisi düşük orandadır. Diğer nedenle ücretini ödeyememe durumu daha yüksektir. 71+ yaş grubunda Banka kredisi nedeni ile kadınların ücretini ödeyememe/indirim isteme durum %35,9, erkeklerde bu oran %29,5'dir.

E. HUZUREVLERİNE YERLEŞME NEDENLERİ

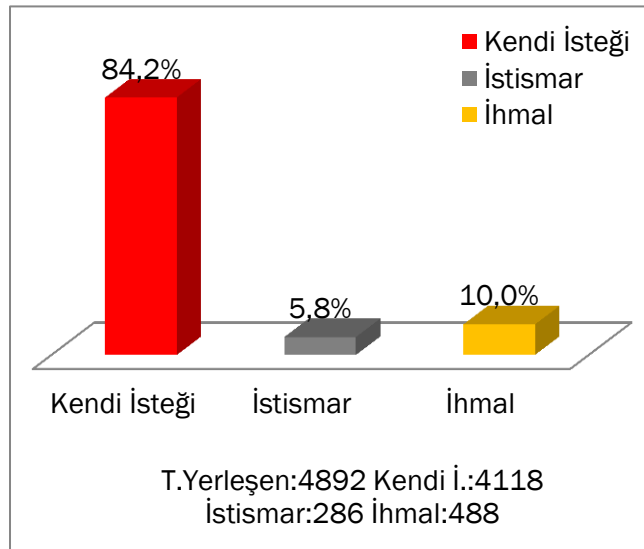
Durum tespit çalışmasının temel amacı, ASPB'na bağlı huzurevlerine yerleşen yaşlıların yerleşme nedenleri içinde istismar ve ihmal oranının tespitidir.

Türkiye'de yaşlı istismarı "fiziksel, cinsel, ekonomik, psikolojik (duygusal) istismar olarak incelenmektedir. DSÖ'nün istismar tanımı ve türleri içinde yer verdiği ve önemle vurguladığı ihmal durumu bu çalışmada yer almıştır. DSÖ yaşlı istismarını "Yaşlıya zarar verecek veya onu strese sokacak ve yaşının güven ve beklentisi ile ilişkili bir kez veya tekrarlı olarak yapılan ve uygun olmayan davranışlar" olarak tanımlamaktadır. Birleşmiş Milletler ihmali; "yaşının günlük yaşam aktivitelerinde yardımcı olan, bakım, ev, sağlık, tıbbi bakım desteği vermekten sorumlu olanlar tarafından bakımının yapılmak istenmemesi veya kasıtlı/kasıtsız başarılı bakım desteği verilememesi" olarak tanımlamaktadır (UN, 2013).

Durum tespit çalışmasında huzurevlerine yerleşimler; huzurevlerine kendi isteği ile, istismar veya ihmal nedeni ile yerleşen yaşlılar olarak üç kategoriye ayrılarak değerlendirilmektedir.

1. Yaşlıların Yerleşme Nedenleri Dağılımları

Durum Tespit Çalışması 2015 yılında 2013 ve 2014 yılında huzurevlerine yerleşen yaşlıların, yerleşme nedenlerinin yaşlılara ilişkin kayıt ve dosyalarındaki rapor, tutanak vb. belgeler üzerinden belirlenmesi olarak düzenlenmiştir. Yaşlılara soru sorulmamıştır. Veriler belgeler üzerinden formlara işlenerek veriler elde edilmiştir. ASPB bağlı huzurevi bulunan 56 il yukarıda verilmiştir. Bu illerden Antalya ve Bilecik illerinden veri alınmamıştır. Aşağıda yerleşme nedenlerine ilişkin, kendi isteği ile, istismar nedeni ile ve ihmal nedeni ile üç kategoride veriler analiz edilmiştir.

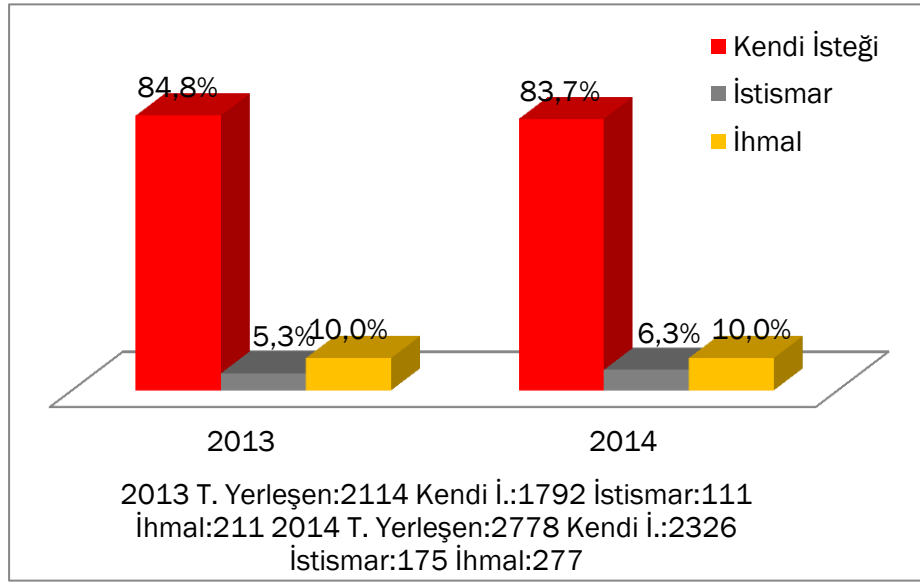

Grafik 24- Huzurevlerine yerleşme nedenlerine ilişkin dağılımlar

2013-2014 yılları içinde ASPB'na bağlı 54 ildeki huzurevlerine yerleşen yaşlı sayısı 4892'dir. Huzurevlerine yerleşme nedenleri içinde istismar %5,8, ihmal %10 oranındadır.

2. Yıllara Göre Yaşlıların Yerleşme Nedenleri Dağılımları

2014 yılında huzurevlerinde hizmet alan yaşlı sayısı 2013 yılına göre % 31,4 artarak 2778 yaşlıya ulaşmıştır. İstismar nedeni ile hizmet alan yaşlıların sayısı %57,6 ihmal nedeni ile yerleşen yaşlıların sayısı %31,9 artmıştır. ASPB'na bağlı huzurevlerinde istismar ve ihmale uğrayan yaşlılara yönelik hizmetlerin arttığı söylenebilir. Ancak genelleme yapmak için yeterli yıl aralığı değildir.

Grafik 25- 2013 ve 2014 yıllarında huzurevlerine yerleşme nedenlerine ilişkin dağılımlar

Durum tespit çalışmasında huzurevlerine yerleşen yaşlıların yerleşme nedenlerine ilişkin yıllara göre dağılımlarına bakıldığında; kendi isteği ile yerleşenlerin oranı %84,8'den %83,7'ye düşmüştür. İstismar nedeni ile yerleşen yaşlı sayısı 2013 yılında 111, 2014 yılında 175 olmuştur. Yüzde oranları 2013 yılında %5,3 iken 2014 yılında %6,3'e yükselmiştir. İhmal nedeni ile yerleşen yaşlı sayısı 211 iken 2014 yılında 277 olmuştur. İhmal nedeni ile yerleşme oranı 2013 ve 2014 yılında %10 olmuştur.

Yıllık artış oranına bakmak gerekirse; istismar nedeni ile yerleşen yaşlılardaki artış oranı %57,6, ihmal nedeni ile yerleşen yaşlılardaki artış oranı %31,3'dür.

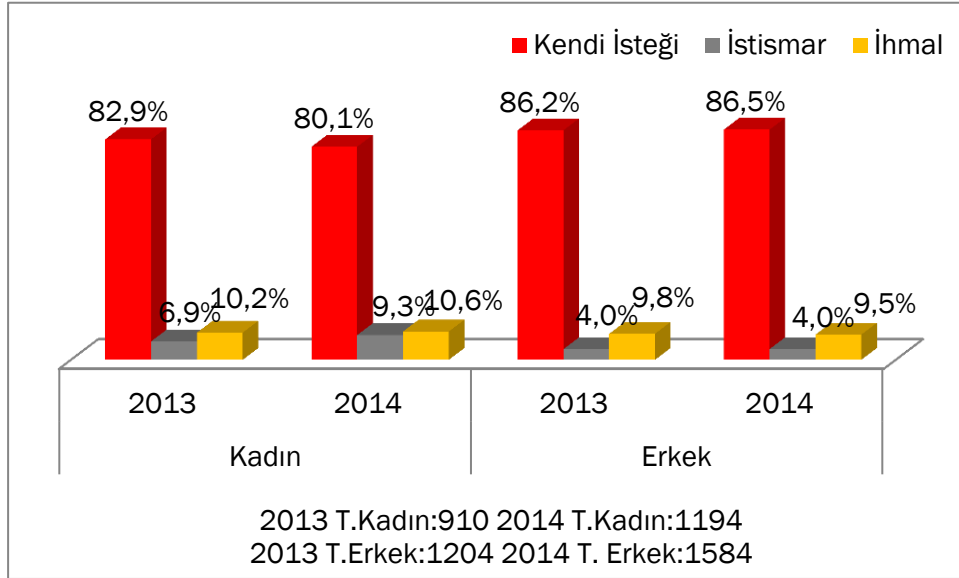
ASPB'na bağlı huzurevlerinde verilen hizmetlerin saptanmasına yönelik yapılan çalışmada Bakanlığa bağlı huzurevlerinde istismar ve ihmale uğrayan yaşlılara yönelik hizmetlerde 2014 yılında artış söz konusudur, ileriki yıllar da izlenerek genelleme yapılabilecektir.

3. Toplam Yerleşen Yaşlıların Yıl ve Cinsiyet Gruplarına Göre Yerleşme Nedenleri Dağılımları

ASPB'na bağlı huzurevlerine yerleşen yaşlıların yerleşme nedenlerine ilişkin yıllık artış oranları yukarıda verilmiştir. Aşağıdaki veriler kadın ve erkek oranlarındaki artış

verilerini kapsamaktadır. Dünyada olduğu gibi ülkemizde de her yaş grubunda kadınların erkeklerden daha yüksek oranda istismara uğrama riski bulunmaktadır. Huzurevlerine yerleşen yaşlılarda istismar ve ihmal oranlarının cinsiyete göre dağılımları yaşlılık alanındaki çalışmalara kaynaklık edebilecektir.

Yaşlı bakımı, yaşlılık politikalarında mümkün olduğunca bağımsız yaşam ve yerinde yaşlanma politikalarının yaşlılar için güvenli sosyal ortamlar, sosyal yaşama katılımında insan haklarının ve onurunun korunması çalışmaları ile birlikte değerlendirilmelidir.

Grafik 26- Huzurevlerine yerleşme nedenlerinin cinsiyete göre dağılımı

Grafik 26'de de görüldüğü üzere kadınların istismar sayısı ve oranı erkeklerden daha yüksektir. 2013 yılında istismar nedeni ile yerleşen ve kurumsal hizmet alan kadınların oranı %6,9 iken 2014 yılında %9,3 olmuştur. Erkeklerde ise istismar nedeni ile yerleşen oranı 2013 ve 2014 yılları için %4'dür. 2013 yılında istismar nedeni ile yerleşen kadın sayısı 63, 2014 yılında ise 111'dir. Yıllık artış oranı ise %76,2'dir. 2013 yılında istismar nedeni ile yerleşen erkeklerin sayısı 48, 2014 yılında 64 olmuştur. Yıllık artış oranı %33,3'dür.

İhmal ile yerleşen kadın sayısı 2013 yılında 92, 2014 yılında ise 127'dir. Yıllık artış oranı %38'dir. İhmal nedeni ile 2013 yılında yerleşen erkek sayısı 118, 2014 yılında ise 150'dir. Yıllık artış oranı ise %27,1'dir.

Kurumsal bakım hizmetlerine ilişkin gelecek projeksiyonları için kadın ve erkeklerdeki ihmal ve istismar nedeni ile hizmet alma taleplerindeki artışların izlenmesi, önleme ve rehabilitasyon çalışmalarının yapılması üzerinde durulmalıdır.

4. Yaş Gruplarına Göre Yerleşme Nedenleri

Huzurevlerine yerleşme nedenlerinde kadın ve erkeklerde istismar ve ihmal nedeni ile hizmet sunumlarındaki artış oranları yukarıda verilmiştir. Genellemenin yapılabilmesi için yeterli yıl aralığı olmamakla birlikte istismar nedeni ile yerleşen kadınlarda bir yıllık artış oranı %76,2, erkeklerde %33,3 olarak gerçekleşmiştir. İhmal nedeni ile yerleşenlerin bir yıllık artış oranı kadınlarda %38, erkeklerde %27,1'dir.

60-70 yaş grubunda ve 71+ yaş grubundaki cinsiyete göre farklılaşmaların izlenmesi ve sonuçların yaşlı bakım, yaşlılık politikalarını aktarılması açısından değerlendirilmelidir. Yaşlı bakım hizmetleri ve yaşlılık politikalarında erken yaş grubunda ihmal ve istismar oranı ve cinsiyet faktörleri dikkate alınmalıdır. İlerleyen yaş ile güvenli yaşam ortamlarına ilişkin çalışmalar yapılmalıdır.

Aşağıdaki tablolar incelenirken 60-70 yaş grubunda toplam yerleşen 395 kadından %13,7'sinin, 916 erkekte %3,7'nin istismar nedeni ile yerleşmesi, aktif yaşlılık döneminde kadın ya da erkek için güvenli sosyal ortamlara ilişkin çalışmaların yapılmasını gerektirmektedir.

Tablo 28- Kadın ve erkek yerleşimlerinde yaş gruplarına göre istismar ve ihmal nedeni ile yerleşme oranları

	T.K Yerleşen 60-70	K. İstismar	K .İstismar oranı %	K. İhmal	K. İhmal oranı %	T.E Yerleşen 60-70	E. İstismar	E. İstismar oranı %	E.İhmal	E. İhmal oranı %
60-70	395	54	13,7%	37	9,4%	916	34	3,7%	75	8,2%
71+	1709	120	7,0%	182	10,6%	1872	78	4,2%	193	10,3%
T	2104	174		219		2788	112		268	

60-70 yaş grubunda toplam 395 kadına hizmet verilmiş olup, istismar nedeni ile yerleşen ve bakım hizmeti verilen kadınların toplam yerleşen kadınlar içindeki oranı %13,7'dir.

Hizmet verilen bu yaş grubundaki kadınların ihmal nedeni ile yerleşme oranı ise 395 kadın yerleşende %9,4'dür. 60-70 yaş grubunda 916 erkek bakım hizmeti almış olup, bu grupta hizmet alanlardan yerleşme nedeni istismar olan erkeklerin oranı %3,7'dir. İhmal oranı ise %8,2'dir.

71+ yaş grubunda hizmet verilen 1709 kadının istismar nedeni ile yerleşme oranı ise %7'dir. İhmal nedeni ile yerleşen ve hizmet verilen toplam 1709 kadın içindeki oranı ise %10,6'dır.

Erkek yerleşenlerde 71+ yaş grubunda toplam 1872 yaşlıya hizmet verilmeye başlanmış olup, istismar nedeni ile yerleşen ve hizmet alan yaşlı oranı toplam yerleşen yaşlılar içinde %4,2 iken, ihmal nedeni ile yerleşme oranı %10,3'dür.

Aşağıda verilen tablo 28, 29, 30'da kendi isteği ile, istismar ve ihmal nedeni ile yerleşen yaşlıların yıllar ve yaş gruplarına göre sayısal verileri ile yıllık artış oranları verilmektedir. ASPB'nin hizmet oranı yıllar itibari ile yükselmektedir.

Bakanlığa bağlı huzurevlerinde bakım hizmeti alma talepleri de yükselmektedir. Bu bağlamda verilen hizmet sayısındaki artış oranı 2013 yılında yerleşen sayısı ile 2014 yılında yerleşen sayısındaki artışın yüzde olarak verilmesi şeklide yerleşme nedenleri baz alınarak verilmiştir.

Ancak artış oranlarının ASPB'na bağlı huzurevlerinde verilen hizmetteki artış oranı olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Tablo 29- Kendi isteği ile yerleşim sağlayanların yaş gruplarına göre dağılımı

	KENDİ İSTEĞİ İLE YERLEŞEN YAŞLILAR					
	60-70			71+		
	Kadın	Erkek	T.	Kadın	Erkek	T.
2013	121	337	458	634	701	1335
2014	183	470	653	773	900	1673
T.	304	807		1407	1601	4119
Yıllık artış%	51,2%	39,4%		21,9%	28,3%	

Tablo 29’da verildiği gibi 2014 yılında kendi isteği ile yerleşen kadın yaşlıların oranı 60-70 yaş grubunda %51,2 artış gösterirken erkek yaşlıların oranı %39,4 artış göstermiştir. 71+ yaş grubunda kendi isteği ile yerleşen kadınların oranı %21,9 oranında artış gösterirken erkek yerleşenlerin artış oranı %28,3’ dır.

Tabloda dikkatle izlenmesi gereken 60-70 yaş grubunda kadınların huzurevlerinde bakım taleplerindeki artış oranının gelecek yıllarda nasıl gerçekleşeceği yönünde olmalıdır. Hizmetlerin sunumu talepler ve önlemler şeklinde olmaktadır. Erken yaş grubunda kurumsal bakım taleplerinin artışı, önlemler üzerinde durulmalıdır.

Tablo 30- İstismar nedeni ile yerleşim sağlayanların yaş gruplarına göre dağılımı

	İSTİSMAR NEDENİ İLE YERLEŞEN YAŞLILAR					
	60-70			71+		
	Kadın	Erkek	T.	Kadın	Erkek	T.
2013	15	11	26	48	37	85
2014	39	23	62	72	41	113
T.	54	34		120	78	286
Yıllık artış%	160%	109%		50%	10,1%	

ASPB’na bağlı huzurevlerinde hizmet verilen yaşlıların yerleşme nedenleri arasında istismar nedeni ile yerleşme oranlarında 60-70 yaş grubunda artış oranı oldukça yüksektir. Hizmet oranındaki artışın, toplumsal duyarlılık, ASPB’nin çalışmaları istismar ve ihmal gören yaşlılara yönelik hizmetlerini artırma amaçları ile birlikte değerlendirilmelidir.

Verilen hizmetlerin değerlendirilmesinde, 60-70 yaş grubunda hizmet verilen yaşlı sayısının oldukça yükseldiği görülmektedir. Kadınlarda bu oran daha yüksektir.

Tablo 31- İhmal nedeni ile yerleşim sağlayanların yaş gruplarına göre dağılımı

	İHMAL NEDENİ İLE YERLEŞEN YAŞLILAR					
	60-70			71+		
	Kadın	Erkek	T.	Kadın	Erkek	T.
2013	17	34	51	75	84	159
2014	20	41	61	107	109	216
T.	37	75		182	193	487
Yıllık artış%	17,6%	20,5%		%42,6	26,2%	

İhmal nedeni ile hizmet verilen yaşlıların cinsiyete ve yaş gruplarına göre dağılımlarına bakıldığında; istismar nedeni ile yerleşerek hizmet verilenlerdeki artış oranından farklılık göstermektedir. 60-70 yaş grubunda ihmal nedeni ile yerleşme ve hizmet verilen yaşlılarda erkeklerdeki oranın artışı daha yüksektir (K:%17,6, E:20,5). 71+ yaş grubunda ise kadın oranı erkeklerden yüksektir (K:%42,6, E:26,2).

Kadınlarda ihmal oranındaki artışın hizmetlerin talepler/önlemler ile biçimlendiği göz önünde bulundurularak izlenmeli ve önlemler üzerinde çalışmalar yapılmalıdır.

5. Yerleşme Nedenleri ve Ücretli Ücretsiz Yerleşme Durumlarına İlişkin Dağılımlar

ASPB'na bağlı huzurevlerine yerleşen yaşlıların daha çok ücretli olarak hizmet aldığı, kadınların erkeklere oranla daha çok ücretli yerleştiği, 60-70 grubunda daha çok ücretli yerleşim olduğu yukarıdaki tablo ve grafiklerde verilmiştir.

Genel ücretli ücretsiz yerleşimlerde cinsiyete göre farklılaşmanın istismar ve ihmal nedeni ile hizmet alan yaşlılarda da söz konusudur. Kurumsal bakım hizmeti alma taleplerinin oluşma sürecinde bireylerin sosyal, kültürel ve ekonomik durumları ve yaşamını sürdürdüğü illerin yapıları önemli faktör olmaktadır. Bu faktörlerin yerinde yaşam tercihleri yerine kurumsal bakım tercihlerine yönelimi etkilemesi, gelecekteki yaşlı bakım hizmetlerinde, kurumsal bakım hizmetlerinin yetersiz kalmaması için gereken sosyal, ekonomik önlemlerin alınması yönünde aşağıdaki veriler kaynaklık edebilecektir.

Aşağıdaki tablolarda yerleşme nedenleri, cinsiyet ve yaş grupları arasındaki ücretli ücretsiz yerleşim durumları verilmektedir.

Tablo 32- 2013 Yılı Yerleşme nedenleri ve ücretli ücretsiz yerleşim dağılımları

	2013											
	Kadın					Erkek					T.	
	Ken.i.		İst.		İhm.	Ken.i.		İst.		İhm.		
Ücretli	561	74,3%	37	58,7%	51	55,4%	697	67,1%	22	45,8%	45	38,1%
Ücretsiz	194	25,7%	26	41,3%	41	44,6%	341	32,9%	26	54,2%	73	61,9%
T.	755		63		92		1038		48		118	

2013 yılında kendi isteği ile yerleşen kadınların %74,3'ü ücretli, İstismar nedeni ile yerleşen kadınların %58,7'i ücretli, İhmal nedeni ile yerleşen kadınların %55,4'ü ücretli olarak hizmet almaktadır.

Erkeklerde ücretli hizmet alanların oranı kadın ücretli hizmet alanlardan daha düşüktür. Kendi isteği ile yerleşen erkeklerden %67,1'ü ücretli, istismar nedeni ile yerleşen erkelerin %45,8'i ücretli, ihmal nedeni ile yerleşen yaşlıların %38,1'i ücretlidir.

Erkeklerin istismar nedeni ile yerleşenlerden %54,2'i ücretsizken, kadınlarda istismar nedeni ile ücretsiz hizmet alanların oranı %41,3'dür. İhmal nedeni ile yerleşen erkeklerin %61,9'u ücretsiz hizmet alırken, kadınların %44,6'sı ücretsiz olarak hizmet almaktadır.

Tablo 33- 2013 Yılı Yerleşme nedenleri ve ücretli ücretsiz yerleşimlerin cinsiyet ve yaş gruplarına göre dağılımları

	2013								T.
	Kadın				Erkek				
	60-70		71+		60-70		71+		
	Üc.li	Üc.siz	Üc.li	Üc.siz	Üc.li	Üc.siz	Üc.li	Üc.siz	
Kendi isteği	82	39	479	155	212	125	485	216	1793
İstismar	7	8	30	18	3	8	19	18	111
İhmal	14	3	37	38	11	23	34	50	210
T.	103	50	546	211	226	156	538	284	

Tablo 32'de 2013 yılında yerleşen yaşlıların cinsiyet ve yaş gruplarına göre ücretli, ücretsiz yerleşim durumları verilmektedir.

2013 yılında kendi isteği ile yerleşen 60-70 yaş grubundaki kadınların %67,7'si ücretli iken, aynı yaş grubunda erkeklerin %62,9'u ücretlidir.

İstismar nedeni ile yerleşen kadınların ise 7'si (%46,6) ücretli, 8'i (%53,4) ücretsiz hizmet almakta olup, erkeklerde ise istismar nedeni ile yerleşen yaşlıların 3'ü (%27,2) ücretli, 8'i (%72,8) ücretsiz olarak hizmet almaktadır.

İhmal nedeni ile yerleşen 60-70 yaş grubundaki kadınların ise 14'ü (%82,4) ücretli, sadece 3'ü (%17,6) ücretsizdir. Erkeklerde ise ihmal nedeni ile hizmet alanların 11'i (%32,4) ücretli 23'ü (%67,6) ücretsizdir.

2013 yılında yerleşen 71+ yaş grubundaki kadınların kendi isteği ile yerleşenlerin %75,5 ücretli, %24,5'i ücretsizdir. Erkeklerin kendi isteği ile yerleşenlerde %69,1'i ücretli hizmet alırken, %30,9'u ücretsiz hizmet almaktadır. Bu yaş grubunda istismar nedeni ile yerleşen yaşlılardan kadınların %62,5'i ücretli iken, %37,5'i 'i ücretsizdir. Erkeklerin ise %51,4'ü ücretli, %48,6'sı ücretsizdir.

İhmal ile yerleşen 71+ yaş grubundaki yaşlılarda ise kadın ve erkeklerin ücretli ücretsiz yerleşimleri yine farklılaşmaktadır. İhmal nedeni ile yerleşen 71+ yaş grubu kadının %49,3'ü ücretli, %50,7'si ücretsizdir. Erkeklerde ise %40,5'i ücretli, %59,5'i ücretsiz olarak ihmal nedeni ile yerleşmiştir.

Tablo 34- 2014 Yılı Yerleşme nedenleri ve ücretli ücretsiz yerleşim dağılımları

2014												
Kadın						Erkek						
	Ken.i.		İst.		İhm.		Ken.i.		İst.		İhm.	T.
Ücretli	730	76,3%	67	60,4%	83	65,9%	808	59,0%	35	54,7%	59	39,3%
Ücretsiz	227	23,7%	44	39,6%	43	34,1%	562	41,0%	29	45,3%	91	60,7%
T.	957		111		126		1370		64		150	

2014 yılında huzurevlerinde bakım hizmeti verilen kadınlardan kendi isteği ile yerleşenlerin %76,3'ü ücretli, %23,7'si ücretsizdir. Erkeklerde ise bu oran %59 ücretli, %41 ücretsiz olarak gerçekleşmiştir. İstismar nedeni ile 2014 yılında yerleşen ve hizmet alan kadınlardan %60,4'ü ücretli iken erkeklerde bu oran %54,7'dir. İstismar nedeni ile yerleşen ve hizmet alan erkek yaşlıların kadınlara oranla daha çok ücretsiz hizmet aldıkları görülmektedir.

İhmal nedeni ile yerleşen yaşlılarda kadınların %65,9'u ücretli, erkeklerin %39,3'ü ücretli olarak hizmet aldığı gözlenmektedir. İhmal nedeni ile yerleşen ve ücretsiz hizmet alan kadınların oranı %34,1, erkeklerin oranı %60,7'dir.

Tablo 35- 2014 Yılı Yerleşme nedenleri ve ücretli ücretsiz yerleşimlerin cinsiyet ve yaş gruplarına göre dağılımları

2014										
Kadın					Erkek					
	60-70		71+		60-70		71+			
	Üc.li	Üc.siz	Üc.li	Üc.siz	Üc.li	Üc.siz	Üc.li	Üc.siz	T.	
Kendi İsteği	152	32	578	195	284	186	524	376	2327	
İstismar	17	22	50	22	13	10	22	19	175	
İhmal	12	7	71	36	17	24	42	67	276	
	181	61	699	253	314	220	588	462		

2014 yılında yerleşen yaşlıların yaş grupları ve yerleşme nedenleri ile birlikte ücretli ücretsiz hizmet alımlarına bakıldığında; 60-70 yaş grubunda kendi isteği ile yerleşen kadınların %82,6'sı ücretli, erkeklerin %60,4'ü ücretlidir.

60-70 yaş grubunda istismar nedeni ile yerleşen kadınlardan 17'si ücretli, 22'si ücretsizdir. Erkeklerin 13'ü ücretli ücretsizdir. Aynı yaş grubunda ihmal nedeni ile yerleşen kadınların 12'si ücretli, 7'si ücretsizdir. Erkeklerin ise 17'si ücretli, 24'ü ücretsizdir.

71+ yaş grubunda kendi isteği ile yerleşen kadınların %74,7'si ücretli hizmet alırken erkeklerin %58,2'si ücretli hizmet almıştır. İstismar nedeni ile yerleşen bu yaş grubundaki 71 kadının 50'si ücretli, 22'si ücretsizdir. İstismar nedeni ile yerleşen 41 erkeğin ise 22'si ücretli 19'u ücretsizdir. İhmal nedeni ile yerleşen 71+ yaşta 107 kadının 71'i ücretli 36'sı ücretsizdir. İhmal nedeni ile yerleşen 109 erkekte 42'si ücretli 67'si ücretsizdir.

6. İstismar ve İhmal Nedenleri Yerleşen Yaşlıların Ücretini Ödeme Durumları

İstismar ve ihmal nedeni yerleşen ve ücretli olarak hizmet alan yaşlıların ücretini ödeme durumları, mali kaynaklarını kullanmada yeterliliklerinin devamı ekonomik istismar riski açısından değerlendirilmelidir. Aşağıdaki tabloda görüldüğü üzere istismar ve ihmal nedeni ile yerleşen yaşlılarda 2014 yılında ücretini ödeyememe ve indirim isteme durumlarında sayısal artış görülmektedir. Ücretini ödeyemeyenlerde istismar nedeni ile yerleşenlerde izlenmesi gereği ortaya çıkmaktadır.

Tablo 36- Ücretli yerleşen yaşlıların yerleşme nedenleri ve ücretini ödeme durumlarına ilişkin dağılımlar

	Toplam			İstismar nedeni ile yerleşen				İhmal nedeni ile yerleşen			
	Yıl/Üc. ödeme durumu	T.Ücretini ödeyemeyen	Toplam indirim i.	Ü. Ödeyemeyen	%	indirim i.	%	Ü. Ödeyemeyen	%	indirim i.	%
KADIN	2013	14	14	3	21,4%	2	14,3%	1	7,1%	1	7,1%
	2014	31	28	13	41,9%	3	10,7%	5	16,1%	2	7,1%
ERKEK	2013	36	34	2	5,5%	2	5,8%	6	16,6%	4	11,7%
	2014	49	30	8	26,6%	1	3,3%	7	14,2%	1	3,3%
	T.	130	106	26		8		19		8	

İstismar nedeni ile yerleşen yaşlılarda 2014 yılında ücretini ödeyememe durumunda artış olduğu gözlenmektedir. Kadınlarda 2013 yılında 3 yaşlı iken bu sayı 2014 yılında 13'e çıkmıştır. Erkeklerde ise 2013'de 2 olan ücretini ödeyememe durumu 8'e yükselmiştir. İndirim isteyenlerin sayısı ise düşük ve farklılık göstermemektedir.

İhmal nedeni ile yerleşen ve ücretini ödeyemeyen kadınların sayısı 2013 yılında 1 iken 2014 yılında 5'dir. Erkeklerde ise 6 iken 7 olmuştur.

7. Yerleşim Nedenleri ve Başvuru Şekline Göre Dağılımlar

Durum tespit çalışmasında başvuru şekli olarak kendi başvuru ve ihbar/adli durum başvurusu olarak belirlenmiştir. İhbar/Adli durum başvurularında, kendi başvurusunu yapma koşulları olmayan "başvuru merkezlerine ulaşım, belgeleri hazırlama durumlarda olmayıp, başka birinden kendi adına başvuru isteyenler", "aile, yakın çevre tarafından yaşam koşullarının olumsuz olduğunu için, ihbar yolu ile bildirimler, adli vakalar" yer almaktadır. Kendisi başvuranlar, başvuru merkezine erişim, belgeleri hazırlamayı kendi başına gerçekleştirebilen huzurevlerinde yaşamını sürdürmeyi çeşitli nedenler ile tercih eden (yalnız yaşayamayacağını idrak, ihmal, istismar ve risk durumunu idrak vb.) yerleşenlerdir.

Tablo 37- Huzurevlerine yerleşen yaşlıların başvuru şekline göre dağılımı

Başvuru Ş./Cinsiyet-Yıl	2013				2014			
	Kadın	%	Erkek	%	Kadın	%	Erkek	%
Kendi Başvuru	630	69,2%	960	79,7%	705	59,0%	1224	77,3%
İhbar/Adli D. Bşv.	280	30,8%	244	20,3%	489	41,0%	360	22,7%
T.	910		1204		1194		1584	

2013 yılında huzurevlerine yerleşen yaşlılardan kadınların %69,2'si kendi başvurusunu yaptığı, %30,8'i ihbar ile başvurusu ile yerleşmiştir. Erkeklerde ise kendi başvuru ile yerleşen yaşlı oranı %79,7, ihbar başvuru ile yerleşen yaşlı oranı %20,3'dür. 2014 yılında ise kendi başvurusu ile hizmet alan kadınların oranı düşmekte ve %59 oranına inmektedir. Erkeklerde ise kendi başvurusu ile yerleşme oranı %77,3'dür.

Tablo 38- İstismar nedeni ile yerleşen yaşlıların başvuru şekline göre dağılımı

Başvuru Ş./Cinsiyet-Yıl	İstismar nedeni ile yerleşen							
	2013				2014			
	Kadın	%	Erkek	%	Kadın	%	Erkek	%
Kendi Başvuru	15	23,8%	14	29,2%	21	18,9%	24	37,5%
İhbar/Adli D. Bşv.	48	76,2%	34	70,8%	90	81,1%	40	62,5%
T.	63		48		111		64	

İstismar nedeni ile yerleşen yaşlıların başvuru şekline bakıldığında; 2013 yılında istismar nedeni ile yerleşen kadınların %23,8'i kendi başvurusu ile yerleştiği, erkeklerin %29,2'si kendi başvurusu ile yerleştiği gözlenmektedir. İhbar başvurusu ile yerleşen kadınların oranı %76,2, erkek oranı %70,8'dir. 2014 yılında istismar nedeni ile huzurevlerine yerleşen kadınlarda kendi başvurusu ile yerleşme oranı düşmekte iken, erkeklerde kendi başvurusu ile yerleşme oranı yükselmiştir. Kadınlarda kendi başvuru ile yerleşme oranı %18,9, ihbar başvurusu ile yerleşme oranı %81,1'dir. Erkeklerde kendi başvurusu ile yerleşme oranı %37,5, ihbar başvuru ile yerleşme oranı ise %62,5'dir.

Tablo 39- İhmal nedeni ile yerleşen yaşlıların başvuru şekline göre dağılımı

Başvuru Ş./Cinsiyet-Yıl	İhmal nedeni ile yerleşen							
	2013				2014			
	Kadın	%	Erkek	%	Kadın	%	Erkek	%
Kendi Başvuru	19	20,7%	42	35,6%	20	15,7%	53	35,3%
İhbar/Adli D. Bşv.	73	79,3%	76	64,4%	107	84,3%	97	64,7%
T.	92		118		127		150	

2013 yılında ihmal nedeni ile huzurevlerine yerleşen ve kurumsal bakım hizmeti alan kadınlardan %20,7'si kendi başvuru, erkeklerden %35,6'sı kendi başvuru. 2014 yılında kadınlarda kendi başvuru ile yerleşme oranı düşmekte iken, erkeklerde aynı olduğu görülmektedir. 2014 yılında ihmal nedeni ile yerleşen ve kendi başvuru yapan kadınların oranı %15,7'ye düşmektedir. Erkeklerde bu oran %35,3'dür.

F. İSTİSMAR TÜRLERİ

Durum tespit çalışmasına istismar türleri “fiziksel, cinsel, psikolojik/duygusal, ekonomik ve sosyal” istismar olarak beş türde gruplandırılmıştır. Formlar geçmişe dönük bilgilerin bireylerin kabul dosyalarında yer alan belgeler dahilinde doldurulması istenilmiştir. Sadece bir istismar türünün işaretlenmesi gibi kısıtlamalara gidilmemiştir. Bu nedenle birden fazla istismar, istismar ile birlikte ihmal, istismar ve risk gruplarına ilişkin çoklu belirlemeler formlarda yer almaktadır.

Yaşlıları yönelik istismar ve ihmalin önlenmesi çalışmalarında ASPB’na bağlı huzurevlerinde kurumsal bakım hizmeti alan ve istismar, ihmal nedeni ile yerleşen yaşlılarda görülen istismar ve ihmal türü sıklığı, toplumu bilinçlendirme ve toplumsal önlemleri almada kaynaklık edebilecek veriler olarak yorumlanmalıdır. İstismar ve ihmal türlerine ilişkin tanımlar başlangıç bölümünde yer almaktadır.

1. İstismar Nedeni İle Yerleşen Kadınlarda Görülen İstismar Türleri

Yaşlı istismarının önlenmesinde, yaşlıların sıklıkla maruz kaldığı istismar türleri hakkında bilgi sahibi olmak, bu istismar türlerinin oluşmasındaki toplumsal, kültürel etkenlerin araştırılması gerekmektedir. Dünyada ve ülkemizde istismar ve ihmalde başlıca risk grupları, çocuklar, engelliler, kadınlar ve yaşlılar olarak kabul edilmektedir. Kadınların yaşlılıkla birlikte istismar oranının yükselme olasılığı, önlemler üzerinde durulmasını gereğini ortaya koymaktadır.

Tablo-40 İstismar nedeni ile yerleşen kadınların istismar türüne göre dağılımları

KADIN/Yıl	2013		2013	2014		2014	Genel Toplam	%
	60-70	71+		60-70	71+			
İstismar Türü/Yaş grubu	60-70	71+	T.	60-70	71+	T.		
Fiziksel	3	14	17	8	16	24	41	23,6%
Cinsel				1	1	2	2	1,1%
Psikolojik	2	10	12	8	6	14	26	14,9%
Ekonomik	1	12	13	9	18	27	40	23,0%
Sosyal		2	2	2	6	8	10	5,7%
Fiziksel+ Psikolojik	3	1	4	3	8	11	15	8,6%
Fiziksel+Ekonomik		3	3	2	2	4	7	4,0%
Fiziksel+Sosyal		1	1		5	5	6	3,4%
Fiziksel+Psikolojik+Ekonomik	1	1	2	2	5	7	9	5,2%
Fiziksel+Ekonomik+Sosyal	1		1		1	1	2	1,1%
Cinsel+Ekonomik		1	1				1	0,6%
Fiziksel+Cinsel+Psikolojik					1	1	1	0,6%
Psikolojik+Ekonomik	3	1	4	1	3	4	8	4,6%
Psikolojik+Sosyal	1		1				1	0,6%
Fiziksel+Psikolojik+Sosyal		1	1	1		1	2	1,1%
Fiziksel+Psikolojik+Ekonomik+Sosyal		1	1	2		2	3	1,7%
T.			63			111	174	

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü üzere 2013 yılında 63, 2014 yılında 111 istismar nedeni ile yerleşen kadına kurumsal bakım hizmeti verilmiştir. Kadınlarda toplamda fiziksel istismar (%23,6) ve ekonomik istismar oranının (%23) daha çok rastlanmaktadır. %14,9 oranı ile psikolojik istismar en yüksek oranda görülen istismar türü olmaktadır.

İstismar türleri incelendiğinde fiziksel istismar, psikolojik istismar ve ekonomik istismarın bir araya geldiği çoklu istismarların daha çok rastlandığı gözlemlenmektedir. Ekonomik istismar nedeni ile yerleşen kadın sayısı 2013 yılında 13 iken 2014 yılında 27'ye, fiziksel istismar 2013 yılında 17 iken 24'e yükselmiştir.

2. İstismar Nedeni ile Yerleşen Erkeklerde Görülen İstismar Türleri

İstismar türünün erkeklerde görülme sıklığı, erkek ve kadınlar arasında belli istismar türlerine daha az, daha çok rastlanması, toplumsal yapı, kültürel ve ekonomik özellikler ile birlikte değerlendirilmelidir. Erkeklerde kadınlara oranla sosyal istismar ve sosyal istismar ile birlikte diğer istismar türlerinin de sık görülme oranı, toplumsal bağlamı ile birlikte ele alınırken, tüm istismar türlerinin nedenleri üzerinde durulmalıdır.

Tabol-41 İstismar nedeni ile yerleşen yaşlıların istismar türüne göre dağılımları

ERKEK/YIL	2013		2013	2014		2014	Genel Toplam	%
	60-70	71+		60-70	71+			
İstismar Türü/Yaş grubu			T.			T.		
Fiziksel	3	6	9	4	12	16	25	22,3%
Psikolojik		3	3	2	2	4	7	6,3%
Ekonomik	4	7	11	4	6	10	21	18,8%
Sosyal	1	5	6	2	7	9	15	13,4%
Fiziksel+ Psikolojik		2	2	2	1	3	5	4,5%
Fiziksel+Ekonomik		3	3	3	1	4	7	6,3%
Fiziksel+Sosyal		2	2	2	3	5	7	6,3%
Fiziksel+Psikolojik+Ekonomik		3	3	1	2	3	6	5,4%
Fiziksel+Ekonomik+Sosyal		1	1				1	0,9%
Fiziksel+Psikolojik+Sosyal		3	3		4	4	7	6,3%
Fiziksel+Psikolojik+Ekonomik+Sosyal					1	1	1	0,9%
Psikolojik+Sosyal	3	1	4	1	1	2	6	5,4%
Ekonomik+Sosyal		1	1	1	1	2	3	2,7%
Psikolojik+Ekonomik+Sosyal				1		1	1	0,9%
T.			48			64	112	

İstismar nedeni ile yerleşen erkeklerde fiziksel istismar %22,3, ekonomik istismar %18,8, sosyal istismar %13,4 oranları ile en yüksek görülen istismar türleridir. İstismar nedeni ile yerleşen erkeklerde “fiziksel + ekonomik”, fiziksel+ sosyal”, “fiziksel+ psikolojik + sosyal” istismar %6,3 oranı ile diğer en yüksek görülen istismar türleridir.

2013 yılında fiziksel istismar nedeni ile yerleşen erkek sayısı 9 iken 2014 yılında 16 olmuştur. Ekonomik istismar nedeni ile 2013 yılında 11 erkek yerleşmiş, 2014 yılında ise bu sayı 10'a düşmüştür. Sosyal istismar nedeni ile 2013 yılında yerleşen erkek sayısı 6 iken 2014 yılında 9 olmuştur.

İstismar nedeni ile yerleşen kadın ve erkeklerin istismar türlerine göre yerleşimleri incelendiğinde;

Fiziksel ve ekonomik istismar nedeni ile yerleşimlerin kadın ve erkeklerde diğer istismar türlerine göre yüksek olduğu gözlenmektedir. Kadınlarda genel olarak istismar oranı yüksek olması nedeni ile kadınların daha yüksek oranda fiziksel ve ekonomik istismar nedenine rastladığı söylenebilir.

Kadınlarda psikolojik istismar %14,9 oranında üçüncü sırada yer almaktadır. Erkeklerde ise psikolojik istismar %6,3 oranı ile daha alt sıralarda yer almaktadır.

Erkeklerde sosyal istismar %13,4 oranı ile önemli bir yer tutarken, kadın yerleşenlerde sosyal istismar %5,7 ile daha az oranda görülmektedir. Erkeklerdeki istismar türleri incelendiğinde “fiziksel+sosyal”, “fiziksel+psikolojik+sosyal” istismarın da %6,3 oranında görüldüğü belirlenmektedir.

Kadın ve erkeklerdeki çoklu istismar türlerine bakıldığında; erkeklerde çoklu istismar oranlarının daha yüksek olduğu belirlenmektedir. Çoklu istismar türlerinde de kadın ve erkekler arasında farklılıklar söz konusudur. Kadınlarda fiziksel + psikolojik %8,6, Fiziksel + psikolojik + ekonomik %5,2, Psikolojik + ekonomik %4,6 oranları ile en fazla görülen çoklu istismar türleridir. Erkeklerde ise, fiziksel+ ekonomik %6,3, Fiziksel+ sosyal %6,3, Fiziksel + psikolojik + sosyal %6,3 Fiziksel, psikolojik+ ekonomik %5,4, Psikolojik+ sosyal %5,4 oranları ile en çok görülen istismar türleridir.

Erkeklerde cinsel istismar görülmezken, kadınlarda erkeklerde görülen Ekonomik +sosyal ve Psikolojik+ ekonomik+ sosyal istismar görülmemiştir.

3. İstismar ile İhmalin Birlikte Görülme Durumları

3.1.İstismar nedeni ile yerleşen kadınlarda ihmal türlerine ilişkin dağılımlar

Tablo 42- İstismar nedeni ile yerleşen kadınlarda istismar ile birlikte görülen ihmal türlerine ilişkin dağılımlar

Kadın	Aile/Bakım V. İhm.	Aile/Bakım V. İhm.	Kendini İhm.	Kendini İhm.	Aile/B.V. İhm+Kendi İhm.	Aile/B.V. İhm+Kendi İhm.	T.
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	
Fiziksel	7	7	2	2	5	3	26
Cinsel		1					1
Psikolojik	7	5	2	1	2		17
Ekonomik	7	7		1		2	17
Sosyal	1	5		1		1	8
Cinsel+Ekonomik	1						1
Fiziksel+ Psikolojik		2		2	1	1	6
Fiziksel+Ekonomik	2						2
Fiziksel+Sosyal		2		1	1	2	6
Fiziksel+Psikolojik+Ekonomik		1	1	1		2	5
Psikolojik+Sosyal					2		2
Psikolojik+Ekonomik				1			1
Fiziksel+Psikolojik+Sosyal		1				1	2
Fiziksel+Psikolojik+Ekonomik+Sosyal						2	2
T.	25	31	5	10	11	14	96

İstismar nedene ile huzurevlerine yerleşen kadınlarda istismar ile ihmalin birlikte görülme sıklığı %55,1'dir (Toplam istismar nedeni ile yerleşen kadın sayısı 174, toplam istismar ile birlikte ihmal görülen kadın sayısı 96).

İstismar ile birlikte ihmalin en yüksek sayıda görüldüğü istismar türleri, fiziksel (26), psikolojik (17), ekonomik (17) istismardır. İstismar ile birlikte daha çok aile/bakım veren ihmalin görüldüğü, kendini ihmalin ise daha az görüldüğü belirlenmektedir.

3.2 İstismar nedeni ile yerleşen erkeklerde ihmal türlerine ilişkin dağılımlar

Tablo 43- İstismar nedeni ile yerleşen erkeklerde istismar ile birlikte görülen ihmal türlerine ilişkin dağılımları

ERKEK	Aile/Bakım V. İhm.	Aile/Bakım V. İhm.	Kendini İhm.	Kendini İhm.	Aile/B.V. İhm+Kendi İhm.	Aile/B.V. İhm+Kendi İhm.	T.
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	
Fiziksel	3	5	2	5	2	3	20
Psikolojik		1					1
Ekonomik	2	3	1	1	3	2	12
Sosyal	1	2	1	2	3	1	10
Fiziksel+ Psikolojik	1	2					3
Fiziksel+Ekonomik		2	1		1		4
Fiziksel+Sosyal		3		2	2		7
Fiziksel+Psikolojik+Ekonomik		3	1		1		5
Fiziksel+Ekonomik+Sosyal	1						1
Fiziksel+Psikolojik+Sosyal	1	3			1		5
Fiziksel+Psikolojik+Ekonomik+Sosyal		1					1
Psikolojik+Sosyal	2		1	1		1	5
Ekonomik+Sosyal			1	1			2
Psikolojik+Ekonomik+Sosyal						1	1
T.	11	25	8	12	13	8	77

İstismar nedeni ile yerleşen erkeklerde istismar ile birlikte ihmalin birlikte görülme sıklığı %68,7'dir. Kadınlardan daha çok istismar ile ihmal birlikte görülmektedir (Toplam istismar nedeni ile yerleşen erkek sayısı 112, toplam istismar ile birlikte ihmal görülen erkek sayısı 77).

İstismar ile birlikte ihmalin en yüksek sayıda görüldüğü istismar türleri, fiziksel (20), ekonomik (12), sosyal (10) istismardır. İstismar ile birlikte daha çok aile/bakım veren ihmali görülmektedir.

Kadınlardan farklı olarak, kendini ihmal ile aile/bakım veren ihmalinin birlikte görülmesi aynı orandadır.

4. İstismar Türlerine Göre Ücretli Ücretsiz Yerleşim Durumları

Tablo 44- İstismar nedeni ile yerleşen kadınların istismar türlerine göre ücretli ücretsiz yerleşim dağılımları

Kadın	2013		2014		Genel Toplam
	Üc.li	Üc.siz	Üc.li	Üc.siz	
Fiziksel	8	9	15	9	41
Cinsel				2	2
Psikolojik	6	6	8	6	26
Ekonomik	11	2	23	4	40
Sosyal	2	0	4	4	10
Fiziksel+ Psikolojik	2	2	7	4	15
Fiziksel+Ekonomik	2	1	2	2	7
Fiziksel+Sosyal	1	0	3	2	6
Fiziksel+Psikolojik+Ekonomik		2	2	5	9
Fiziksel+Ekonomik+Sosyal	1	0		1	2
Cinsel+Ekonomik		1			1
Fiziksel+Cinsel+Psikolojik				1	1
Psikolojik+Ekonomik	3	1	3	1	8
Psikolojik+Sosyal		1		0	1
Fiziksel+Psikolojik+Sosyal		1		1	2
Fiziksel+Psikolojik+Ekonomik+Sosyal		1		2	3
T.	36	27	67	44	174

İstismar türlerine göre huzurevlerine yerleşen kadınların ücretli ücretsiz yerleşimleri incelendiğinde; en yüksek oranda görülen fiziksel istismar nedeni ile yerleşen kadınların %56,1'i ücretli, %43,9'u ücretsizdir. Ekonomik istismar nedeni ile yerleşen kadınların ise %85'i ücretli, %15'i ücretsizdir. Psikolojik istismar nedeni ile yerleşen kadınların %53,8'i ücretli %46,2'si ücretsizdir. Cinsel istismar ve cinsel istismar ile birlikte görülen ekonomik, fiziksel, psikolojik istismar sayısı 4 olup, ücretsiz olarak hizmet almaktadırlar.

Tablo 45- İstismar nedeni ile yerleşen erkeklerin istismar türlerine göre ücretli ücretsiz yerleşim dağılımları

Erkek	2013		2014		Genel Toplam
	Üc.li	Üc.siz	Üc.li	Üc.siz	
Fiziksel	2	7	8	8	25
Psikolojik	2	1	2	2	7
Ekonomik	6	5	7	3	21
Sosyal	2	4	4	5	15
Fiziksel+ Psikolojik	1	1	2	1	5
Fiziksel+Ekonomik	1	2	3	1	7
Fiziksel+Sosyal		2	1	4	7
Fiziksel+Psikolojik+Ekonomik	3		2	1	6
Fiziksel+Ekonomik+Sosyal	1				1
Fiziksel+Psikolojik+Sosyal	3		4		7
Fiziksel+Psikolojik+Ekonomik+Sosyal			1		1
Psikolojik+Sosyal	1	3		2	6
Ekonomik+Sosyal		1	1	1	3
Psikolojik+Ekonomik+Sosyal				1	1
T.	22	26	35	29	112

İstismar nedeni ile yerleşen erkeklerin istismar türlerine göre ücretli ücretsiz dağılımlarına bakıldığında; fiziksel istismar nedeni ile yerleşenlerin %40'ı ücretli iken %60'ının ücretsiz olarak hizmet aldığı görülmektedir. Kadınlarda ise aynı istismar türünde ücretli hizmet alımı daha yüksektir. Ekonomik istismar türünde ise % 61,9 ücretli, %38,1'dir. Kadınlarda ekonomik istismarda ücretli yerleşim oranı %85'dir. Kadınlara oranla erkeklerde daha çok görülen sosyal istismarda ise 15 yerleşenden 6'sı ücretli 9'u ücretsiz olarak yerleşim sağlamıştır.

G. İHMAL TÜRLERİ

DSÖ tarafından istismar ile birlikte değerlendirilen ihmal, yaşlılarda bakım veren ihmali, kendini ihmal olarak gruplandırılmaktadır. Durum tespit çalışmasında aile/bakım veren ihmali ve kendini ihmal olarak iki grupta alınan ihmal olgusu yaşlı bakımında yaşlının kendine ait bakımı ne kadar gerçekleştirebildiği, bakım verenin bakım görevlerini uzun süreli yürütmesinden kaynaklanan ihmal veya kasten ihmal gibi yaşlı bakımında önemli yer tutan etkenlerin yaşlının kurumsal bakım öncesinde bağımsız yaşam koşullarına olan etkisi açısından değerlendirilmelidir.

1.İhmal Nedeni ile Huzurelerine Yerleşen Yaşlıların İhmal Türleri, Cinsiyet ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımları

Tablo 46- İhmal nedeni ile yerleşen kadınların yıllara ve yaş gruplarına göre dağılımları

İHMAL TÜRLERİ	2013		2014		T.	%
	KADIN		KADIN			
	60-70	71+	60-70	71+		
Aile-Bakım V. İhm.	9	43	8	67	127	58,0%
Kendini İhm.	8	16	9	22	55	25,1%
Aile-Bakım V. İhm.+Kendini İhm.	0	16	3	18	37	16,9%
T.	17	75	20	107	219	

İhmal nedeni ile yerleşen kadınlardan %58'i aile/bakım veren ihmali, %25'i kendini ihmal ve %16,9'u iki ihmalin birlikte görüldüğü durumlar olarak belirlenmektedir.

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü üzere 60-70 yaş grubunda ihmalin görülme oranı %16,9, 71+ yaş grubunda ise %83,1'dir. Yaşlı bakımı, kurumsal bakım hizmetlerine ilişkin çalışmalarda erken yaş grubuna ilişkin bağımsız yaşam koşulları ve mümkün olduğunca sürdürülebilmesi olgusunun dikkatle ele alınması gerekmektedir.

Tablo 47- İhmal nedeni ile yerleşen erkeklerin yıllara ve yaş gruplarına göre dağılımları

İHMAL TÜRLERİ	2013		2014		T.	%
	ERKEK		ERKEK			
	60-70	71+	60-70	71+		
Aile-Bakım V. İhm.	15	43	20	60	138	51,5%
Kendini İhm.	6	28	5	30	69	25,7%
Aile-Bakım V. İhm.+Kendini İhm.	13	13	16	19	61	22,8%
T.	34	84	41	109	268	

İhmal nedeni ile yerleşen erkeklerde de kadınlarda olduğu gibi aile/bakım veren ihmali daha yüksek orandadır (%51,5). Kendini ihmal %25,7, aile/bakım veren ihmali+kendini ihmal %22,8'dir.

Erkeklerde 60-70 yaş grubunda ihmal nedeni ile yerleşen yaşlı oranı %28, 71+ yaş grubunda %72'dir. Erkeklerin bağımsız yaşam koşullarını yaş ilerledikçe sürdürebilme durumları dünyada olduğu gibi ülkemizde de daha olumsuzdur.

2. İhmal Nedeni ile Huzurevlerine Yerleşen Yaşlıların Ücretli Ücretsiz Yerleşim Durumlarının İhmal Türleri ve Cinsiyet Dağılımları

Tablo 48- İhmal nedeni ile yerleşen kadınların ücretli ücretsiz yerleşim durumları

İHMAL TÜRLERİ	2013		2014		T.
	KADIN		KADIN		
	Üc.li	Üc.siz	Üc.li	Üc.siz	
Aile-Bakım V. İhm.	23	29	50	25	127
Kendini İhm.	18	6	18	13	55
Aile-Bakım V. İhm.+Kendini İhm.	10	6	15	6	37
T.	51	41	83	44	219

İhmal nedeni ile yerleşen kadınların ihmal türlerine göre ücretli/ücretsiz yerleşimleri incelendiğinde; aile/bakım veren ihmali ile yerleşenlerin %57,5'i ücretli, kendini ihmali yerleşenlerin %65,5'i ücretli; aile/bakım veren ihmali+kendini ihmal nedeni ile yerleşenlerin %67,6'sı ücretli olarak yerleşmiştir.

Kadınlarda aile/bakım veren ihmali ile yerleşenlerden 2013 yılında 23 ücretli sayısı 50'ye çıkmıştır. Ücretsiz yerleşen sayısı ise 29'dan 25'e düşmüştür. Kendini ihmalde ise ücretli sayısı 2013 ve 2014 yılında 18'dir. Ücretsiz yerleşen sayısı ise 6'dan 18'e yükselmiştir.

Aile/Bakım veren ihmali ise ücretli sayısı 2013 yılında 10 iken, 2014 yılında 15 olmuştur. Ücretsiz yerleşenler ise 2013 ve 2014 yıllarında 6'şar kişidir.

Tablo 49- İhmal nedeni ile yerleşen erkeklerin ücretli ücretsiz yerleşim durumları

İHMAL TÜRLERİ	2013		2014		T.
	ERKEK		ERKEK		
	Üc.li	Üc.siz	Üc.li	Üc.siz	
Aile-Bakım V. İhm.	29	29	39	41	138
Kendini İhm.	11	23	11	24	69
Aile-Bakım V. İhm.+Kendini İhm.	5	21	9	26	61
T.	45	73	59	91	268

İhmal nedeni ile yerleşen erkeklerin, ihmal türlerine göre ücretli ücretsiz yerleşimlerine bakıldığında, aile/bakım veren ihmali ile yerleşen erkeklerin %49,3'ü ücretli, kendini ihmal ile yerleşenlerin %31,8'i ücretli, aile/bakım veren ihmali+kendini ihmal nedeni ile yerleşenlerden %22,9'u ücretlidir.

Kadın ve erkeklerde ihmal nedeni yerleşenlerde kadınların daha çok ücretli olarak yerleştiği görülmektedir. Aile/bakım veren ihmali ücretli/ücretsiz yerleşim sayıları birbirine yakındır. Kendini ihmalde kadınlarda ücretli oranı %65,5 iken erkeklerde yarıdan fazla düşerek %31,8 ücretli yerleşimi bulunmaktadır. İkili ihmalde ise kadınlarda yerleşenlerin %67,6'sı ücretli yerleşmiş iken, erkeklerde sadece %22,9'u ücretli yerleşmiştir.

H. RİSK TÜRLERİ

İhmal ve İstismar nedeni ile huzurevlerine yerleşen 773 yaşlının ihmal ve istismar ile birlikte risk faktörlerine ilişkin dağılımları aşağıda yer almaktadır. İhmal ve istismar nedeni ile yerleşen yaşlılardan 639'u risk faktörleri ile birlikte değerlendirilmiştir.

Tablo 50- İstismar ve ihmal nedeni ile yerleşen yaşlılarda rastlanan risk faktörleri

Risk Türü	Kadın		Erkek		T.
	2013	2014	2013	2014	
Ekonomik	9	14	12	27	62
Bireysel	9	17	10	9	45
Çevre/sosyal	70	59	70	98	297
Ekonomik+Bireysel+Çevre	21	26	21	19	87
Ekonomik+Çevre	6	12	28	19	65
Bireysel+Çevre	12	31	8	18	69
Ekonomik+Bireysel	5	5	3	1	14
T.	132	164	152	191	639

İstismar ve ihmal ile birlikte risk belirlenmesi konusunda 773 ihmal ve istismar nedeni ile hizmet alan yaşlının %82,5'inin risk faktörü taşıdığı Durum Tespit Formunu doldurulanlar tarafından değerlendirilmiştir. Erkeklerde daha yüksek oranda risk faktörü

olduğu belirlenmektedir. Erkeklerde ve kadınlarda en sık görülen risk çevre/sosyal risktir (Kadınlarda %43,6, Erkeklerde %49'dur). Erkeklerde en fazla görülen risklerden ikinci sırada yer alan “ekonomik+çere/sosyal risk” %13,7'dir. Kadınlarda ise bu risk grubunun görülme sıklığı %6,1 ile daha az görülmektedir.

Kadınlarda en fazla görülen ve ikinci sırada yer alan risk grubu ise “ekonomik+birey+çevre/sosyal risk” grubudur (%15,9). Erkeklerde bu risk grubunun görülme sıklığı %11,7 olarak belirlenmiş olup üçüncü en fazla rastlanan risk türüdür. Kadınlarda ise üçüncü en fazla rastlanan risk grubu “birey+çevre/sosyal risk” türüdür (%14,5).

İ. İSTİSMAR VE İHMALİN BELİRLENME ŞEKLİ

Durum tespit çalışmasında istismar ve ihmalin belirlenme şekli, ihbar/adli durum veya sosyal inceleme olarak kategorilenmiştir. Aşağıdaki değerlendirmeler istismar ve ihmal nedeni ile hizmet alan yaşlıların, istismar ve ihmalin belirlenmesi şekline ilişkin kategorilerinde sayısal ve yüzde oranları alınarak yapılmaktadır.

Tablo 51- İstismar ve ihmalin belirlenme şekline ilişkin dağılımlar

Kadın-Erkek/Belirlenme Şekli	Belirlenme Şekli Sosyal İnceleme	Belirlenme Şekli İhbar/Adli D.	T.
İstismar N. Yerleşen Kadın	63	111	174
İstismar N. Yerleşen Erkek	61	51	112
İhmal N. Yerleşen Kadın	157	62	219
İhmal N. Yerleşen Erkek	179	89	268
T.	460	313	773

İstismar ve ihmal nedeni ile 2013-2014 yıllarında hizmet almaya başlayanların %59,5'inde sosyal inceleme sonucu istismar ve ihmal belirlenirken %40,5'inde ihbar/adli durum sonucu istismar ve ihmal belirlenmiştir.

İstismar nedeni ile yerleşen kadınların %36,2'si sosyal inceleme ile, %63,8'i ihbar/adli durum ile tespit edilmiştir. Erkeklerin %54,5'i sosyal inceleme, %45,5'i ihbar/adli durum sonucunda ihmal ve istismarı tespit edilmiştir. İhmal nedeni ile yerleşen kadınların %71,7'si sosyal inceleme, %28,3'ü ihbar/adli durum sonucu, erkeklerin ise %66,8'i sosyal inceleme, %33,2'si ihbar/adli durum sonucu ihmal ve istismara uğradığı belirlenmiştir.

SONUÇ

Türkiye'nin yaşlılara yönelik kurumsal bakım geleceğinin 30-50 yıllık projeksiyonun çıkarılması zorunludur. Bakanlığı bekleyen 30-50 yıllık kurumsal bakım taleplerinin nasıl şekilleneceği, nasıl şekillenmesi yönünde çalışmalar yapılması gerektiği konusunda uzun vadeli planlar yapılmalıdır. Yaşlılara yönelik kurumsal bakım projeksiyonlarının çıkarılmasında kaynaklık edebilecek veriler Durum Tespit Çalışmaları ile çıkmakla birlikte,

çalışmada belirlenen durumların yıllar sürecinde izlenmesi yaşlı bakımında gelecekte ortaya çıkabilecek sorunlar için önlemlerin alınmasını sağlayabilecektir.

1. Türkiye 2014 yılı nüfusunun 65+ nüfus oranı %8'dir.
 - Toplam nüfusta kadın ve erkek oranları çok yakın iken, 65+ nüfusta kadın nüfus oranı %56,4'e çıkmaktadır. Dünyada ve ülkemizde de kadın ömrü erkeklerden daha uzundur.
 - İller ve bölgeler arasında dengeli yaşlanma söz konusu değildir. En yaşlı ilimiz 65+ yaş oranı %17,6 ile Sinop, en genç ilimiz 65+ yaş oranı %2,9 ile Hakkari'dir. Nüfus yoğunluğu, gelişmişlik düzeyi vb. olgular ile illerin 65+ yaş oranları arasında anlamlı ilişki bulunmamaktadır.
2. ASPB 56 ilde yaşlılara yönelik kurumsal bakım hizmeti vermektedir. Nüfus yoğunluğu, yaşlanma düzeyleri ile kurumsal bakım hizmetlerinin yapılanması anlamlıdır.
3. Durum tespit çalışması 2013-2014 yılında ASPB'na bağlı huzurevlerine yerleşen yaşlılar ile sınırlı olup, ASPB'na bağlı huzurevi bulunan 56 ilden 54'üne ait verileri içermektedir.
4. Bakanlığa bağlı huzurevlerinde verilen bakım hizmetinin bir yıllık artış oranı 2014 yılında %31,4 olmuştur.
5. En fazla yerleşim sağlanan 10 il toplam yerleşen yaşlıların %50,5'ini kapsamaktadır. Söz konusu illerin nüfus büyüklüğü ve 65+ nüfus oranı en yüksek olan iller arasında olduğu belirlenmektedir.
6. Hizmet alan yaşlıların %43'ü kadın, %57'si erkektir. Kadınların 65+ nüfusta oranları yüksek olmasına karşın "kurumsal bakım tercihleri"nin düşük olması nedenleri ve gelecekte bu yönün güçlendirilmesine çalışılmalıdır.
 - Dünyada da, ülkemizde de kadınların bağımsız yaşam kapasitelerini daha ileri yaşlara kadar koruyabildikleri, kendine bakma konusunda erkeklere oranla daha yeterli oldukları bilinmektedir.
 - Bu konuda ülkemizdeki güçlü yönlerin desteklenmesi için aile/bakım verenlere yönelik destekleyici çalışmalara öncelik verilmelidir.
7. 60-70 yaş grubunda kurumsal bakım tercihlerinin düşük olduğu (**2013- Kadın 60-70: %16,8- Erkek 60-70:%31,7; 2014- Kadın 60-70:%20,3, Erkek 60-70:%33,7**) kadınlarda bu oranın daha da düşük olduğu belirlenmektedir.
 - Dünyada ve ülkemizde kurumsal bakım hizmetlerinin mümkün olduğunca ileri yaşlarda tercih edilmesi bakım hizmetlerinde temel hedeflerdendir.
 - Özellikle erken yaş dönemi kadın tercihlerinde 2014 yılında görece artış oranının dikkatle izlenmesi gerekmektedir.
 - Tercihleri etkileyen güvenli sosyal ortamlar, kentleşme, nüfus yoğunluğu, sosyal yaşama ait kentsel sorunlar veya kırsaldan kentlere genç kuşak göçleri ile kırsalda yaşamını sürdüren yaşlılara ilişkin çalışmalar önem kazanmaktadır.

8. Yaşlıların büyük bir bölümü ücretli hizmet almaktadır (2013 ücretli yerleşen oranı %66,8, 2014 yılı ücretli yerleşen oranı %64,1).
- Kadınların ücretli yerleşme oranları daha yüksektir (Kadınların %72,7'si ücretli, %27,3'ü ücretsiz)..
 - Kurumsal bakım tercihi yapan yaşlıların özellikle son dönemlerde kadınların; ekonomik, sosyal ve kültürel yapıları ile birlikte değerlendirilmesi yerinde olacaktır.
 - Kurumsal bakım tercihlerinde emekli, yalnız yaşayan, büyük şehirlerde yaşayan yaşlıları ile ekonomik ve sosyal güvencesi olmayan yaşlılar arasında kurumsal bakım tercihlerinin oluşma şekilleri ülkenin sosyal, kültürel, ekonomik bağlamları ile birlikte değerlendirilmelidir.
 - Büyük kentlerde güvenli sosyal yaşam konusu üzerinde durulmalıdır. kadınlara yönelik “bağımsız yaşam koşullarının” nasıl oluşturulabileceği, yerinde yaşlanma politikalarında katkı sağlayacaktır
 - Kadınların daha çok ücretli olarak yerleştiği iller İzmir (%61,2 ücretli), Ankara (61,9 ücretli), İstanbul (%61,1 ücretli)'dur. Söz konusu illerde erkekler ise tam tersine düşük oranda ücretli olarak yerleşmiştir. Bu nedenle sosyo-ekonomik faktörlerin ve büyük şehirlerde yaşlıların kendilerini güvenli hissetme ortamlarının birlikte ele alınması yaşlılık politikalarında yararlı olacaktır.
9. Ücretini ödeyememe, indirim isteme durumları değerlendirildiğinde erkeklerde daha fazla ücretini ödeyememe durumu olduğu gözlenmektedir. Ücretini ödeyememe durumunun erkeklerde yükselme eğilimi bir yıllık süreç için çok düşük iken, kadınlarda bu oranda yükselme görülmüştür.
10. Huzurevlerinde istismar, ihmale uğrayan daha çok yaşlıya hizmet verme amaçlanmaktadır. Durum tespit çalışması bu amaç doğrultusunda neler yapılmaktadır konusunu içeren bir çalışmadır.
- İstismar nedeni ile hizmet verilen yaşlı sayısı 2013 yılında %5,3 iken %6,3'e çıkmıştır. Bu oran kadınlarda %6,9'dan 2014'de %9,3'e çıkarken, erkeklerde aynı oranda kalmıştır. Toplam yerleşen kadınlardan 60-70 yaş grubunda yerleşen 395 kadının %13,7'si istismar nedeni ile yerleşirken 71+ yaş grubunda yerleşen 1709 kadının %7'si istismar nedeni ile yerleşmiştir.
 - Yaşlılara yönelik kurumsal bakım hizmetlerinde istismar ve ihmal nedeni ile kurumsal bakım hizmeti verme oranı yükselmiştir. Kadınlarda bu oran daha yüksektir.
 - Hizmetteki artışın kadınlardaki erken yaş dönemi ve ileri yaş döneminde özellikle büyükşehirlerde kurumsal bakım tercihlerinin artması, güvenli yaşam ortamları, sosyal yaşamın yaşlılar için güvenli kılınması ile bağlantılı olduğunu ortaya koymaktadır.
 - DSÖ ihmali bir istismar faktörü olarak sıralamaktadır. İhmal nedeni ile hizmet alma oranı kadın ve erkeklerde %10'dur. Erkeklerde erken yaş grubunda ihmal oranı kadınlara göre daha yüksektir. 71+ yaş grubunda kadın ve erkeklerde ihmal oranları erken yaş dönemine nispeten oldukça yükselmektedir. İzlenmeli ve önlemler tartışılmalıdır.

11. Yaşlı bakım ve yaşlılık politikalarında erken dönem yaşlılık ve bağımsız yaşam koşullarını mümkün olduğunca uzatmaya yönelik çalışmalar ihmal ve istismarın önlenmesinde etkin rol oynayacaktır.
12. İstismar ve ihmal nedeni ile yerleşen yaşlıların ücretli ücretsiz yerleşim durumları incelendiğinde, erkeklerin daha çok ücretsiz yerleşim sağlayarak hizmet aldığı belirlenmektedir. Kadın ve erkekler arasındaki farklılaşmanın “sosyal-kültürel-ekonomik” yapılarının yaşadıkları iller bağlamı ile incelenmesi gereği ortaya çıkmaktadır.
13. İstismar nedeni ile yerleşen kadınların %78,6’sı ihbar/adli durum başvurusu iken, erkeklerin %66,6’sı ihbar adli durum başvurusudur. İhmal nedene ile yerleşen kadınlarda ise %81,8 ihbar/adli durum başvurusu gözlemlenirken, erkeklerde %64,5 oranında ihbar/adli durum başvurusu bulunmaktadır.
14. Kadınlarda en çok rastlanan istismar türü fiziksel, ekonomik, psikolojik ve fiziksel+ psikolojik istismarlardır. Erkeklerde en çok rastlanan istismar türleri fiziksel, ekonomik, sosyal istismarlardır. İstismar nedeni ile yerleşen yaşlılarda istismar türlerinin görülme sıklığı cinsiyete göre değişmektedir.
15. İhmal nedeni ile yerleşen yaşlılarda aile/bakım veren ihmali en çok rastlanmaktadır. İkili ihmal türü daha az rastlanmaktadır.
16. İstismar ve ihmal nedeni ile yerleşen yaşlılarda risk faktörleri içinde çevre/sosyal riskin çok yüksek oranda olması da, yaşlıların sosyal yaşam ve güvenli sosyal ortamlara ihtiyacını ortaya koymaktadır.

KAYNAKLAR

WHO, 2015. Elder abuse. <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs357/en/>. Erişim tarihi:05.01.2016

UN, 2013. Neglect, abuse and violence Against Older Women 2013. <http://www.un.org/esa/socdev/documents/ageing/neglect-abuse-violence-older-women.pdf>. Erişim tarihi: 25.05.2015.

The Elder Abuse Prevention Unit (EAPU), Bt. Social abuse <http://www.eapu.com.au/elder-abuse/social-abuse> . Erişim tarihi:20.05.2015

WHO, 2002a. Views of older persons on elder abuse http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/67371/1/WHO_NMH_VIP_02.1.pdf. Erişim tarihi 20.05.2015.

WHO, 2002b. The Toronto declaration. http://www.who.int/ageing/projects/elder_abuse/alc_toronto_declaration_en.pdf. Erişim tarihi: 15.05.2015.

EYHGM (2014). Huzurevlerinde yaşlı ihmal ve istismar araştırması, amaç, kapsam, yöntem belirleme toplantı sonuç raporu. <http://eyh.aile.gov.tr/data/.../TOPLANTI%20SONUÇ%20RAPORU.docx>. Erişim tarihi:20.05.2015.

Eurostat (bt) File:Population age structure by major age groups, 2004 and 2014 (% of the total population) YB15.png http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/images/4/49/Population_age_structure_by_major_age_groups%2C_2004_and_2014_%28%25_of_the_total_population%29_YB15.png 20.05.2015.

..... (bt) Elder abuse and neglect. <http://www.helpguide.org/articles/abuse/elder-abuse-and-neglect.htm> Erişim tarihi:20.05.2015

TUİK (2015) Temel İstatistikler, <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=temelist> Erişim Tarihi : 20.02.2016

EAPU, (bt). Elder abuse prevention unit. Social abuse. <http://www.eapu.com.au/elder-abuse/social-abuse>. Erişim tarihi:20.05.2015

EKLER

EK-1 Durum Tespit Çalışması Veri Giriş Formu

HUZUREVLERİNE YERLEŞTİRİLEN YAŞLILARIN YERLEŞTİRME NEDENLERİ ARASINDA İHMAL VE İSTİSMAR ORANINA İLİŞKİN DURUM TESPİTİ VERİ GİRİŞ FORMU-2

Bu form; kuruluşlarda yatılı bakım almakta olan ve 2013-2014 yıllarında kuruluşunuza yerleştirilen her bir yaşlı birey için ayrı ayrı doldurulacaktır.

Yaşlı bireyin hizmet aldığı kuruluşun bulunduğu il:.....

Formu dolduran görevlinin;

Adı soyadı :.....

Unvanı :.....

HUZUREVİ, HUZUREVİ, YBRM'DE KALMAKTA OLAN YAŞLI BİLGİLERİ

(İlk defa hizmet almaya başlamış yaşlı bireyler dikkate alınacaktır. 2013 yılı öncesi yerleşmiş nakil vb neden ile ilde bulunan merkezlerde hizmet alan yaşlı bireyler dikkate alınmayacaktır.)

1) Yaş aralığı

60 -70 yaş

71 ve üstü

2) Cinsiyet ve kuruluşa yerleşme yılı

Kadın Erkek

2013 2013

2014 2014

3) Ücretli/ücretsiz kalma durumu

Ücretli Ücretsiz

4) Ücretini ödeyememe, indirim talebinde bulunma durumu

Olmadı

Ücretini ödeyemedi

Ücretinde indirim talebinde bulundu

5) Ücretini ödeyememe, indirim talebinde bulunma nedeni

Banka kredisi olduğu için

Diğer nedenler ile

6) Huzurevi, Huzurevi, YBRM'ne yerleşmek için başvuru şekli

Kendi isteği ile

Kişi/akraba/kurum ihbarı, polis/adli durum ile

7) Huzurevi, Huzurevi, YBRM yerleşme nedeni

Kendi isteği (kişisel tercih)

İhmal ve istismar

Lütfen aşağıdaki soruları 7. Soruda ihmal ve istismar seçeneği işaretlenmiş ise aşağıdaki sorulara geçiniz.

8) İhmal ve istismar nedeni ile yatılı bakım hizmeti alan yaşlıların ücretli/ücretsiz durumu

Ücretli

Ücretsiz

Ücretini ödeyememe

9) İhmal ve istismar nasıl tespit edilmiştir?

Sosyal inceleme ile

Kişi/kuruluş/akraba ihbarı-polis/adli durum ile

10) Tespit edilen istismar ise;

Fiziksel istismar

(Fiziksel saldırı, kötü davranma/şiddete maruz kalma, uygun olmayan koşullarda yaşamaya zorlanma vb.)

Cinsel istismar

Psikolojik/duygusal istismar

(İnsanı saygınlığı zedeleyici söz ve tavırlar Korkutma/bırakma ile tehdit veya diğer tehditle, suçlama vb.)

Ekonomik istismar

(Maaşını alma, mal/mülkünü alma kullanma dolandırma)

Sosyal istismar
*(Sosyal ortamdan yalıtma, görüştürme,
sosyal aktivitelerine engel olma)*

11) Tespit edilen ihmal ise;

Ailesi veya bakım hizmeti veren tarafından ihmal
*(Sosyal izolasyon: Yaşlının sosyo-kültürel
ihtiyaçlarını görmezden gelme,
beslenmesi ve temizlik ihtiyaçlarının ihmali,
Sağlık ile ilgili ihmaller, sağlık muayenelerini,
yaptırmama, ilaçlarının alınması sağlamama)*

Yaşlının kendini ihmal etmesi
*(Temizlik, öz bakımını ihmal,
beslenmesini ihmal, sağlık ile ilgili ihmaller)*

12) Tespit edilen mahrumiyet durumu (risk durumu tespiti ile bakım hizmeti alan yaşlılar)

*Mahrumiyet (Geliri yok(yoksul), karar, ekonomik/finansal, seçim, durum, saygı)
durumu)*

Ekonomik faktörler
Geliri olmadığından kendine bakamıyor

Bireysel faktörler
Karar verme, seçim yapma durum yok

Çevresel, sosyal ve ilişki faktörleri
*Çevresel ve sosyal izolasyon içinde
(Kimsesiz, yalnız)*

**13) İhmal ve istismar nedeni ile gelen yaşlılarla ilgili yapılması gerekenler:
(Lütfen önerilerinizi yazınız)**

Ek-2 2014 yılı Türkiye nüfusu ve illere göre 60+, 65+,70+ yaşlı nüfus oranları

	T.Nüfus	K %	E %	60+ Nüfus	60+ nüfusun toplam nüfus oranı	K %	E %	65+ Nüfus	65+ nüfusun toplam nüfus oranı	K %	E %	70+ Nüfus	70+ nüfusun toplam nüfus oranı	K %	E %
					%				%				%		
Türkiye T.	77695904	49,8%	50,2%	9063677	11,7%	54,7%	45,3%	6192962	8,0%	54,4%	43,6%	3977258	5,1%	58%	42%
				60+ NÜFUS				65+ NÜFUS				70+ NÜFUS			
İLLER	NÜFUS	K %	E %	Nüfus	Toplam Nüfus Oranı	K %	E %	Nüfus	Toplam Nüfus Oranı	K %	E %	Nüfus	Toplam Nüfus Oranı	K %	E %
Adana	2165595	50,0%	50,0%	224811	10,4%	54,5%	45,5%	144985	6,7%	56,7%	43,3%	87659	4,0%	59,0%	41,0%
Adıyaman	597835	49,8%	50,2%	58683	9,8%	55,2%	44,8%	40943	6,8%	56,3%	43,7%	26704	4,5%	56,4%	43,6%
Afyonkarahisar	706371	50,4%	49,6%	101731	14,4%	54,7%	45,3%	70999	10,1%	56,1%	43,9%	46938	6,6%	57,1%	42,9%
Ağrı	549435	48,0%	52,0%	32728	6,0%	55,9%	44,1%	21885	4,0%	56,6%	43,4%	13584	2,5%	57,5%	42,5%
Amasya	321913	50,4%	49,6%	59337	18,4%	54,5%	45,5%	42823	13,3%	55,6%	44,4%	28184	8,8%	56,7%	43,3%
Ankara	515072	50,2%	49,8%	567888	11,0%	55,3%	44,7%	375957	7,3%	57,4%	42,6%	236433	4,6%	59,5%	40,5%
Antalya	2222562	49,5%	50,5%	242548	10,9%	52,5%	47,5%	160905	7,2%	53,8%	46,2%	100856	4,5%	55,0%	45,0%
Artvin	169674	49,7%	50,3%	33773	19,9%	54,7%	45,3%	25040	14,8%	55,9%	44,1%	17396	10,3%	56,1%	43,9%
Aydın	1041979	50,1%	49,9%	176987	17,0%	54,0%	46,0%	123419	11,8%	55,4%	44,6%	80486	7,7%	57,1%	42,9%
Balıkesir	1189057	50,1%	49,9%	232084	19,5%	53,6%	46,4%	163083	13,7%	54,7%	45,3%	107263	9,0%	56,1%	43,9%
Bilecik	209925	48,2%	51,8%	31000	14,8%	55,4%	44,6%	22333	10,6%	57,4%	42,6%	15547	7,4%	58,6%	41,4%
Bingöl	266019	49,1%	50,9%	23007	8,6%	54,7%	45,3%	16340	6,1%	55,0%	45,0%	10758	4,0%	54,7%	45,3%
Bitlis	338023	48,4%	51,6%	22212	6,6%	56,5%	43,5%	15240	4,5%	57,7%	42,3%	9708	2,9%	57,3%	42,7%
Bolu	284789	50,7%	49,3%	50018	17,6%	54,9%	45,1%	36028	12,7%	56,2%	43,8%	24584	8,6%	57,4%	42,6%
Burdur	256898	50,5%	49,5%	49034	19,1%	55,7%	44,3%	35339	13,8%	57,0%	43,0%	24203	9,4%	58,1%	41,9%
Bursa	2787539	50,0%	50,0%	337670	12,1%	54,5%	45,5%	225794	8,1%	56,4%	43,6%	142969	5,1%	58,2%	41,8%

Çanakka le	5117 90	49, 3%	50,7 %	98 374	19,2 %	53,8 %	46, 2%	69205	13,5 %	55, 3%	44, 7%	45897	9,0% %	57, 2%	42, 8%
Çankırı	1835 50	50, 0%	50,0 %	38 749	21,1 %	54,1 %	45, 9%	28081	15,3 %	54, 8%	45, 2%	19119	10,4 %	55, 3%	44, 7%
Çorum	5272 20	50, 5%	49,5 %	97 176	18,4 %	54,4 %	45, 6%	70329	13,3 %	55, 1%	44, 9%	46318	8,8% %	55, 8%	44, 2%
Denizli	9787 00	50, 1%	49,9 %	136 891	14,0 %	55,1 %	44, 9%	95123	9,7% %	57, 1%	42, 9%	62218	6,4% %	58, 6%	41, 4%
Diyarbakı r	1635 048	49, 6%	50,4 %	103 977	6,4% %	56,6 %	43, 4%	71568	4,4% %	58, 2%	41, 8%	46571	2,8% %	59, 1%	40, 9%
Edirne	4002 80	49, 3%	50,7 %	73 176	18,3 %	53,9 %	46, 1%	49914	12,5 %	56, 1%	43, 9%	32755	8,2% %	58, 4%	41, 6%
Elazığ	5687 53	50, 5%	49,5 %	70 020	12,3 %	54,7 %	45, 3%	49290	8,7% %	55, 8%	44, 2%	32742	5,8% %	56, 4%	43, 6%
Erzincan	2236 33	49, 5%	50,5 %	35 866	16,0 %	54,4 %	45, 6%	26324	11,8 %	56, 0%	44, 0%	17814	8,0% %	57, 1%	42, 9%
Erzurum	7633 20	49, 6%	50,4 %	84 380	11,1 %	54,7 %	45, 3%	61031	8,0% %	55, 5%	44, 5%	39772	5,2% %	55, 9%	44, 1%
Eskişehir	8123 20	50, 1%	49,9 %	121 113	14,9 %	54,7 %	45, 3%	83296	10,3 %	56, 4%	43, 6%	53817	6,6% %	57, 8%	42, 2%
Gaziantep	1889 466	49, 5%	50,5 %	137 791	7,3% %	55,0 %	45, 0%	92565	4,9% %	57, 0%	43, 0%	57090	3,0% %	59, 6%	40, 4%
Giresun	4299 84	50, 6%	49,4 %	86 584	20,1 %	55,9 %	44, 1%	63290	14,7 %	58, 0%	42, 0%	45282	10,5 %	59, 2%	40, 8%
Gümüşha ne	1463 53	49, 3%	50,7 %	23 487	16,0 %	55,6 %	44, 4%	17438	11,9 %	57, 4%	42, 6%	12303	8,4% %	57, 8%	42, 2%
Hakkari	2762 87	46, 2%	53,8 %	12 040	4,4% %	57,8 %	42, 2%	8120	2,9% %	58, 3%	41, 7%	5235	1,9% %	59, 4%	40, 6%
Hatay	1519 836	49, 7%	50,3 %	145 001	9,5% %	53,2 %	46, 8%	96298	6,3% %	54, 5%	45, 5%	60816	4,0% %	55, 6%	44, 4%
Isparta	4187 80	50, 1%	49,9 %	68 612	16,4 %	54,6 %	45, 4%	47944	11,4 %	56, 0%	44, 0%	31973	7,6% %	57, 1%	42, 9%
Mersin (İçel)	1727 255	50, 2%	49,8 %	202 940	11,7 %	53,5 %	46, 5%	13562 7	7,9% %	54, 9%	45, 1%	84267	4,9% %	56, 4%	43, 6%
İstanbul	1437 7018	49, 8%	50,2 %	1 295 854	9,0% %	55,8 %	44, 2%	84887 2	5,9% %	58, 1%	41, 9%	53031 2	3,7% %	60, 6%	39, 4%
İzmir	4113 072	50, 1%	49,9 %	591 443	14,4 %	54,7 %	45, 3%	39929 4	9,7% %	56, 4%	43, 6%	25347 4	6,2% %	58, 6%	41, 4%
Kars	2964 66	48, 2%	51,8 %	29 969	10,1 %	53,8 %	46, 2%	22021	7,4% %	54, 6%	45, 4%	14218	4,8% %	55, 6%	44, 4%
Kastamon u	3689 07	50, 2%	49,8 %	82 205	22,3 %	54,9 %	45, 1%	60801	16,5 %	56, 1%	43, 9%	40970	11,1 %	57, 1%	42, 9%
Kayseri	1322 376	49, 8%	50,2 %	146 652	11,1 %	54,7 %	45, 3%	10033 3	7,6% %	56, 7%	43, 3%	63220	4,8% %	58, 3%	41, 7%
Kırklareli	3437 23	48, 8%	51,2 %	60 250	17,5 %	54,2 %	45, 8%	41288	12,0 %	56, 3%	43, 7%	27639	8,0% %	58, 6%	41, 4%
Kırşehir	2227 07	50, 2%	49,8 %	33 920	15,2 %	56,2 %	43, 8%	23727	10,7 %	58, 2%	41, 8%	15423	6,9% %	59, 4%	40, 6%
Kocaeli	1722 795	49, 4%	50,6 %	166 507	9,7% %	53,3 %	46, 7%	10889 6	6,3% %	55, 0%	45, 0%	66784	3,9% %	57, 0%	43, 0%
Konya	2108 808	50, 4%	49,6 %	253 574	12,0 %	55,1 %	44, 9%	17429 8	8,3% %	56, 4%	43, 6%	10960 3	5,2% %	57, 5%	42, 5%
Kütahya	5715 54	50, 5%	49,5 %	94 206	16,5 %	54,2 %	45, 8%	65702	11,5 %	55, 7%	44, 3%	43127	7,5% %	56, 4%	43, 6%
Malatya	7695 44	50, 1%	49,9 %	98 167	12,8 %	54,8 %	45, 2%	69390	9,0% %	56, 4%	43, 6%	45652	5,9% %	57, 6%	42, 4%
Manisa	1367 905	49, 8%	50,2 %	200 698	14,7 %	54,7 0%	45, 3%	13748 6	10,1 %	56, 5%	43, 5%	89341	6,5% %	58, 4%	41, 6%
Kahrama	1089	49,	50,8	110	10,2	52,7	47,	77332	7,1%	53,	46,	49807	4,6%	54,	45,

nmaraş	038	2%	%	933	%	0%	3%			6%	4%			9%	1%
Mardin	7889 96	49, 8%	50,2 %	54 801	6,9%	56,7 0%	43, 3%	40277	5,1%	57, 4%	42, 6%	27440	3,5%	57, 6%	42, 4%
Muğla	8945 09	49, 2%	50,8 %	143 331	16,0 %	52,7 0%	47, 3%	10007 2	11,2 %	53, 7%	46, 3%	65874	7,4%	55, 1%	44, 9%
Muş	4112 16	49, 0%	51,0 %	25 888	6,3%	56,9 0%	43, 1%	17279	4,2%	58, 3%	41, 7%	11003	2,7%	59, 8%	40, 2%
Nevşehir	2862 50	50, 2%	49,8 %	42 868	15,0 %	55,8 0%	44, 2%	30254	10,6 %	57, 4%	42, 6%	19585	6,8%	58, 7%	41, 3%
Niğde	3438 98	50, 0%	50,0 %	44 250	12,9 %		44, 6%	31655	9,2%	56, 9%	43, 1%	20466	6,0%	58, 3%	41, 7%
Ordu	7242 68	50, 1%	49,9 %	128 983	17,8 %	54,3 0%	45, 7%	92391	12,8 %	55, 6%	44, 4%	61788	8,5%	56, 8%	43, 2%
Rize	3297 79	50, 6%	49,4 %	52 511	15,9 %	57,6 0%	42, 4%	38089	11,5 %	60, 2%	39, 8%	26096	7,9%	62, 5%	37, 5%
Sakarya	9327 06	49, 9%	50,1 %	118 441	12,7 %	53,8 0%	46, 2%	80664	8,6%	55, 7%	44, 3%	51116	5,5%	58, 0%	42, 0%
Samsun	1269 989	50, 6%	49,4 %	186 624	14,7 %	54,6 0%	45, 4%	12857 6	10,1 %	56, 4%	43, 6%	83048	6,5%	57, 3%	41, 7%
Siirt	3183 66	48, 5%	51,5 %	20 012	6,3%	57%	0%	14009	4,4%	58, 3%	41, 7%	9188	2,9%	59, 1%	40, 9%
Sinop	2045 26	50, 5%	49,5 %	48 751	23,8 %	53,4 0%	46, 6%	35920	17,6 %	54, 8%	45, 2%	24531	12,0 %	56, 2%	43, 8%
Sivas	6231 16	50, 3%	49,7 %	101 324	16,3 %	53,5 0%	46, 5%	72767	11,7 %	54, 5%	45, 5%	47464	7,6%	55, 0%	45, 0%
Tekirdağ	9067 32	48, 5%	51,5 %	106 151	11,7 %	53,5 0%	46, 5%	69560	7,7%	55, 2%	44, 8%	43946	4,8%	57, 3%	42, 7%
Tokat	5979 20	50, 4%	49,6 %	100 712	16,8 %	54,1 0%	45, 9%	70901	11,9 %	55, 0%	45, 0%	45261	7,6%	55, 3%	44, 7%
Trabzon	7667 82	50, 6%	49,4 %	119 426	15,6 %	56,8 0%	43, 2%	85932	11,2 %	59, 5%	40, 5%	58829	7,7%	61, 5%	38, 5%
Tunceli	8652 7	44, 6%	55,4 %	14 192	16,4 %	54,8 0%	45, 2%	10723	12,4 %	55, 4%	44, 6%	7691	8,9%	55, 5%	44, 5%
Şanlıurfa	1845 667	49, 8%	50,2 %	98 130	5,3%	56,3 %	43, 7%	66643	3,6%	58, 5%	41, 5%	42018	2,3%	60, 4%	39, 6%
Uşak	3494 59	50, 1%	49,9 %	54 365	15,6 %	54,7 %	45, 3%	38401	11,0 %	56, 2%	43, 8%	25692	7,4%	57, 4%	42, 6%
Van	1085 542	48, 9%	51,1 %	55 838	5,1%	55,3 %	44, 7%	37046	3,4%	55, 8%	44, 2%	22572	2,1%	55, 9%	44, 1%
Yozgat	4325 60	50, 0%	50,0 %	69 374	16,0 %	54,8 %	45, 2%	48689	11,3 %	56, 3%	43, 7%	31217	7,2%	57, 5%	42, 5%
Zonguldak	5987 96	50, 6%	49,4 %	91 547	15,3 %	54,3 %	45, 7%	60085	10,0 %	56, 6%	43, 4%	38188	6,4%	58, 9%	41, 1%
Aksaray	3842 52	50, 3%	49,7 %	44 741	11,6 %	55,8 %	44, 2%	31527	8,2%	57, 1%	42, 9%	19059	5,0%	58, 4%	41, 6%
Bayburt	8060 7	48, 8%	51,2 %	12 082	15,0 %	53,7 %	46, 3%	8910	11,1 %	54, 5%	45, 5%	6142	7,6%	54, 7%	45, 3%
Karaman	2403 62	50, 0%	50,0 %	33 100	13,8 %	54,0 %	46, 0%	23619	9,8%	55, 1%	44, 9%	16013	6,7%	55, 6%	44, 4%
Kırıkkale	2710 92	49, 9%	50,1 %	41 460	15,3 %	54,8 %	45, 2%	28509	10,5 %	56, 4%	43, 6%	17929	6,6%	57, 3%	42, 7%
Batman	5575 93	49, 8%	50,2 %	32 469	5,8%	58,0 %	42, 0%	22514	4,0%	59, 7%	40, 3%	14740	2,6%	59, 8%	40, 2%
Şırnak	4889 66	47, 8%	52,2 %	21 330	4,4%	57,9 %	42, 1%	14754	3,0%	59, 4%	40, 6%	9808	2,0%	60, 3%	39, 7%
Bartın	1894 05	50, 8%	49,2 %	34 809	18,4 %	53,6 %	46, 4%	24080	12,7 %	55, 1%	44, 9%	15492	8,2%	56, 7%	43, 3%
Ardahan	1008 09	48, 5%	51,5 %	16 098	16,0 %	53,7 %	46, 3%	11995	11,9 %	54, 6%	45, 4%	7929	7,9%	55, 1%	44, 9%

Iğdır	1920 56	48, 5%	51,5 %	15 915	8,3% %	54,9 %	45, 1%	10698	5,6% %	55, 6%	44, 4%	6829	3,6% %	57, 2%	42, 8%
Yalova	2265 14	50, 1%	49,9 %	35 530	15,7 %	53,5 %	46, 5%	24666	10,9 %	54, 7%	45, 3%	15978	7,1% %	55, 7%	44, 3%
Karabük	2313 33	49, 2%	50,8 %	39 868	17,2 %	54,2 %	45, 8%	27982	12,1 %	55, 8%	44, 2%	18334	7,9% %	57, 5%	42, 5%
Kilis	1287 81	49, 8%	50,2 %	14 385	11,2 %	55,5 %	44, 5%	10365	8,0% %	56, 6%	43, 4%	6808	5,3% %	58, 1%	41, 9%
Osmaniye	5068 07	49, 5%	50,5 %	53 827	10,6 %	54,1 %	45, 9%	35242	7,0% %	55, 9%	44, 1%	21699	4,3% %	57, 7%	42, 3%
Düzce	3555 49	49, 8%	50,2 %	46 478	13,1 %	54,3 %	45, 7%	32172	9,0% %	55, 9%	44, 1%	20654	5,8% %	58, 0%	42, 0%

EK-3 İllere ve cinsiyete göre doğuştan beklenen yaşam süreleri, 2013-2014

İller-Provinces	2013 ^(r)			2013-2014		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Türkiye-Turkey	78,0	75,3	80,7	78,0	75,3	80,7
Adana	77,1	74,3	80,0	77,4	74,5	80,2
Adıyaman	79,6	76,3	82,9	79,5	76,6	82,5
Afyonkarahisar	77,2	74,6	79,7	77,0	74,6	79,4
Ağrı	75,7	73,8	77,6	75,6	73,7	77,5
Amasya	77,9	75,0	80,9	77,8	75,0	80,6
Ankara	79,2	76,6	81,8	79,4	76,7	81,9
Antalya	79,3	76,6	82,1	79,2	76,6	82,0
Artvin	79,1	75,7	82,8	79,3	76,0	82,7
Aydın	78,7	75,8	81,7	78,7	75,7	81,8
Balıkesir	77,8	74,9	80,7	77,6	74,8	80,6
Bilecik	77,6	74,8	80,6	77,7	74,8	80,6
Bingöl	77,2	74,8	79,8	77,8	75,5	80,2
Bitlis	77,3	74,6	79,8	77,5	75,0	80,0
Bolu	79,1	76,2	82,1	79,2	76,5	81,9
Burdur	78,7	75,9	81,5	78,6	75,9	81,3
Bursa	77,4	74,7	80,2	77,5	74,9	80,1
Çanakkale	77,7	74,3	81,4	77,7	74,4	81,2
Çankırı	78,5	76,0	81,1	78,2	75,3	81,3
Çorum	78,2	75,6	80,9	78,3	75,6	81,1
Denizli	78,8	76,0	81,6	78,8	76,1	81,5
Diyarbakır	78,0	75,1	80,7	78,2	75,1	81,1
Edirne	78,0	75,0	81,2	77,7	74,8	80,9
Elazığ	78,4	75,8	81,0	78,5	76,0	80,9
Erzincan	79,2	76,1	82,5	79,1	76,0	82,1
Erzurum	76,9	74,3	79,7	77,3	74,9	79,7
Eskişehir	77,6	75,2	80,0	77,5	75,2	80,0
Gaziantep	76,7	73,9	79,4	76,7	73,9	79,5
Giresun	80,3	76,1	84,5	80,1	75,9	84,3
Gümüşhane	80,6	76,1	85,3	79,9	76,1	83,6
Hakkari	77,1	75,3	78,7	77,3	75,4	79,1
Hatay	78,1	75,6	80,5	77,9	75,6	80,2
Isparta	78,6	76,3	80,9	78,7	76,2	81,2
Mersin	78,3	75,6	81,1	78,3	75,5	81,0
İstanbul	78,8	75,8	81,6	78,7	75,8	81,5
İzmir	79,0	75,9	82,0	78,8	75,8	81,9
Kars	77,7	75,3	80,3	77,7	75,1	80,3
Kastamonu	78,0	75,1	80,9	77,5	74,6	80,5
Kayseri	78,1	75,3	80,9	78,0	75,3	80,6
Kırklareli	77,0	74,1	80,2	77,1	74,0	80,6
Kırşehir	78,5	75,4	81,5	78,2	75,3	81,0

Kocaeli	77,7	75,3	80,2		77,9	75,5	80,3
Konya	78,2	75,7	80,7		78,1	75,6	80,6
Kütahya	76,8	74,7	78,9		76,9	74,6	79,2
Malatya	78,7	75,5	82,1		78,8	75,9	81,8
Manisa	77,7	74,9	80,6		77,4	74,4	80,4
Kahramanmaraş	79,0	76,6	81,5		79,1	76,8	81,5
Mardin	80,7	76,9	84,4		80,3	76,9	83,7
Muğla	80,5	77,8	83,5		80,5	77,7	83,5
Muş	77,5	74,0	81,1		77,5	74,2	80,9
Nevşehir	77,3	74,5	80,0		77,6	74,9	80,2
Niğde	78,3	75,3	81,2		78,4	75,4	81,3
Ordu	79,9	76,5	83,3		79,8	76,6	83,0
Rize	79,9	75,3	84,2		79,6	75,3	83,7
Sakarya	77,4	74,8	80,2		77,5	74,8	80,3
Samsun	78,3	75,2	81,4		78,1	75,1	81,1
Siirt	78,2	74,8	81,5		77,9	74,6	81,2
Sinop	78,8	75,7	82,1		78,6	76,0	81,4
Sivas	77,5	74,2	81,0		77,8	74,8	80,9
Tekirdağ	77,4	74,5	80,5		77,1	74,4	80,0
Tokat	77,5	74,7	80,4		77,6	75,1	80,2
Trabzon	80,3	76,5	83,8		79,8	76,0	83,4
Tunceli	80,7	76,2	86,1		80,5	76,2	85,7
Şanlıurfa	77,1	73,9	80,3		77,4	74,1	80,6
Uşak	77,9	75,2	80,6		78,0	75,7	80,4
Van	75,3	73,1	77,5		75,6	73,2	78,0
Yozgat	77,9	74,9	81,2		77,8	75,0	80,7
Zonguldak	78,0	74,9	81,0		77,9	75,0	80,7
Aksaray	78,6	75,6	81,7		78,2	75,5	80,8
Bayburt	77,5	74,9	80,4		77,5	74,4	80,8
Karaman	79,2	76,6	81,8		79,0	76,7	81,4
Kırıkkale	77,7	75,3	80,2		77,1	74,6	79,6
Batman	78,9	75,4	82,2		78,7	75,4	81,9
Şirnak	78,3	74,1	82,3		78,0	74,1	81,7
Bartın	77,7	74,5	81,1		77,6	74,8	80,6
Ardahan	76,4	73,5	79,7		76,6	73,5	79,9
Iğdır	78,1	75,9	80,3		78,3	75,9	80,6
Yalova	79,4	76,6	82,4		78,6	75,6	81,9
Karabük	78,4	75,3	81,7		78,5	75,5	81,7
Kilis	74,9	71,9	78,0		75,0	72,3	77,6
Osmaniye	78,4	75,5	81,3		78,6	75,9	81,3
Düzce	78,1	75,3	80,9		77,7	75,0	80,6

Kaynak: TÜİK, Hayat Tabloları, 2013-2014

Ek-4 54 ilde ASPB bağılı huzurevlerine yerleşim sağılayan kadın, erkek dağılımları

	KADIN	ERKEK	T.		KADIN	ERKEK	T.
Adana	19	46	65	Zonguldak	30	50	80
Afyonkarahisar	66	92	158	Aksaray	21	26	47
Ağırı	6	9	15	Bayburt	19	18	37
Amasya	52	72	124	Karaman	20	31	51
Ankara	204	214	418	Bartın	1	6	7
Aydın	75	156	231	Yalova	35	30	65
Balıkesir	43	92	135	Karabük	10	33	43
Bolu	24	50	74	Osmaniye	6	16	22
Bursa	108	149	257	Düzce	22	36	58
Çanakale	14	0	14	G. T.	2104	2788	4892
Çankırı	13	20	33				
Çorum	41	45	86				
Denizli	64	73	137				
Edirne	25	84	109				
Elazığ	13	23	36				
Erzincan	23	28	51				
Eskişehir	106	136	242				
Gaziantep	10	48	58				
Hatay	50	48	98				
Isparta	9	17	26				
İçel (Mersin)	29	45	74				
İstanbul	172	121	293				
İzmir	287	215	502				
Kastamonu	34	85	119				
Kırklareli	17	24	41				
Kırşehir	15	18	33				
Kocaeli	21	29	50				
Konya	63	18	81				
Kütahya	11	34	45				
Malatya	15	15	30				
Manisa	53	92	145				
Kahramanmaraş	22	29	51				
Muğla	35	69	104				
Nevşehir	8	5	13				
Niğede	29	42	71				
Ordu	15	39	54				
Rize	13	19	32				
Sakarya	12	16	28				
Samsun	36	72	108				
Sivas	7	9	16				
Tekirdağ	11	36	47				
Tokat	10	13	23				
Trabzon	33	73	106				
Tunceli	3	3	6				
Uşak	24	19	43				

EK-5 Huzurevlerine yerleşim sağlayana yaşlıların İllere göre cinsiyet ve yaş gruplarına göre dağılımı

	Kadın						Erkek					
	2013		2013 T.	2014		2014 T.	2013		2013 T.	2014		2014 T.
	60-70	71+		60-70	71+		60-70	71+		60-70	71+	
Adana	4	7	11	0	8	8	8	14	22	11	13	24
Afyonkarahisar	3	26	29	6	31	37	15	35	50	13	29	42
Ağrı	3	1	4	1	1	2	2	2	4	2	3	5
Amasya	1	25	26	4	22	26	8	22	30	15	27	42
Ankara	14	73	87	27	90	117	24	87	111	27	76	103
Aydın	6	35	41	6	28	34	26	45	71	33	52	85
Balıkesir	3	15	18	4	21	25	13	19	32	19	41	60
Bolu	1	7	8	0	16	16	5	16	21	15	14	29
Bursa	3	41	44	14	50	64	23	38	61	37	51	88
Çanakkale	0	8	8	1	5	6	0	0	0	0	0	0
Çankırı	0	2	2	4	7	11	2	4	6	3	11	14
Çorum	8	18	26	4	11	15	9	18	27	2	16	18
Denizli	5	24	29	13	22	35	15	21	36	8	29	37
Edirne	0	3	3	5	17	22	2	8	10	28	46	74
Elazığ	1	7	8	2	3	5	2	9	11	3	9	12
Erzincan	1	15	16	0	7	7	2	17	19	5	4	9
Eskişehir	9	38	47	8	51	59	48	37	85	9	42	51
Gaziantep	0	3	3	0	7	7	5	4	9	11	28	39
Hatay	1	24	25	3	22	25	2	20	22	7	19	26
Isparta	0	4	4	1	4	5	2	6	8	2	7	9
İçel (Mersin)	7	7	14	4	11	15	7	15	22	9	14	23
İstanbul	11	69	80	17	75	92	13	33	46	37	38	75
İzmir	29	109	138	42	107	149	30	64	94	35	86	121
Kastamonu	1	8	9	0	25	25	5	32	37	10	38	48
Kırklareli	0	6	6	0	11	11	2	6	8	5	11	16
Kırşehir	0	2	2	4	9	13	2	4	6	1	11	12
Kocaeli	1	7	8	2	11	13	3	9	12	3	14	17
Konya	0	0	0	9	54	63	0	1	1	12	5	17
Kütahya	0	6	6	1	4	5	4	4	8	15	11	26
Malatya	2	6	8	0	7	7	5	4	9	2	4	6
Manisa	17	19	36	3	14	17	7	29	36	18	38	56
Kahramanmaraş	5	4	9	5	8	13	4	9	13	2	14	16
Muğla	1	29	30	1	4	5	21	27	48	10	11	21
Nevşehir	1	4	5	0	3	3	1	1	2	0	3	3
Niğede	2	8	10	4	15	19	9	17	26	5	11	16
Ordu	2	4	6	4	5	9	5	13	18	5	16	21
Rize	1	7	8	0	5	5	1	12	13	3	3	6
Sakarya	2	3	5	3	4	7	2	3	5	6	5	11
Samsun	1	10	11	2	23	25	5	20	25	13	34	47
Sivars	1	5	6	0	1	1	1	2	3	3	3	6
Tekirdağ	0	3	3	2	6	8	5	9	14	11	11	22
Tokat	1	4	5	1	4	5	3	3	6	0	7	7

Trabzon	0	6	6	11	16	27	4	6	10	35	28	63
Tunceli	0	0	0	0	3	3	0	0	0	1	2	3
Uşak	0	6	6	5	13	18	0	5	5	4	10	14
Zonguldak	1	15	16	0	14	14	7	17	24	9	17	26
Aksaray	3	8	11	3	7	10	5	9	14	2	10	12
Bayburt	0	5	5	0	14	14	2	5	7	3	8	11
Karaman	0	6	6	2	12	14	0	21	21	0	10	10
Bartın	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0	5	5
Yalova	0	1	1	5	29	34	0	5	5	4	21	25
Karabük	0	5	5	2	3	5	9	5	14	1	18	19
Osmaniye	0	3	3	1	2	3	7	5	12	3	1	4
Düzce	1	5	6	6	10	16	0	4	4	17	15	32
	153	757	910	242	952	1194	382	822	1204	534	1050	1584

EK-6 İllere göre huzurevlerine yerleşen yaşlıların ücretli ücretsiz yerleşim dağılımları

Ek-6a Kadın

KADIN	2013			2013			2014			2014		
	60-70		T.	71+		T.	60-70		T.	71+		T.
	ÜCRE TLİ	ÜCRET SİZ	60-70	ÜCRE TLİ	ÜCRET SİZ	71+	ÜCRE TLİ	ÜCRET SİZ	60-70	ÜCRE TLİ	ÜCRET SİZ	71+
Adana	4	0	4	4	3	7	0	0	0	7	1	8
Afyonkarahisar	1	2	3	12	14	26	4	2	6	17	14	31
Ağrı	0	3	3	0	1	1	0	1	1	0	1	1
Amasya	0	1	1	13	12	25	3	1	4	14	8	22
Ankara	11	3	14	49	24	73	18	9	27	68	22	90
Aydın	5	1	6	29	6	35	5	1	6	23	5	28
Balıkesir	3	0	3	10	5	15	3	1	4	14	7	21
Bolu	1	0	1	4	3	7	0	0	0	10	6	16
Bursa	1	2	3	36	5	41	11	3	14	41	9	50
Çanakkale	0	0	0	5	3	8	1	0	1	2	3	5
Çankırı	0	0	0	0	2	2	1	3	4	2	5	7
Çorum	4	4	8	10	8	18	2	2	4	2	9	11
Denizli	4	1	5	8	16	24	6	7	13	11	11	22
Edirne	0	0	0	3	0	3	5	0	5	12	5	17
Elazığ	1	0	1	4	3	7	0	2	2	2	1	3
Erzincan	1	0	1	10	5	15	0	0	0	3	4	7
Eskişehir	6	3	9	35	3	38	8	0	8	48	3	51
Gaziantep	0	0	0	2	1	3	0	0	0	3	4	7
Hatay	1	0	1	16	8	24	2	1	3	13	9	22
Isparta	0	0	0	2	2	4	1	0	1	3	1	4
İçel (Mersin)	5	2	7	4	3	7	4	0	4	6	5	11
İstanbul	7	4	11	62	7	69	12	5	17	70	5	75
İzmir	29	0	29	100	9	109	32	10	42	107	0	107
Kastamonu	1	0	1	3	5	8	0	0	0	22	3	25
Kırklareli	0	0	0	6	0	6	0	0	0	6	5	11
Kırşehir	0	0	0	2	0	2	4	0	4	6	3	9
Kocaeli	1	0	1	7	0	7	2	0	2	8	3	11
Konya	0	0	0	0	0	0	7	2	9	32	22	54
Kütahya	0	0	0	5	1	6	1	0	1	1	3	4
Malatya	1	1	2	5	1	6	0	0	0	3	4	7
Manisa	5	12	17	16	3	19	3	0	3	9	5	14
Kahramanmaraş	3	2	5	1	3	4	3	2	5	6	2	8
Muğla	1	0	1	14	15	29	1	0	1	0	4	4
Nevşehir	1	0	1	1	3	4	0	0	0	0	3	3
Niğde	1	1	2	8	0	8	4	0	4	9	6	15
Ordu	0	2	2	2	2	4	2	2	4	1	4	5

Rize	0	1	1	4	3	7	0	0	0	3	2	5
Sakarya	1	1	2	2	1	3	2	1	3	4	0	4
Samsun	1	0	1	4	6	10	2	0	2	11	12	23
Sivars	1	0	1	4	1	5	0	0	0	0	1	1
Tekirdağ	0	0	0	2	1	3	2	0	2	4	2	6
Tokat	1	0	1	3	1	4	1	0	1	3	1	4
Trabzon	0	0	0	3	3	6	10	1	11	12	4	16
Tunceli	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3
Uşak	0	0	0	4	2	6	4	1	5	6	7	13
Zonguldak	1	0	1	12	3	15	0	0	0	12	2	14
Aksaray	0	3	3	2	6	8	2	1	3	7	0	7
Bayburt	0	0	0	2	3	5	0	0	0	8	6	14
Karaman	0	0	0	1	5	6	1	1	2	7	5	12
Bartın	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Yalova	0	0	0	1	0	1	3	2	5	28	1	29
Karabük	0	0	0	5	0	5	2	0	2	1	2	3
Osmaniye	0	0	0	3	0	3	1	0	1	2	0	2
Düzce	0	1	1	5	0	5	6	0	6	9	1	10
	103	50		546	211		181	61		699	253	

Ek-5b Erkek

ERKEK	2013			2013			2014			2014		
	60-70 ÜCRE TLİ	ÜCRET SİZ	T. 60- 70	71+ ÜCRE TLİ	ÜCRET SİZ	T. 71 +	60-70 ÜCRE TLİ	ÜCRET SİZ	T. 60- 70	71+ ÜCRE TLİ	ÜCRET SİZ	T. 71 +
Adana	5	3	8	7	7	14	4	7	11	7	6	13
Afyonkarahi sar	6	9	15	15	20	35	7	6	13	14	15	29
Ağrı	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	3	3
Amasya	6	2	8	12	10	22	10	5	15	14	13	27
Ankara	12	12	24	55	32	87	17	10	27	6	70	76
Aydın	15	11	26	21	24	45	24	9	33	37	15	52
Balıkesir	7	6	13	15	4	19	15	4	19	9	32	41
Bolu	0	5	5	11	5	16	6	9	15	8	6	14
Bursa	12	11	23	31	7	38	27	10	37	36	15	51
Çanakkale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Çankırı	2	0	2	1	3	4	2	1	3	6	5	11
Çorum	3	6	9	10	8	18	1	1	2	7	9	16
Denizli	7	8	15	21	0	21	3	5	8	10	19	29
Edirne	2	0	2	3	5	8	13	15	28	25	21	46
Elazığ	1	1	2	4	5	9	1	2	3	3	6	9
Erzincan	0	2	2	14	3	17	3	2	5	2	2	4
Eskişehir	45	3	48	32	5	37	6	3	9	36	6	42
Gaziantep	2	3	5	1	3	4	6	5	11	12	16	28

Hatay	1	1	2	9	11	20	3	4	7	3	16	19
Isparta	1	1	2	4	2	6	1	1	2	7	0	7
İçel (Mersin)	2	5	7	9	6	15	3	6	9	5	9	14
İstanbul	10	3	13	29	4	33	26	11	37	31	7	38
İzmir	20	10	30	49	15	64	30	5	35	71	15	86
Kastamonu	4	1	5	27	5	32	3	7	10	31	7	38
Kırklareli	1	1	2	3	3	6	3	2	5	3	8	11
Kırşehir	0	2	2	4	0	4	0	1	1	10	1	11
Kocaeli	3	0	3	9	0	9	3	0	3	10	4	14
Konya	0	0	0	1	0	1	7	5	12	1	4	5
Kütahya	4	0	4	2	2	4	5	10	15	8	3	11
Malatya	2	3	5	4	0	4	0	2	2	2	2	4
Manisa	2	5	7	13	16	29	10	8	18	17	21	38
Kahramanmaraş	2	2	4	7	2	9	0	2	2	4	10	14
Muğla	11	10	21	17	10	27	6	4	10	7	4	11
Nevşehir	1	0	1	1	0	1	0	0	0	3	0	3
Niğede	4	5	9	12	5	17	3	2	5	7	4	11
Ordu	2	3	5	5	8	13	3	2	5	7	9	16
Rize	1	0	1	10	2	12	1	2	3	3	0	3
Sakarya	2	0	2	0	3	3	4	2	6	2	3	5
Samsun	3	2	5	17	3	20	8	5	13	18	16	34
Sivars	0	1	1	2	0	2	2	1	3	3	0	3
Tekirdağ	4	1	5	7	2	9	7	4	11	7	4	11
Tokat	1	2	3	2	1	3	0	0	0	6	1	7
Trabzon	3	1	4	2	4	6	12	23	35	12	16	28
Tunceli	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	2
Uşak	0	0	0	0	5	5	0	4	4	6	4	10
Zonguldak	7	0	7	14	3	17	5	4	9	15	2	17
Aksaray	0	5	5	2	7	9	1	1	2	6	4	10
Bayburt	0	2	2	3	2	5	2	1	3	3	5	8
Karaman	0	0	0	11	10	21	0	0	0	7	3	10
Bartın	0	0	0	0	1	1	0	0	0	3	2	5
Yalova	0	0	0	4	1	5	2	2	4	15	6	21
Karabük	6	3	9	4	1	5	1	0	1	7	11	18
Osmaniye	4	3	7	2	3	5	1	2	3	1	0	1
Düzce	0	0	0	0	4	4	17	0	17	14	1	15
	226	156		538	284		314	220		588	462	

EK-7 İllere göre Huzurevlerine yerleşen yaşlıların istismar ve ihmal nedeni ile yerleşim dağılımları

	İSTİSMAR						İHMAL					
	KADIN			ERKEK			KADIN			ERKEK		
	2013	2014	T	2013	2014	T	2013	2014	T	2013	2014	T
Adana	1	1	2	4	4	8	3	6	9	4	2	6
Afyonkarahisar	1	0	1	3	0	3	3	6	9	5	5	10
Ağrı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amasya	3	4	7	2	1	3	5	4	9	5	22	27
Ankara	4	3	7	0	1	1	4	1	5	1	1	2
Aydın	2	0	2	3	1	4	1	3	4	5	6	11
Balıkesir	1	6	7	0	4	4	4	3	7	5	11	16
Bolu	0	0	0	0	0	0	0	2	2	1	0	1
Bursa	4	4	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Çanakkale	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0
Çankırı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Çorum	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Denizli	6	3	9	2	0	2	15	23	38	23	25	48
Edirne	0	1	1	0	3	3	0	0	0	2	0	2
Elazığ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Erzincan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eskişehir	3	0	3	0	1	1	0	1	1	0	0	0
Gaziantep	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hatay	6	2	8	6	2	8	11	13	24	5	8	13
Isparta	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
İçel (Mersin)	2	3	5	1	2	3	0	1	1	1	0	1
İstanbul	6	13	19	6	3	9	3	2	5	2	2	4
İzmir	9	27	36	6	9	15	13	15	28	17	23	40
Kastamonu	0	1	1	1	2	3	0	4	4	5	7	12
Kırklareli	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
Kırşehir	0	3	3	0	0	0	0	1	1	0	0	0
Kocaeli	2	0	2	0	0	0	1	0	1	0	0	0
Konya	0	3	3	0	2	2	0	0	0	1	2	3
Kütahya	0	0	0	0	0	0	5	2	7	5	8	13
Malatya	0	1	1	0	0	0	1	3	4	2	0	2
Manisa	1	2	3	0	1	1	5	3	8	4	4	8
Kahramanmaraş	1	5	6	2	0	2	0	2	2	0	0	0
Muğla	0	0	0	0	0	0	1	3	4	1	1	2
Nevşehir	0	1	1	0	1	1	1	1	2	0	0	0
Niğde	0	0	0	0	0	0	0	7	7	7	3	10
Ordu	0	3	3	2	3	5	6	5	11	9	7	16

Rize	2	4	6	2	1	3	0	0	0	0	0	0
Sakarya	2	6	8	1	3	4	0	0	0	0	0	0
Samsun	0	0	0	4	5	9	3	4	7	0	0	0
Sivas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tekirdağ	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	1	1
Tokat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trabzon	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tunceli	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uşak	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0
Zonguldak	1	2	3	2	3	5	3	6	9	4	7	11
Aksaray	1	7	8	1	3	4	0	0	0	0	1	1
Bayburt	0	0	0	0	4	4	0	0	0	0	0	0
Karaman	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bartın	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yalova	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Karabük	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Osmaniye	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Düzce	2	3	5	0	2	2	4	3	7	4	4	8
	63	111		48	64	286	92	127		118	150	487